

N či M?

Agatha Christieová

1

Tommy Beresford se v předsíni svlékl. Pečlivě uhladil svrchník na věšáku, hezky beze spěchu. Se stejnou důkladností usadil na sousedním věšáku klobouk.

Napřímil se v ramenou, odhodlaně roztáhl tvář do neutřesitelného úsměvu a vkročil do obývacího pokoje, kde jeho žena seděla a pletla z khaki vlny kuklu.

Paní Beresfordová na něho mrkla a pak se zabrala do pletení se zvýšeným tempem. Po chvíli se zeptala: „Copak píše večerník?“

Tommy odpověděl:

„Žene se na nás Blitzkrieg, hurá, hurá! Ve Francii to vypadá bledě.“

„Svět vypadá momentálně všechno jinak než růžově.“

Chvilí mlčeli a pak řekl Tommy:

„Pročpak se mě nezeptáš? Nemusíš být tak zatraceně taktní.“

„Já vím,“ připustila Pentlička. „Přehnaný takt dokáže někdy člověka pořádně dohřát. Ale stejně tak by tě dohřálo, kdybych se zeptala. Ostatně se nepotřebuju ptát. Máš to napsáno na čele.“

„Netušil jsem, že se tvářím jako zdrcený pozůstalý.“

„Ale ne, hochu,“ řekla Pentlička, „jenže se usmíváš takovým přibitým úsměvem, že mi to může srdce utrhnout.“

Tommy se usmál:

„Jdi ty, snad to nebude tak hrozné!“

„Ještě horší! Tak ven s tím! Nic, vid’?“

„Nic. Nechtějí o mně ani slyšet. Řeknu ti, Pentličko, že se to člověku pořádně zajídá – v šestačtyřiceti z tebe dělají senilního dědka. Armáda, námořnictvo, letectvo, ministerstvo zahraničí, všude slyšíš stejnou písničku: jste moc starý. Snad se pro vás najde něco později.“

Pentlička řekla:

„Myslíš, že jsem já dopadla líp? Nechtějí ošetřovatelky v mých letech – pěkně děkujem! Ani na jinou práci. To radši vezmou nějakou stfelenou žábu, která v životě neviděla ránu a neumí vysterylizovat obvaz, než mě, i když jsem v minulé válce tři roky, od patnáctého do osmnáctého, dělala všechno možné, sestru na chirurgii i na sále v polní nemocnici, řídila zásobovací nákladník a nakonec šoférovala tomu generálovi. Bylo toho dost – a pokaždé, to si dovoluju tvrdit, jsem to zvládla s úspěchem. A teď jsem chudá, dotěrná, obtížná bába, která nechce zůstat doma a pokojně štrikovat, jak se sluší a patří.“

Tommy řekl chmurně:

„Tahle válka je peklo.“

„Jako by nestačilo, že jsme v ní,“ řekla Pentlička, „ale když ti ještě nedovolí nijak se války zúčastnit, to už přesahuje všechny meze.“

Tommy se ji snažil utěšit:

„Aspoň že Deborah něco dělá.“

Debořina matka řekla:

„Deborah je dobrá holka. Jistě tu práci zastane, což o to. Ale stejně si myslím, Tommy, že bych Deboře pořád ještě stačila.“

Tommy se zazubil:

„Nevím, jestli by si to myslela i Deborah.“

Pentlička řekla:

„Dcery jdou někdy člověku děsně na nervy. Zvlášť když se snaží být k rodičům láskyplné.“

Tommy zamumlal:

„Já také někdy těžko snáším, s jakou ohleduplností se ke mně chová náš Derek. Kouká se na mě a je

vidět, že si přitom myslí: „Chudáku stará!“

„Ba právě,“ řekla Pentlička, „naše děti jsou báječné, ale někdy k nevystání.“

Při vzpomínce na dvojčata Dereka a Deboru měla však velkou něhu v očích.

„Asi to každému přijde zatěžko,“ uvažoval Tommy, „přiznat si, že už je v letech a že už nic pořádného nedokáže.“

Pentlička hněvivě ohrnula nos, pohodila lesklou tmavovlasou hlavou a klubko khaki vlny jí vyletělo z klína jako čamrda.

„Že už nic pořádného nedokážeme? Myslíš? Anebo nám to jen každý předhazuje? Občas mívám pocit, že jsme nikdy nebyli k ničemu.“

„Můžeš mít pravdu,“ řekl Tommy.

„Snad. Ale každopádně jsme si kdysi připadali dost důležití. Pomalu si začínám myslet, že se to všechno nikdy nestalo.“

Stalo se to vůbec, Tommy? Je to pravda, že tě jednou německý agent omráčil a unesl? Je to pravda, že jsme sledovali nebezpečného zločince – a dostali ho? Je to pravda, že jsme zachránili mladé děvče a zmocnili se důležitých tajných dokumentů a že k nám vděčně vzhlížel prakticky celý národ? K nám! K tobě a ke mně! K těm opovrhovaným a odmítaným Beresfordovým!“

„Nesmíš si to tak brát, holčičko. To nemá cenu.“

„Ale stejně,“ řekla a polkla slzičku, „jsme se zklamali v našem příteli Carterovi.“

„Napsal nám moc mile.“

„Jenže nic neudělal – nedal nám ani žádnou naději.“

„Vždyť už do toho nemá dneska co mluvit. Jako my. Má svoje léta. Žije si ve Skotsku a chodí na ryby.“

Pentlička si zamyšleně povzdechla.

„Tajná služba nám mohla dát aspoň něco.“

„Třeba bychom na to už nestačili,“ řekl Tommy. „Možná, že bychom už dneska neměli tu kuráž.“

„Nevím, nevím,“ řekla Pentlička. „Jeden si připadá pořád stejně. Ale možná že máš pravdu, a v určité situaci –“

Smutně pokračovala:

„Kéž bychom našli aspoň nějakou práci! Nejhorší je, když má člověk moc času myslet.“

Na okamžik spočinula očima na fotografii velmi mladého muže v letecké uniformě, který se usmíval stejně širokým a šibalským úsměvem jako Tommy.

Tommy podotkl:

„Pro chlapa je to horší. Ženské můžou konec konců štrikovat nebo chystat balíčky a pomáhat v kantýně.“

Pentlička řekla:

„Tohle všechno bych dokázala i ode dneška za dvacet let. Nejsem dost stará, aby mi to stačilo ke spokojenosti. Nejsem ani ryba, ani rak.“

Zazněl zvonek od domovních dveří. Pentlička vstala. Jejich činžák neměl stálého vrátného.

Otevřela dveře a na rohožce stál širokoramenný, přívětivě vyhlížející rudolící chlapík s mocným plavým knírem.

Rychlým pohledem ji vzal na vědomí, než se zeptal příjemným hlasem: „Jste, prosím, paní Beresfordová?“

„Ano.“

„Já jsem Grant. Přicházím za vámi a za vaším manželem na radu svého přítele lorda Easthamptona.“

„To je od vás milé, prosím, pojdte dál.“

Vedla ho do obývacího pokoje.

„Můj muž, pan – ehm – kapitán –“

„Pouze Grant.“

„Pan Grant. Je to přítel pana Car – lorda Easthamptona.“

Staré krycí jméno bývalého šéfa tajné služby „pan Carter“ jí přišlo vždy přirozenější než pravý titul jejich starého známého.

Chvilí se všichni tři nenuceně bavili. Grant byl příjemný člověk s přátelskými způsoby.

Potom je Pentlička opustila. Vrátila se za několik minut s lahví šery a sklenkami.

Když se po chvíli odmlčeli, obrátil se pan Grant na Tommyho:

„Slyšel jsem, že hledáte práci, Beresforde?“

Tommyho oči dychtivě zazářily.

„Ano, hledám. Chcete snad říct –“

Grant se usmál a zavrtěl hlavou.

„Ne, nic takového. Obávám se, že tohle musíme přenechat mladším, energickým lidem – anebo těm, co v tom dělají léta. Nemůžu vám navrhnout nic zvlášť zajímavého. Kancelářskou práci. Vyplňovat lejskra. Převazovat je červenými mašličkami a zakládat do šanonů. A tak podobně.“

Tommyho obličej se protáhl.

„Aha, rozumím.“

Grant řekl povzbudivě:

„Lepší něco než nic. Rozhodně se u mne někdy zastavte v kanceláři. Ministerstvo zásobování. Místnost číslo 22. Něco vám najdeme.“

Zazvonil telefon. Pentlička zvedla sluchátko.

„Haló – ano – cože?“ Na druhém konci drátu ze sebe chrлил pištivý hlas rozčilená slova. Pentlička změnila výraz. „Kdy se to stalo? I propána – samosebou – hned jsem tam...“

Položila sluchátko.

Řekla Tommymu:

„To byla Maureen.“

„Myslel jsem si to – poznal jsem ji po hlase až odsud.“

Pentlička rozčileně vysvětlovala:

„Omluvte mne, prosím, pane Grante. Musím okamžitě za přítelkyní. Upadla a podvrkla si kotník a je sama doma s malou dceruškou. Musím tam zaběhnout a zařídit, co je potřeba, a sehnat někoho, kdo by u ní zůstal a ošetřoval ji. Nežlobte se.“

„Samozřejmě, paní Beresfordová, to je pochopitelné.“

Pentlička se na něho usmála, popadla kabát přehozený přes pohovku, vklouzla do něho a odpěchala.

Dveře od bytu zabouchly.

Tommy nalil hostovi novou sklenku šery.

„Zůstaňte ještě,“ řekl.

„Děkuji vám.“ Návštěvník přijal sklenku a chvíli z ní mlčky usrkával. Pak řekl: „Vlastně je to šťastná shoda okolností, že vaši paní odvolali. Ušetří nám to čas.“

Tommy se na něho překvapeně zahleděl.

„Jak to?“

Grant rozvážně vysvětloval:

„Podívejte se, Beresforde, kdybyste za mnou byl zašel na ministerstvo, byl bych zmocněn učinit vám jistý návrh.“

Tommyho pihovatý obličej pomalu rudl. Řekl:

„Má to znamenat, že –“

Grant přitakal.

„Easthampton navrhuje vás,“ pravil. „Říká, že vy byste na to byl ten pravý.“

Tommy se zhluboka nadechl.

„Povězte mi o tom,“ řekl.

„Je to samozřejmě přísně tajné.“

Tommy přitakal.

„Nesmí o tom vědět ani paní, chápejte.“

„No prosím – když si to přejete. Ale dřív jsme pracovali spolu.“

„Ano, já vím. Ale tahle nabídka se týká výhradně vás.“

„Chápu. Dobrá.“

„Údajně vám nabídneme práci – jak už jsem říkal – administrativní práci – ve skotské odbočce ministerstva – v zakázaném území, kam vás žena nemůže doprovázet. Ve skutečnosti budete někde docela jinde.“

Tommy pouze vyčkával.

Grant řekl:

„Četl jste v novinách o páté koloně? Víte jistě, co ten výraz znamená.“

Tommy zahučel:

„Nepřítel v našich řadách.“

„Přesně tak. Začali jsme tuhle válku s optimismem, Beresforde. Nemyslím samozřejmě lidi informované – my, jsme ovšem věděli, co nás čeká – znali jsme výkonnost nepřítele, sílu jeho letectva, jeho krajní odhodlanost a bezvadnou organizaci jeho válečné mašinérie. Ale myslím národ jako celek.

Dobrosrdečné, popletené demokratické lidičky, kteří věří tomu, čemu si přejí věřit – že se Německo položí, že tam každou chvíli vypukne revoluce, že mají nanejvýš plechové flintičky a že němečtí vojáci jsou tak

podvyživení, že budou padat jako mouchy, pokusí-li se pochodovat – takové ty věci. Liché naděje, jak se říká.

Jenže válka se takhle nevyvíjela. Začala špatně a pokračovala ještě hůř. Máme dobré vojáky – na válečných lodích, v letadlech i v zákopech. Ale jsou tu nedostatky ve vedení a nebyli jsme pořádně připraveni – snad jsou to typické chyby naší národní povahy. Nechceme válku, vážně jsme o ní neuvažovali, nedokázali jsme se na ni pořádně připravit.

Nejhorší už máme za sebou. Napravili jsme své omyly, pomalu dostáváme správné lidi na správná místa. Začínáme vést válku, tak jak se vést má – a můžeme ji vyhrát – o tom není sporu – jenom ji nesmíme napřed prohrát. A toto nebezpečí nám nehrozí zvenčí – nepozůstává z mocných německých bombardérů ani z obsazování neutrálních zemí a získávání nových strategických útočných pozic – ale zevnitř. Je to stejné nebezpečí, jaké ohrozilo Tróju – dřevěný kůň uvnitř našich hradeb. Říkejte tomu pátá kolona, chcete-li. Je tady, mezi námi. Muži a ženy, někteří zaujímají význačná postavení, jiných si nikdo nevšimne, ale všichni pevně věří v nacistické cíle a v jejich učení a chtěli by tímto přísným a efektivním učením nahradit svobodu našich lehkovážných a uvolněných demokratických institucí.“

Grant se naklonil dopředu. Stále stejně přívětivým a nevzrušeným hlasem pravil:

„A my nemáme ponětí, kdo jsou tito lidé...“

Tommy řekl: „Ale jistě přece –“

Grant ho přerušil s lehkou netrpělivostí: „Samozřejmě, že bychom mohli zatáhnout sít s malými rybami. To by nebylo nic těžkého. Ale jde o ty druhé. Víme o nich. Víme, že to musí být aspoň dva vysocí funkcionáři mezi admirality – jeden musí být ve štábu generála G – –, tři nebo víc je jich v letectvu a nejméně dva jsou pracovníky tajné služby a mají přístup k vládním tajemstvím. Víme to, protože to tak musí být podle toho, co se děje. Různé informace prosáky k nepříteli – informace z nejvyšších míst.“

Na Tommyho sympatické tváři se ukázal výraz zmatku, když se bezradně ptal:

„Ale jak bych vám v tom mohl pomoci? Já přece nikoho z těch lidí neznám.“

Grant přitakal.

„Ba právě. Vy nikoho z nich neznáte – a oni neznají vás.“

Odmíchl se, aby vyzněla závažnost těchto slov, a pak pokračoval:

„Tihle lidé – ty veličiny – nás většinou znají. Nemůžeme jim dost dobře odmítat informace. Byl jsem s rozumem v koncích. Zašel jsem za Easthamptonem. Nedělá už s námi – je vážně nemocný – ale myslí mu to pořád jako nikomu. Vzpomněl si na vás. Bude tomu pomalu už dvacet let, co jste pracoval pro naše oddělení. Vaše jméno s nim nikdo nespojuje. Nebudete nikomu povědomý. Co tomu říkáte – chcete se do toho pustit?“

Tommyho tvář téměř přepůlil úsměv mocného vzrušení.

„Jestli chci? To víte, že se do toho pustím. Jenom si nejsem jist, budu-li vám co platný. Jsem přece pouhý amatér.“

„Amatéra my právě potřebujeme, milý Beresforde. Profesionál je tady v nevýhodě. Nahradíte nejlepšího člověka, jakého jsme měli a patrně kdy budeme mít.“

Tommy vypadal jako zosobněná otázka. Grant přikývl.

„Ano. Minulý úterý zemřel v Nemocnici svaté Brigity. Srazil ho nákladník – přežil to neštěstí jen o pár hodin. Jenomže to nebylo neštěstí.“

Tommy řekl pomalu: „Chápu.“

Grant pokračoval tiše:

„A proto máme důvod se domnívat, že Farquhar na něco přišel – že konečně zachytil nějakou nitku. Protože nezahynul nešťastnou náhodou.“

Tommyho obličej stále ještě připomínal otazník.

Grant mluvil dále:

„Nevíme, bohužel, téměř vůbec, co vlastně objevil. Farquhar sledoval systematicky jednu stopu za druhou. Většinou nevedly nikam.“

Grant se odmlčel a pak pokračoval:

„Těsně před smrtí se Farquhar probral na okamžik z bezvědomí. Snažil se něco říct. Podařilo se mu říct toto: N či M song Susie.“

„Co si z toho má člověk vybrat?“ řekl Tommy.

Grant se usmál.

„Něco přece, jen si nemyslete. Slova N či M se už totiž vyskytla v jisté souvislosti. Označují dva nejdůležitější a nejspolehlivější německé agenty. Setkali jsme se s jejich činností v jiných zemích a něco o nich přece jen víme. Jejich posláním je organizovat pátou kolonu v zahraničí a vykonávat funkci spojky

mezi příslušnou zemí a Německem. N je muž, to máme zjištěno. M je žena. Víme o nich pouze to, že jsou to Hitlerovi dva nejspolehlivější agenti a že v šifrované zprávě, kterou se nám podařilo rozluštit na začátku války, stála tato věta: Navrhují N či M pro Anglii. Plnou moc –“

„Aha. A Farquhar –“

„Můj názor je, že Farquhar narazil na jednoho nebo na druhého. Nevíme, bohužel, na kterého. Song Susie zní velice záhadně – ale Farquhar neměl bezvadnou francouzskou výslovnost. Našli jsme u něho zpáteční jízdenku do Leahamptonu, což by mohlo něco znamenat. Leahampton leží na jižním pobřeží – rašící rekreační středisko. Spousta soukromých hotelů a penziónů. Jeden z nich se nazývá Sans souci –“

Tommy zabručel:

„Song Susie – Sans souci – chápu.“

Grant poznamenal:

„Skutečně?“

„Jde o to,“ řekl Tommy, „abych se tam vypravil a – hm – trochu se tam porozhlédl.“

„O to jde.“

Tommy se opět tvář roztáhla do úsměvu.

„Trochu mlhavý úkol, ne?“ zeptal se. „Vždyť ani nevím, co hledám.“

„A já vám to nemůžu říct. Nevím. To záleží na vás.“

Tommy si povzdechl. Napřímil se v ramenou.

„Mohl bych to zkusit. Ale nejsem žádný génus.“

„Před lety vám to šlo docela pěkně, pokud je mi známo.“

„To jsem měl prostě štěstí,“ vysvětloval Tommy spěšně.

„Nu, štěstí bychom potřebovali ze všeho nejvíc.“

Tommy se na chvíli zamyslel. Pak řekl:

„A co to Sans souci –“

Grant pokrčil rameny.

„Třeba je to všechno jen fáta morgána. Kdopak ví. Farquhar měl možná na mysli písničku ‚Malá Susie šije vojenské košile.‘ Tápeme.“

„A Leahampton?“

„Jako všechna tahle městečka. Je jich jako máku. Letité dámy, plukovníci ve výslužbě, ctnostné staré panny, pochybní hosté, podezřelí hosté, sem tam nějaký ten cizinec. Smíšená společnost.“

Tommy se zeptal pochybovačně:

„A někde mezi nimi N nebo M?“

„Třeba ani ne. Možná někdo, kdo je s N nebo M ve styku. Ale je dost pravděpodobné, že to bude N nebo M osobně. Takový penzión u moře nepřitahuje pozornost.“

„Nemáte tedy ani ponětí, jestli hledám muže nebo ženu?“

Grant zavrtěl hlavou.

Tommy řekl: „Můžu to zkusit, nic víc.“

„Přeju vám k tomu upřímně hodně štěstí, Beresforde. Pokud jde o podrobnosti –“

Když za půl hodiny poté udýchaná Pentlička, zvědavostí jen jen hoříc, vtrhla do pokoje, zastala už Tommyho samotného: pohvizdoval si v křesle a tvářil se rozpačitě.

„Tak co?“ chtěla vědět Pentlička a podbarvila svá slova nesmírnou procítěností.

„Mám práci – svého druhu.“

„Jakého druhu?“

Tommy se přiměřeně ušklíbl.

„Kancelářskou robotu v pustinách skotských. Taj-dův atakdále, ale nevypadá to moc zajímavě.“

„Pro oba, anebo jen pro tebe?“

„Jen pro mě, bohužel.“

„Jdi do háje! Jak může být náš přítel Carter tak protivný?“

„Patrně při téhle práci zásadně segregují pohlaví. Aby se lidi ničím nerozptylovali.“

„Bude to šifrování – nebo dešifrování? Něco jako dělá Deborah? Dej si proboha pozor, Tommy, lidem tohle často vleze na mozek a začnou trpět nespavostí; celou noc pak prochodí, nařikají a mumlají pořád dokola 978345286 nebo podobně a nakonec se zhroutí a skončí v sanatoriu.“

„Mně se to nestane.“

„To nemůžeš vědět. Smím jet s tebou – ne jako zaměstnanec, ale aspoň jako manželka? Abys měl večer přichystané bačkory před krbem a teplou večeří na stole?“

Tommy vypadal zkroušeně.

„Moc mě to mrzí, děvenko. Opravdu mě to mrzí. Nerad tě tu nechávám samotnou –“

„Ale máš pocit, že bys měl jet,“ zahučela Pentlička jakoby zahleděná do minulosti.

„Konec konců,“ dodal Tommy chabě, „ty přece můžeš štrikovat, ne?“

„Štrikovat?“ zvolala Pentlička. „Štrikovat?“

Popadla vojenskou kuklu a mrštila jí na zem.

„Dělá se mi zle z khaki vlny,“ prohlásila Pentlička, „jakož i z námořnický modré vlny a letecky modré vlny.

Ráda bych jednou pletla něco cyklámen!“

„Ten název zní vojensky řízně,“ řekl Tommy. „Skoro jako Blitzkrieg.“

Byl z toho skutečně celý nešťastný. Pentlička však přijala svůj úděl po spartánsku a ujišťovala ho, že samozřejmě musí to místo vzít a ona že se tu obejde. Dodala, že prý na stanici první pomoci hledají ženskou na mytí podlah. Třeba jim na to bude vyhovovat.

Za tři dny se Tommy vypravil do Aberdeenu. Pentlička ho doprovázela na nádraží. Oči se ji leskly a párkrát zamrkala, ale jinak zachovávala odhodlaně veselou mysl.

Až ve chvíli, kdy vlak vyjížděl ze stanice a Tommy pozoroval, jak opuštěná postavička odchází po nástupišti, sevřelo se mu hrdlo. Ať je válka nebo ne, měl pocit, že Pentličku zradil.

Silou vůle se vzchopil. Rozkaz je rozkaz.

Podle plánu dojel do Skotska a nazítří se vydal vlakem do Manchesteru. Třetí den vystoupil na leahamptonském nádraží. Ubytoval se v největším hotelu a příští dopoledne začal obcházet různé soukromé hotely a penziony, prohlížel si pokoje a informoval se na ceny při delším pobytu.

Sans souci byla tmavočervená viktoriánská vila na svahu, odkud byl z pokojů v patrech krásný výhled na moře. V hale bylo cítit prach a výpary z kuchyně a koberec byl dost prošlapaný, ale ve srovnání s některými jinými podniky, jež Tommy navštívil, to tu vypadalo docela přijatelně. Hovořil s majitelkou paní Perennovou v její kanceláři, malé neuspořádané místnosti s velkým psacím stolem, zavaleným lejsky. I paní Perennová sama vypadala dosti neuspořádaně: žena středních let s bujnou kšticí nespoutaných havraních kadeří, nedbale nalíčená a s odhodlaným úsměvem, předvádějícím řadu velmi bílých zubů. Tommy se letmo zmínil o své postarší sestřenici slečně Meadowsové, jež pobývala v Sans souci před dvěma lety.

Paní Perennová se na slečnu Meadowsovou moc dobře pamatovala – taková milá stará dáma – vlastně ani ne tak stará – ale tak čiperná a veselá.

Tommy opatrně přitakával. Věděl, že existuje nějaká skutečná slečna Meadowsová – na tyto detaily dbalo oddělení s bedlivou péčí.

A jakpak se daří drahé slečně Meadowsové?

Tommy smutně oznámil, že slečna Meadowsová už není mezi námi, a paní Perennová soustrastně vzdychala a nasadila případný truchlící výraz.

Brzy však opět povolila stavidla své výmluvnosti. Je přesvědčena, pravila, že má právě takový pokoj, jaký by panu Meadowsovi vyhovoval. Kouzelný výhled na moře. Pan Meadows udělal dobře, když se rozhodl odjet z Londýna. Slyšela, že tam na člověka všechno přímo padá, a samosebou po takové zlé chřipce –

Za řeči vedla paní Perennová Tommyho nahoru a ukazovala mu různé pokoje. Zmínila se o týdenní penzi.

Tommy se zatvářil zdrceně. Paní Perennová poznamenala, že ceny tak nestydatě stouply. Tommy jí sdělil, že jeho renta se bohužel snížila a teď ty daně a jedno k druhému –

Paní Perennová se jala lamentovat:

„Ta válka, ta válka!“

Tommy přitakal a pravil, že podle jeho mínění patří ten chlap Hitler na šibenici. Šílenec je to a nic jiného.

Paní Perennová přitakala a pravila, že je to těžké s těmi přídělky a že řezníci nemůžou sehnat maso, jaké je zapotřebí – a kdo ví, co bude dál, brzlík nebo játra člověk prakticky nevidí a to se potom špatně hospodaří, ale vzhledem k tomu, že je pan Meadows spřízněný se slečnou Meadowsovou, udělala by mu cenu a slevila půl libry.

Nato se dal Tommy na ústup se slibem, že si to ještě rozmyslí, a paní Perennová ho pronásledovala až k vrátkům, rozhovořila se ještě výmluvněji a přešla do šelmovského tónu, který Tommyho dočista vyvedl z míry. Musel připustit, že je to svým způsobem fešanda. Přistihl se, že uvažuje o její národnosti. Jistě to není čistokrevná Angličanka? Jméno má španělské nebo portugalské, ale to bude národnost jejího manžela, nikoli její. Pomyslel si, že vypadá na Irku, přestože nemá irský přízvuk. Ale vysvětlovalo by to její překypující vitalitu.

Nakonec se dohodli, že se pan Meadows zítra nastěhuje.

Tommy si načasoval příchod na šest hodin. Paní Perennová ho vyšla do haly přivítat, zahrnula příkazy ohledně jeho zavazadel téměř debilně vyhlížející služku, která s otevřenou pusou zírala vytřeštěně na Tommyho, a pak ho odvedla do místnosti, kterou zvala salónem.

„Mám ve zvyku hosty představit,“ řekla paní Perennová a cílevědomě se usmála vstříc podezíravým pohledům pěti lidí. „Toto je náš nový příchozí pan Meadows – paní O’Rocková.“ Děsivá ženská jako hora s jiskrnými očima a knírkem mu věnovala široký úsměv.

„Pan major Bletchley.“ Major Bletchley Tommyho odhadl pohledem a škrobeně mu pokynul.

„Pan von Deinim.“ Upjatý mladík, světlavý a modrooký, povstal a uklonil se.

„Slečna Mintonová.“ Starší žena se spoustou perel, zaměstnaná khaki pletením, se na něho začla culit.

„A paní Blenkinsopová.“ Další pletení – a rozčepýřená tmavá hlava, usilovně zabraná do vojenské kukly, se pozvedla.

Tommy zalpal po dechu, místnost se s ním zatočila.

Paní Blenkinsopová! Pentlička! Neuvěřitelné se stává skutkem – Pentlička klidně štrikuje v salóne Sans souci.

Pohlédl jí do očí – do zdvořile pozorných, lhostejných cizích očí.

Vzkypěl v něm obdiv.

Ta Pentlička!

2

Tommy neměl později ani ponětí, jak dokázal přečkat onen večer. Netroufal si zabloudit očima příliš často tím směrem, kde seděla paní Blenkinsopová. U večere se objevili další tři obyvatelé Sans souci: manželé středních let, nějací Cayleyovi, a mladá maminka jménem Sprootová, která přijela z Londýna s malou dceruškou. Seděla u stolu vedle Tommyho a nucený pobyt v Leahamptonu ji zřejmě upřímně nudil, protože na něho občas upřela bledě borůvkové oči a lehce nosovým hlasem se ho ptala: „Teď už přece nebezpečí pominulo, vidíte? Všichni se budou vracet domů, že?“

Než mohl Tommy na tyto naivní dotazy něco odpovědět, vložila se do toho jeho sousedka z druhé strany, ona dáma s perlami:

„S dětmi nemá člověk riskovat, to říkám odjakživa. Máte takovou rozkošnou žabičku. Nepřestala byste si to vyčítat a víte přece, co říkal Hitler, že Blitzkrieg proti Anglii vypukne každým okamžikem – a mají nějaký nový plyn, pokud vím.“

Major Bletchley ji rázně přerušil:

„Třesky plesky, jakýpak plyn! Ti chlapi nebudou ztrácet čas a babrat se s plynem. Vysoce aktivní výbušniny a zápalné pumy. Jako ve Španělsku.“

Celý stůl se s chutí pustil do debaty. Pentliččin hlas nasadil vysoko a trochu nejapně zapípal: „Můj syn Douglas říká –“

„Douglas, i to se podívejme,“ pomyslel si Tommy. „Proč právě Douglas, to by mě zajímalo.“

Po večeri, která se rádoby vznešeně skládala z několika skrovných chodů, chuťově vesměs stejně fádních, se hosté trousili do salónu. Dámy se opět chopily pletení a Tommy byl nucen vyslechnout dlouhý a navýsost nudný výčet zkušeností majora Bletchleyho ze severozápadní hranice.

Plavovlasý mladík s jasnými modrými očima se na prahu krátce uklonil a odešel.

Major Bletchley přerušil své vyprávění a dloubl Tommyho lehce do žeber.

„Ten chlapík, co právě odešel. – Je to uprchlík. Dostal se z Německa asi měsíc před vypuknutím války.“

„On je Němec?“

„Ano. A přitom to není žid. Jeho otec se dostal do maléru, protože kritizoval nacistický režim. Dva bratři jsou tam v koncentračním táboře. Tenhle unikl na poslední chvíli.“

V tomto okamžiku se zmocnil Tommyho pan Cayley a podrobně mu popsal svůj zdravotní stav. Námět tak zaujal vyprávěče, že mu Tommy unikl až krátce předtím, než byl čas jít spát.

Nazítíř vstal Tommy časně a vydal se na procházku po nábřeží. Došel řízným tempem k molu a vracel se po promenádě, když tu užřel známou postavu, přicházející opačným směrem. Tommy smekl.

„Dobré jitro,“ pozdravil přívětivě. „Ehm – paní Blenkinsopová, nemýlím-li se?“

Na doslech nebylo živé duše. Pentlička odvětila:

„Jedna nula vedu.“

„Kde se tu, pro všechny svaté, bereš, Pentličko?“ zahučel Tommy. „To je zázrak – hotový zázrak.“

„Žádný zázrak – chytrá hlava.“

„A to tvá chytrá hlava, ne?“

„Či jiná. Tvoje a toho namyšleného pana Granta jistě ne! Doufám, že si z toho vezme ponaučení.“

„To by měl,“ řekl Tommy. „Poslyš, Pentličko, pověz mi, jak jsi to dokázala. Umírám zvědavostí.“

„Docela jednoduše. Jakmile se Grant zmínil o našem příteli Carterovi, hned jsem uhádla, odkud vítr fouká. Věděla jsem, že to nebude jen nějaká mizerná písafina. Ale z toho, že to tvrdil, jsem pochopila, že mě chce vynechat. Tak jsem se rozhodla, že ho převezu. Šla jsem pro šery a přitom jsem zaběhla dolů k Brownovým a zavolala jsem Maureen. Řekla jsem jí, aby mi zatelefonovala, a co má mluvit. Nezklamala mě – moc pěkně pištěla rozčilením – v celé místnosti bylo slyšet, co říká. Odehrála jsem svou roli, nehoda, nedá se nic dělat, přítelkyně v nesnázích, a odspěchala jsem, jako by mě to strašně mrzelo. Bouchla jsem dveřmi do chodby, ale zůstala jsem tiše uvnitř, vklouzla jsem do ložnice a pootevřela jsem spojovací dveře za příborníkem.“

„A všechno jsi vyslechla?“

„Všechno,“ přiznala Pentlička samolibě.

Tommy řekl vyčítavě: „A nezmínila ses ani slovem.“

„Ovšemže ne. Chtěla jsem, aby sis z toho vzal ponaučení. Ty i ten tvůj pan Grant.“

„Není to žádný můj pan Grant a ponaučení si z toho patrně vezme.“

„Pan Carter by se ke mně nebyl zachoval tak ohavně,“ řekla Pentlička. „Mám dojem, že tajná služba už není, co to bývalo za našich dob.“

Tommy prohlásil s důrazem:

„Dosáhne znovu bývalé slávy, když jsme se my dva vrátili. Ale proč Blenkinsopová?“

„Proč ne?“

„Vybrala sis divné jméno.“

„První, které mě napadlo, a hodí se na spodní prádlo.“

„Jak to myslíš, Pentličko?“

„B, ty hloupý. B jako Beresfordová, B jako Blenkinsopová. Mám vyšité monogramy na kombiné i na kalhotkách. Patricia Blenkinsopová. Penelopa Beresfordová. Proč sis ty vymyslel Meadowese? To je hloupé jméno.“

„Předně,“ řekl Tommy, „nemám na všech podvlékačkách vyšitá B. A za druhé jsem si to nevymyslel já. Bylo mi řečeno, že se tak budu jmenovat. Pan Meadowes je spořádaný džentlmen s bezúhonnou minulostí, kterou jsem se naučil znát do posledního puntíku.“

„To je hezké,“ řekla Pentlička. „A jsi ženatý nebo svobodný?“

„Jsem vdovec,“ odpověděl Tommy důstojně. „Moje choť zesnula před deseti lety v Singapuru.“

„Proč v Singapuru?“

„Všichni musíme někde umřít. Co by to nemohlo být v Singapuru?“

„Máš pravdu. Pravděpodobně se tam umírá docela příjemně. Já jsem vdova.“

„Kde umřel tvůj manžel?“

„Co na tom sejde? Patrně v sanatoriu. Nejvíce by se mi zamlouvala cirrhosa jater.“

„Chápu. Seběmenší zmínka tě musí ranit. A co ten tvůj syn Douglas?“

„Douglas je ve válečném námořnictvu.“

„To už jsem slyšel včera večer.“

„Mám ještě dva syny. Raymond je u letectva a nejmladší Cyril v domobraně.“

„A co když si dá někdo tu práci a bude se informovat na ty pomyslné Blenkinsopy?“

„Nejmenují se Blenkinsop. Pan Blenkinsop byl můj druhý manžel. První se jmenoval Hill. V telefonním seznamu jsou Hillů tři strany. V těch se nevyzná ani jasnovidce.“

Tommy si povzdechl.

„S tebou je odjakživa ta potíž, že všechno přeháníš, Pentličko. Dva manžely a tři syny. To je moc. Spleteš se v detailech.“

„A nespletu. Naopak, mám ten dojem, že mi moji synové přijdou vhod. Nezapomínej, že nejsem zavázaná, jsem na volné noze. Dala jsem se do toho pro legraci a hodlám si to krásně užít.“

„Vypadá to tak,“ řekl Tommy a dodal chmurně: „Ale jestli chceš něco vědět, je to všechno nesmysl.“

„Proč myslíš?“

„Podívej se, jsi v Sans souci déle než já. Můžeš s čistým svědomím předpokládat o někom z těch lidí, co tam včera večer seděli, že je to nepřátelský agent?“

Pentlička řekla zamyšleně:

„Zdá se to opravdu dost neuvěřitelné. Je tu ovšem ten mladík.“

„Carl von Deinim? Ale policie si prověřuje uprchlíky, ne?“

„Petrně ano. Jenže tím se ta možnost nevylučuje. Nezapomínej, že je to fešný mládenec.“

„Myslíš, že mu jako děvčata řeknou i to, co nevědí? Ale jaká děvčata? Tady se přece nevyskytují žádné

generálské nebo admirálské dcerušky. Mohl by si nanejvýš namluvit rotnou z pomocných sborů domobrany.“

„Nech toho, Tommy. Musíme to brát vážně.“

„Vždyť to беру vážně. Pouze mi to tu připadá jako ztracená varta“

Pentlička řekla důrazně:

„To nemůžeš za tak krátkou dobu posoudit. Tahle záležitost se přece před námi nerozestře jako na dlani. Co taková paní Perennová?“

„Ano,“ připustil Tommy. „Paní Perennová potřebuje trochu světla, to připouštím.“

Pentlička se zeptala věčným tónem:

„A co my? Myslím, jakým způsobem budeme spolupracovat?“

Tommy dumal:

„Nesmíme se spolu ukazovat moc často.“

„Ne, to by byla osudná chyba, kdybychom dali najevo, že se známe lépe, než se zdá. Potřebujeme se domluvit na taktice. Mám dojem – ano, to bude nejlepší – že zvolíme taktiku loveckou.“

„Loveckou?“

„Správně. Já tě chci ulovit. Ty děláš všechno možné, abys mi unikl, ale protože jsi galantní muž, tak se ti to pokaždé nepovede. Pohřbila jsem už dva manžely a hledám třetího. Sehraješ roli pronásledovaného vdovce. Tu a tam tě někde dostihnu, zadržím tě v kavárně, pověsím se ti na krk na promenádě. Všichni se potutelně usmívají a dělají si z toho legraci.“

„Vypadá to přijatelně,“ souhlasil Tommy.

Pentlička řekla: „Pronásledovaný muž je tradičně komická postava. Toho bychom mohli dobře využít. Až nás někdo uvidí spolu, nevyvolá to u něho jinou reakci než pobavený úsměv a nějakou poznámku jako: „Chudáček Meadows, ta mu nedá chvíli pokoj.““

Tommy jí náhle sevřel paži.

„Podívej,“ řekl, „támhle před tebou.“

Na rohu za protiletectvým krytem stál mladý párek. Oba se tvářili velmi vážně a byli zcela zabráněni do rozhovoru.

Pentlička zašeptala:

„Carl von Deinim. Kdopak je asi to děvče?“

„Krásná holka, ať už je kdo je.“

Pentlička přitakala. Zapátrala očima v snědé, vášnivé tváři, vnímala tvary dívčiny postavy, zdůrazněné přiléhavým svetříkem. Říkala něco velmi vážně, s důrazem. Carl von Deinim jí naslouchal.

Pentlička zamumlala:

„Myslím, že se tady rozejdeme.“

„Správně,“ souhlasil Tommy.

Obrátil se a odcházel opačným směrem.

Na konci promenády potkal majora Bletchleyho. Ten se na něho podezíravě zahleděl a pak zahučel:

„Dobré jitro.“

„Dobré jitro.“

„Vidím, že nejste stejně jako já přítelem dlouhého vyspávání,“ prohodil Bletchley.

Tommy řekl:

„Starý zvyk z Východu. Je to samosebou už hezká řádka let, ale dodnes se probouzím časně.“

„Tak to má být,“ pochválil ho major Bletchley. „Zato ta dnešní mládež! Člověku se z toho dělá zle. Musí to mít horkou koupel – a u snídani se ukážou v deset hodin nebo ještě později. Není divu, že jsme na ty Němce krátkí. Nemá to v sobě kus života. Samý rozmazlený fracek. Armáda už není, co bývala. Chovají je jako v peřince. Div jim nedávají na noc do postele flašku s horkou vodou. Kristepane! Dělá se mi z toho zle!“

Tommy melancholicky přikyvoval a majoru Bletchleymu stačilo toto povzbuzení, aby dál rozvíjel své teorie.

„Chce to kázeň a zase kázeň! Jak můžete vyhrát válku bez kázně? Představte si, milý pane, že někteří oficíři si přijdou na přehlídku v civilu, jak mi bylo řečeno. Takhle válku nevyhraje. V civilu! Kristepane!“

Pan Meadows se odvážil poznamenat, že dnešní svět je docela jiný než za jejich mladých let.

„To je samá demokracie,“ pravil major Bletchley chmurně. „Všeho moc škodí. Podle mého mínění jsme to s tou demokracií přehnali. Důstojníci se stýkají s mužstvem, jedí společně v restauracích – pchá! – vždyť se to mužstvu nezamlouvá, Meadowsi. Prostý voják ví, co chce. Prostý voják to ví moc dobře.“

„Víte,“ řekl pan Meadows, „já sám tedy situaci v armádě tak dobře neznám –“

Pan major na něho vrhl po straně rychlý pohled a pak ho přerušil:

„Na frontě v minulé válce?“

„To ano.“

„Však jsem si to myslel. Je vidět, že jste prošel výcvikem. Držíte se štramácky. U kterého regimentu?“

„Pátý korfský.“ Tommy neopomněl prostudovat vojenské záznamy páně Meadowesovy.

„V Soluni, že?“

„Ano.“

„Já byl v Mesopotamii.“

Bletchley se oddal vzpomínkám. Tommy zdvořile naslouchal. Nakonec Bletchley hněvivě zvolal:

„A myslíte, že mě teď můžou potřebovat? Ne, prý nemůžou. Prý jsem moc starý. Starý, k čertu! Já bych ještě těm mladým dokázal vytmavit, co je to válka.“

„Ale hlavně, co není,“ nadhodil Tommy s úsměvem.

„Cože, jak to?“

Smysl pro humor nebyl zřejmě nejsilnější stránkou majora Bletchleyho. Zahleděl se podezíravě na svého společníka. Tommy spěšně změnil námět rozhovoru.

„Znáte tu paní – myslím, že se jmenuje Blenkinsopová?“

„Ano, Blenkinsopová. Docela pohledná ženská, až na tu vyřídilku – té nedopřeje chvíli klidu. Slušná paní, ale jako všechny ženské. Ne, neznám ji. Je v Sans souci sotva pár dní.“ Pak dodal: „Proč se ptáte?“

Tommy vysvětloval:

„Před chvílkou jsem ji potkal. Jestlipak chodí každý den tak časně ven?“

„To namouvěru nevím. Ženské obvykle před snídaní na procházky nechodívají – chválabohu,“ dodal.

„No právě,“ řekl Tommy a pokračoval: „Před snídaní nemívám náladu na zdvořilé klábosení. Doufám, že se ta paní neurazila, ale chtěl jsem se trochu rozhýbat.“

Major Bletchley projevil okamžitě hluboké pochopení.

„Souhlasím s vámi, Meadowesi, z celého srdce s vámi souhlasím. Ženské jsou docela dobré v jistých souvislostech, ale rozhodně ne před snídaní.“ Krátce se zasmál – „Koukejte si dát pozor, kamaráde. Je to vdova, víte?“

„Vážně?“

Major ho šibalsky dloubl do žeber.

„Co vám budu povídat o vdovách, jistě to znáte. Dva manžely dochovala k smrti a zřejmě se rozhlíží po třetím. Buďte ve střehu, Meadowesi! Buďte ve střehu. To vám radím já.“

V růžové náladě se major Bletchley na konci promenády otočil na podpatku a udal řízné tempo pro návrat do Sans souci ke snídani.

Pentlička se mezitím dál volným tempem procházela po nábřeží, přičemž těsně minula mladý párek, hovořící u krytu. Z bezprostřední blízkosti zachytila několik slov. Mluvila ta dívka.

„Musíš být ale velice opatrný, Carle. Sebemenší podezření –“

Pentlička už se vzdálila z doslechu. Zvláštní slova? Snad, ale mohla mít mnoho neškodných významů.

Nenápadně se obrátila a vracela se zase kolem těch dvou. A opět se k ní doneslo pár slov.

„Angličané jsou tak odporně samolibí...“

Obočí paní Blenkinsopové se nepatrně zvedlo.

Takhle sotva hovoří uvážlivý člověk. Carl von Deinim uprchl před nacisty a Anglie mu poskytla útočiště a ochranu. Není to od něho ani moudré, ani vděčné naslouchat souhlasně takovým řečem.

Pentlička se znovu otočila. Než se tentokrát však přiblížila ke krytu, oba mladí lidé se už rozešli, dívka přeběhla přes ulici, vedoucí od moře, a Carl von Deinim přicházel směrem k Pentličce.

Nebyl by ji snad ani postřehl, kdyby nebyla zaváhala a zpomalila. Nato rychle srazil podpatky a uklonil se. Pentlička zašveholila:

„Pan von Deinim, že? Dobré jitro! To máme dnes po ránu krásně, vidíte?“

„Ach ano. Počasí jest krásné.“

Pentlička brebentila dál.

„Vylákalo mě to ven. Nechodím často na procházku před snídaní. Ale dnes ráno, vzhledem k tomu, že jsem moc dobře nespala – mám dojem, že se člověk v cizím prostředí obvykle dobře nevyspí. Chce to den dva, než si přivykne.“

„Ano. Bezpochyby je tomu tak.“

„Tou malou procházkou před snídaní mi skutečně znamenitě vytrávilo.“

„Jdete nyní zpět do Sans souci? Když dovolíte, doprovodím vás.“

Pentlička řekla: „Vyběhl jste také ven, aby vám vytrávilo?“

Zavrtěl vážně hlavou.

„Nikoli. Snídani já už jsem snídal. Jsem na cestě do práce.“

„Do práce?“

„Jsem chemik, pracuji ve výzkumu.“

Tak chemik, pomyslela si Pentlička a poočku na něho pohlédla.

Carl von Deinim škrobeně vysvětloval:

„Přijel jsem do této země jako uprchlík před nacismem. Měl jsem velmi málo peněz, nikoho jsem neznal.

Dělám užitečnou práci, jaká se naskytne.“

Koukal se strnule před sebe. Pentlička měla pocit, že přemáhá skryté silné pohnutí.

Zamumlala nezávazně:

„Ano, ano, chápu. To vám jistě slouží ke cti.“

Carl von Deinim řekl:

„Mám dva bratry v koncentračním táboře. Otec v jednom zahynul. Moje matka se utrápila k smrti.“

Pentlička si pomyslela:

„Říká to tak divně – jako by se to byl naučil nazpaměť.“

Znovu se na něho pokradmu zahleděla. Zíral stále tak strnule před sebe, v tváři se mu nepohnul ani sval.

Chvilí kráčeli mlčky. Minuli je dva muži. Jeden se na Carla krátce zadíval. Slyšela, jak tiše poznamenal k svému druhovi:

„Ten chlap vypadá na Němčoura.“

Pentlička viděla, že Carl von Deinim rudne ve tváři.

Náhle se přestal ovládat. Skryté pohnutí vyrazilo na povrch. Zalykal se:

„Slyšela jste to – slyšela jste to – pořád to říkají – já –“

„Chlapče drahá!“ Pentlička povolila uzdu své pravé povaze. Její hlas zněl energicky a důrazně. „Nebudte osel. Nemůžete chtít zázraky.“

Otočil hlavu a zíral na ni.

„Jak to myslíte?“

„Jste emigrant. Má to své výhody i nevýhody. Žijete, a to je to hlavní. Žijete a jste volný. Pokud jde o to ostatní – pochopte, že je to přirozené. Tahle země je ve válce. Vy jste Němec.“ Nečekaně se usmála.

„Nemůžete předpokládat, že prostý člověk z ulice – v tomto případě doslova člověk z ulice – bude rozlišovat dobré Němce od špatných Němců, mohu-li to tak zjednodušeně vyjádřit.“

Stále ještě na ni zíral. Jeho oči, tak pronikavě modré, výmluvně napovídaly, co se mu odehrává v duši. A pak se náhle také usmál. Pravil:

„Chci-li být dobrým Němcem, musím přijít včas do práce. Prosím. Dobré jitro.“

Znovu ta strnulá úklona. Pentlička pozorovala jeho vzdalující se postavu. V duchu si předhazovala:

„Právě jste trochu ujela, milá paní Blenkensopová. Příště se víc soustřeďte na svůj úkol. A teď do Sans souci na snídani.“

V Sans souci byly dveře do haly dokořán. Zazníval odtud hlas paní Perennové, živě s někým roklující.

„A pověz mu, co jsem říkala o té poslední dodávce margarínu. Uzené kup u Quillera, nechal nám ho posledně o dvě pence levněji, a vyber pořádnou kapustu –“

Odmlčela se, když Pentlička vstoupila.

„Dobré jitro, paní Blenkensopová, vy jste ale ranní ptáče. Jistě jste ještě nesnídala. Je prostřeno v jídelně.“

Ukázala na svou společnici a dodala: „Moje dcera Sheila. Ještě jste se s ní neseznámila. Byla pryč a vrátila se až včera večer.“

Pentlička se zahleděla se zájmem na krásnou, temperamentní tvář. Nevyzařovalo z ní už tragické zaujetí, ale nuda a rozmrzelost. „Moje dcera Sheila. Sheila Perennová.“

Pentlička zamumlala nějakou přívětivou frázi a odebrala se do jídelny. U snídane seděli tři hosté – paní

Sprootová s holčičkou a statná paní O'Rocková. Pentlička pozdravila: „Dobré jitro,“ a paní O'Rocková zahalekala srdečně: „Dobrý den celý den!“, čímž zcela přehlušila bezbarvější reakci paní Sprootové.

Starší žena si prohlížela Pentličku se zájmem přímo pohlcujícím.

„To člověku dělá dobře, když se ráno před snídání projde,“ podotkla. „Je potom pořádně při chuti.“

Paní Sprootová nabádala své potomstvo:

„Chlebiček i mlíčko jsou moc dobré, kočička,“ a pokoušela se vpravit lžičku princezně do pusinky.

Malá chytře zvrátila její snahu vtipným úhybným manévrem a vykulila velké kulaté oči na Pentličku.

Ukázala mléčně bílým prstíkem, věnovala jí zářivý úsměv a poznamenala hrdelním tónem: „Ny-ny bá.“

„Zamlouváte se jí,“ zvolala paní Sprootová a zešířila se na Pentličku usmála jako na bytost, v níž se zalíbilo prozřetelnosti. „Někdy se cizích lidí dost stydí.“

„Bá,“ řekla Sprootovic Betty. „A puty bu,“ dodala s důrazem.
 „A copak znamená tohle?“ informovala se paní O'Rocková se zájmem.
 „Nemluví ještě úplně zřetelně,“ přiznala paní Sprootová. „Byly jí teprve nedávno dva roky. Obávám se, že je to jen taková hatmatilka. Umíme už ale říct máma, vid', kočička?“
 Betty se zahleděla přemítavě na matku a poznamenala s konečnou platností:
 „Gogo tá.“
 „Mluví si po svém, děvenka zlatá,“ zahalekala paní O'Rocková. „Hodná Bettinka. A teď řekni máma.“
 Betty se zahleděla soustředěně na paní O'Rockovou, zachmuřila se a s nebetyčnou závažností prohlásila:
 „Beky beky –“
 „No vidíš, jak ti to krásně jde. To je hodná holčička, hezká.“
 Paní O'Rocková vstala, zazubila se otřesným způsobem na Betty a ztěžka se odkolébala z místnosti.
 „Pa-pa-pa,“ řekla Betty s obrovským zadostiučiněním a jala se bouchat lžičkou do stolu.
 Pentlička přimhouřila oči:
 „Copak znamená beky beky doopravdy?“
 Paní Sprootová se zarděla: „Víte, bohužel je to tak, že to Betty říká, když se jí někdo nebo něco nezamlouvá.“
 „Však jsem si to myslela,“ řekla Pentlička.
 Obě ženy se zasmály.
 „Paní O'Rocková to jistě dobře myslí,“ pravila paní Sprootová, „ale připadá člověku taková hrozivá – s tím hlubokým hlasem a knírkem a vůbec.“
 Betty naklonila hlavičku na stranu a vábivě zakňourala na Pentličku.
 „Vy jste ji docela okouzli, paní Blenkinsopová,“ řekla paní Sprootová.
 Pentlička se zarděla, že v jejím hlase zaznívá stín chladné žárlivosti, a proto si pospíšila uvést věci na pravou míru.
 „Děti vždycky zajímá nově příchozí, že?“ poznamenala přátelsky.
 Dveře se otevřely a vešel major Bletchley s Tommym. Pentlička se čtveračivě usmála.
 „Vidíte, pane Meadowesi,“ zvolala, „předhonila jsem vás. Jsem první u cíle. Ale něco jsem vám tu na stole přece jen nechala.“
 Nenápadným pohybem ukázala na židli vedle sebe.
 Tommy ze sebe rozpačitě soukal: „Opravdu – jsem vám – díky,“ a spěšně usedl na opačném konci stolu.
 Malá Betty řekla: „Puč!“ a s gustem vyšplouchla mléko směrem k majoru Bletchleymu, jenž se okamžitě zatvářil rozpačitě, leč potěšeně.
 „Jápak se dneska naše slečinka vypsinkala?“ zeptal se nejapně. „Kukuč!“ a schoval se za noviny.
 Betty výskala nadšením.
 Pentličky se zmocnily vážné pochybnosti. Pomyslela si:
 „To musí být nějaký omyl. Tady se přece nemůže nic odehrávat. Je to zkrátka vyloučeno!“
 Podezřívát Sans souci z toho, že je tu hlavní stan páté kolony, mohl snad jen někdo se stejnými sklony jako královna z Alenky v říši divů.

3

Venku na kryté verandě pletla slečna Mintonová.
 Byla to hubená, hranatá dáma s šlachovitým krkem. Nosila s oblibou nebesky modré svetříky a náhrdelníky nebo šňůry perel. Tvrdové sukně jí vzadu truchlivě plandaly. Živě Pentličku přivítala.
 „Dobré jitro, paní Blenkinsopová. Doufám, že jste se dobře vyspala.“
 Paní Blenkinsopová se jí svěřila, že v nezvyklé posteli prvních pár dní obvykle moc dobře nespí. Slečna Mintonová pravila: „Není to zvláštní? Mně se vede právě tak.“
 Paní Blenkinsopová poznamenala: „To je ale náhoda, a co to máte za krásný vzorek?“
 Slečna Mintonová se radostí zarděla a předestřela jí ho. Ano, je dost nezvyklý a přitom úplně jednoduchý. Ráda ho paní Blenkinsopové ukáže, bude-li paní Blenkinsopová chtít. To je od slečny Mintonové moc milé, ale paní Blenkinsopová je taková nešika, neumí vlastně pořádně plést, tedy hlavně nemůže docílit, aby to mělo správný stříh. Troufá si jenom na jednoduché věci jako vojenské kukly a tak, a má strach, že tuhle nějak pokazila. Vypadá dost divně, ne?
 Slečna Mintonová zrevidovala khaki pletivo odborným pohledem. Naznačila taktně, kde se stala chyba. Pentlička jí vděčně podala pokaženou kuklu. Slečna Mintonová byla zosobněná ochota a pomocná ruka. Ne, ne, vůbec ji to neobtěžuje. Plete přece už takovou řadu let.
 „Já jsem se tomu bohužel nikdy nevěnovala, dokud nepřišla tahle strašná válka,“ přiznala se Pentlička.

„Ale člověk to tak hrozně prožívá, že musí dělat aspoň něco, nemyslíte?“

„Pravda. A vy máte dokonce syna ve válečném námořnictvu, mám aspoň ten dojem, že jste se o něčem takovém včera večer zmínila.“

„Ano, to je můj nejstarší. Je to skvělý chlapec, i když vím, že bych to jako matka neměla říkat. Mám ještě jednoho syna u letectva a Cyril, můj nejmladší, je ve Francii.“

„Můj ty světe, to musíte ale zažít starostí a strachu!“

Pentlička si pomyslela:

„Ach, Dereku, moje srdíčko drahé, jsi tam někde v tom pekle horoucím – a já tu hraju takovou bláznivou starou rachomejtli – předstírám to, co prožívám doopravdy...“

Nahlas prohlásila vysoce uvědoměle:

„Jsme všichni na jedné lodi a musíme být stateční. Doufejme, že už to nebude dlouho trvat. Nedávno jsem slyšela – a z úst vysoce postaveného a informovaného člověka – že to Němci nevydrží už ani dva měsíce.“

Slečna Mintonová přitakala tak vehementně, že se všechny její korály zachvěly a zachřestily.

„Ano, máte pravdu, a já zase vím –“ ztišila tajemně hlas – „že Hitler trpí jistou chorobou – je v beznadějném stavu – nejspíše v srpnu ho budou muset zavřít do blázince.“

Pentlička čiperně navázala:

„Celý Blitzkrieg není než poslední zoufalá úsilí. V Německu je prý o všechno děsná bída. Dělníci v továrnách se bouří. Brzy to praskne.“

„Jakže? Copak to povídáte?“

Manželé Cayleyovi vyšli na terasu a pan Cayley hned podrážděně vpadl do rozhovoru. Usadil se v křesle a jeho choť mu zabalila nohy do plédu. Opakoval nedůtklivě:

„Copak jste si to povídaly?“

„Právě jsme říkaly,“ odpověděla slečna Mintonová, „že válka do srpna skončí.“

”

„Nesmysl,“ zvolal pan Cayley. „Tahle potrvá aspoň šest let.“

„Ale,“ zaprotestovala Pentlička, „to přece nemyslíte vážně.“

Pan Cayley se kolem sebe podezíravě rozhlédl.

„Tak se mi zdá,“ zahučel, „že to tady trochu táhne. Snad bych si měl radši přesednout támhle do kouta.“

Odehrálo se přemístění dotyčného pána. Paní Cayleyová, ustaraně vyhlízející osoba, která zřejmě neměla v životě jiný cíl než oddaně pečovat o manželovo blaho, se potýkala s polštáři a plédy a starostlivě se dotazovala: „A což takhle, Alfréde? Bude ti to vyhovovat? Nemyslíš, že by sis měl vzít černé brýle? Slunce dnes po ránu tak pálí.“

Pan Cayley odsekl podrážděně:

„Nic nemyslím. Nech už toho být, Elizabeth. Máš mou šálu? Ne, ne, tu hedvábnou. Co se dá dělat. Pro tentokrát si ji vezmu. Jenomže se nechci na krku zpotit – takhle na slunci – snad abys přece jen skočila pro tu druhou.“ Nato opět věnoval pozornost veřejným záležitostem. „Ano,“ pravil, „počítám šest let.“ S radostí naslouchal lamentacím obou žen.

„Milé dámy, nesmíte zaměňovat přání za skutečnost. Já Německo znám. Mohu o sobě dokonce prohlásit, že je znám jako málokdo. Než jsem odešel do penze, jezdil jsem tam často obchodně. Berlín, Hamburk, Mnichov – procestoval jsem celou zem. Ujišťuji vás, že Německo může válčit, jak dlouho bude chtít. Za podpory Ruska –“

Pan Cayley vítězoslavně rozvíjel dál své teorie, jeho hlas stoupal a klesal na vlnách příjemných chmur a odmlčel se na okamžik jen tehdy, když mu manželka přinesla hedvábnou šálu a omotávala mu ji kolem krku.

Paní Sprootová přinesla Betty a zůstavila ji tu včetně malého chlupatého pejska, jemuž chybělo ouško, a vlněného kabátku pro panenku se slovy:

„Tak, Betty, a než se maminka ustrojí, oblékni Punťu, aby s námi mohl na procházku.“

Pan Cayley drmolil dál, uváděl statistiky a jiné vesměs hrozivě údaje. Jeho monolog podbarvovalo veselé Bettinčino brebentění, jak horlivě rozmlouvala s psíkem svou vlastní řečí.

„Cupity-pity-bác,“ řekla Betty. Pak usedl nedaleko ní pták, Betty k němu vztáhla toužebně ručku a zalykala se blahem. Pták uletěl, Betty se rozhlédla po shromážděné společnosti a zřetelně pronesla:

„Pepík,“ a s velkým uspokojením pokývala hlavičkou.

„To dítě už ale krásně mluví,“ divila se slečna Mintonová. „Řekni táta, Bettinko, tá-ta.“

Betty si ji chladně změřila a poznamenala:

„Plak!“

Narazila Punťovi jednu packu do panenčina kabátku, docupitala k židli, nadzvedla polštář a nacpala hračku pod něj. Zasmála se šibalsky a s obrovskou námahou ze sebe vypravila:

„De je? Pá pá. De je?“

Slečna Mintonová se chopila role tlumočnice a hrdě poučila ostatní:

„Nejraději si hraje na schovávanou. Pořád něco schovává.“ S afektovaným překvapením zvolala:

„Kdepak je Punť? Kde jen může být? Kampak se nám ztratil?“

Na výsost šťastná Betty poskakovala jako čamrda.

Pan Cayley zjistil, že jeho výklad o metodách, jakými Němci nahrazují suroviny, se už nesetkává se soustředěným zájmem, i zatvářil se dotčeně a významně zakašlal.

Paní Sprootová se objevila s kloboukem na hlavě a popadla Betty.

Pan Cayley se opět octl ve středu pozornosti.

„Copak jste to povídal, pane Cayley?“ zeptala se Pentlička.

Ale pan Cayley byl uražen. Poznamenal chladně:

„Ta panička pořád někde to dítě nechává a předpokládá, že jí je cizí lidé ohlídnají. Vezmu si asi přece jen tu vlněnou šálu, Elizabeth. Slunce zachází za mraky.“

„Dopovězte nám to, pane Cayley, prosím vás. Mluvil jste tak zajímavě,“ žadonila slečna Mintonová. Udobřil se, utáhl si vlněnou šálu úže kolem šlachovitého krku a jal se pokračovat ve svém závažném výkladu:

„Jak už jsem řekl, Němci zdokonalili systém –“

Pentlička se obrátila na paní Cayleyovou a zeptala se jí:

„Co soudíte o válce vy, paní Cayleyová?“

Paní Cayleyová sebou trhla.

„Co já o ní soudím? Jak to – jak to myslíte?“

„Domníváte se, že se potáhne celých šest let?“

Paní Cayleyová řekla nejistě:

„Božíčku, doufám, že ne. To by bylo hodně dlouho, vidíte?“

„Ano, hodně dlouho. Ale co o tom sama soudíte?“

„Božíčku, to nevím. To se dá těžko říct, ne?“

Pentlička pocítila záchvěv zoufalství. Švitořivá slečna Mintonová, sobecký pan Cayley, přihlouplá paní Cayleyová – jsou to všechno typičtí, průměrní Angličané? A cožpak je paní Sprootová s tím svým trochu duchaprázdným výrazem a očima jako rozvařené borůvky o něco lepší? Nikdo z nich by přece – Vytrhla se náhle ze svých úvah. Postřehla stín. Někdo stanul mezi ní a sluncem. Otočila hlavu.

Na terase se objevila paní Perennová a spočinula očima na skupince. A v těch očích bylo něco – opovržení, anebo se mýlí? Jako by v nich dohasínalo pohrdání. Pentlička si pomyslela:

„Musím zjistit něco bližšího o paní Perennové.“

Mezitím se Tommy úspěšně sbližoval s majorem Bletchleym.

„Přivezl jste si s sebou golfové hole, vidíte, Meadowsi?“

Tommy nezapíral.

„Povídám vám, mně nic neujde. Výborně! Musíme si spolu zahrát. Už jste viděl zdejší hřiště?“

Tommy odvětil záporně.

„Slušné – docela slušné. Nebude možná největší, ale krásný výhled na moře a tak. A nebývá tam moc národa. Poslyšte, co kdybychom se tam dnes odpoledne vypravili? Mohli bychom si zahrát.“

„Děkuji, rád.“

„Musím se přiznat, že je mi váš příjezd velmi vítaný,“ poznamenal Bletchley, zatímco šplhali do kopce. „Je tu moc ženských. Člověku to jde někdy na nervy. Jsem rád, že budu mít chlapa do party. Cayleyho nepočítám – ten člověk je hotová chodící lékárna. Nedokáže se bavit o ničem jiném než o svých chorobách, a jaké léčení už vyzkoušel a co právě užívá. Kdyby všechny prášky zahodil a ušel každý den deset mil, cítil by se jako znovuzrozený. Jinak bydlí v penziónu už jen von Deinim, a řeknu vám rovnou, Meadowsi, ten chlap se mi nelíbí.“

„Ne?“ poznamenal Tommy.

„Ne. Mně se to s těmi uprchlíky nezdá, věřte mi. Kdybych do toho měl co mluvit, zavřel bych je všechny do internačních táborů. Pro jistotu.“

„To by snad bylo trochu kruté.“

„Vůbec ne. Válka je válka. A tenhle mladý pán je moc podezřelý. Především to určitě není žid. A přijel sem právě měsíc předtím – uvědomte si to, jenom měsíc předtím – než vypukla válka. To je přece podezřelé.“

Tommy ho pobídl:

„Máte tedy dojem –“

„– že je to špión, a nic jiného!“

„Ale vždyť tady přece nikde nejsou žádné důležité vojenské nebo námořní objekty!“

„Jo, milý kamaráde, v tom spočívá právě ta jeho rafinovanost! Kdyby se usadil někde u Porstmouthu nebo Plymouthu, budou na něho dávat pozor. V takovémhle ospalém hnízdě si s tím nikdo neláme hlavu. A přitom je to u moře, že? Úřady se staví k cizincům z nepřátelských zemí s trestuhodnou lehkomyšlností. Kdokoli sem může přijet a tvářit se tragicky a vykládat o bratrech v koncentráku, když bude chtít. Jen se podívejte na toho mladíka – arogance z něho přímo číší. Je to nácek, to mi nikdo nevymluví!“

„Ze všeho nejvíc bychom teď u nás potřebovali dobrého jasnovidce,“ řekl Tommy přívětivě.

„Jak to, nač?“

„Ten by ještě tak nejspíš dokázal všechny špióny odhalit,“ vysvětloval Tommy s vážnou tváří.

„Ha, ha, to se povedlo, to se vám povedlo. Jasnovidec by to dokázal, ano, ovšem.“

Tím rozhovor skončil, protože stanuli před budovou klubu.

Tommy požádal o přechodné členství, seznámil se s tajemníkem, na pohled bezvýrazným starším člověkem, a když řádně zaplatil členský příspěvek, vyšli s majorem na odraziště.

Tommy nehrál golf příliš dobře. Potěšilo ho, když zjistil, že jeho umění novému příteli právě tak vyhovuje. Major vyhrával po sedmnácté jamce dvě ku jedné, což byl velice krásný výsledek.

„Hrajete dobře, Meadowsi, velmi dobře – měl jste trochu smůlu s tou pětkou, míč se stočil na poslední chvíli. Musíme si zase brzy zahrát. Pojdte, seznámím vás s některými ostatními členy. Jsou tu celkem fajn chlapi, až na to, že pár jich má takové babské sklony, jestli mi rozumíte. Á, támhle jde Haydock – ten se vám bude zamlouvat. Potentát od námořnictva na penzi. Patří mu ten dům na útesu vedle našeho penzionu. Má na starosti civilní protiletadlovou ochranu v našem obvodu.“

Námořní velitel Haydock byl statný, srdečný pán s ošlehanou tváří a pronikavými modrými očima. Měl ve zvyku pronášet všechny své poznámky hlasem, který se rozléhal na míle daleko.

Uvítal Tommyho přátelsky.

„Tak vy poskytnete Bletchleymu v Sans souci morální oporu? Mužský mu tam určitě přijde jako na zavalanou. Je na vás té dámské společnosti trochu moc, vidíte, Bletchley?“

„Já to s dámami moc neumím,“ řekl major Bletchley.

„Nepovídejte,“ odporoval Haydock. „Nenašel jste mezi nimi prostě svůj typ. Samé báby princmetálové. Neumějí než štrikovat a dělat drby.“

„Zapomínáte na slečnu Perennovou,“ řekl Bletchley.

„No jo, Sheila – to je krásná holka. Na tu se člověk nemůže vynadávat, jestli chcete co vědět.“

„Jedno mě na ni trochu mrzí,“ řekl Bletchley.

„A copak to je? Dáte si něco k pití, Meadowsi? A vy, majore?“

Když si objednali nápoje a usadili se s nimi v klubu na terase, opakoval Haydock předchozí otázku. Major Bletchley konstatoval procítěně: „Ten Němec. Pořád se s ním stýká.“

„Chcete říct, že se do něho zakoukala? Hm, to je špatné. On je tedy svým způsobem hezký mládenec. Ale to se nedělá. To se nedělá, Bletchley. To přece nemůžeme připustit. Kolaborovat s nepřítelem – jinak se to nazvat nedá. Tahle děvčata – copak v sobě nemají kus národní hrdosti? Jako by tu nebylo plno slušných mladých Angličanů.“ Bletchley pravil:

„Sheila je zvláštní děvče – někdy se tak nasupí, že s nikým kloudné slůvko nepromluví.“

„To víte, španělská krev,“ odtušil námořní velitel. „Její otec byl napůl Španěl, ne?“

„Nevím, ale řekl bych, že to jméno zní španělsky.“

Haydock pohlédl na hodinky.

„Budou zprávy. Měli bychom jít dovnitř a vypoaslechnout si, co je nového.“

Moc se toho nedověděli, sotva víc než to, co už stálo ráno v novinách. Námořní velitel nejprve s uznáním pohovořil o posledních akcích letectva – skvělí chlápci, bijí se jako lvi – a pak se jal rozvíjet svou oblíbenou teorii, že se Němci pokusí vylodit právě v Leahamptonu, a argumentoval tím, že je to takové bezvýznamné hnízdo.

„Vždyť tu není široko daleko jediné protiletadlové dělo. Je to skandál!“

Nemohl se pouštět do podrobností, neboť Tommy s majorem si museli pospíšet, aby stihli oběd v Sans souci. Haydock zval srdečně Tommyho, aby si přišel prohlédnout jeho skromné sídlo, zvané „Pašerákové doupě“. „Nádherný výhled – vlastní pláž – všechny šikovné moderní vymoženosti v domě. Přiveďte ho s sebou, Bletchley.“

Dohodli se tedy, že tam Tommy s majorem Bletchleym druhého dne večer zajdou na skleničku.

Po obědě se v Sans souci rozhostil mír. Pan Cayley se oddával odpolední siestě a oddaná choť střežila jeho klid. Paní Blenkinsopovou odvedla slečna Mintonová na nádraží, kde balily a vypravovaly zásilky na frontu.

Pan Meadowses kráčel pomalu do města a zamířil na nábreží. Koupil si cigarety, zašel k Smithovi pro poslední číslo Punche, pak několik minut zřejmě nerozhodně otálel, až nastoupil do autobusu s nápisem STARÉ MOLO.

Staré molo bylo až na konci promenády. Tuto část Leahamptonu pokládali majitelé realitních kanceláří za nejméně žádoucí. Říkalo se tu v Západní čtvrti a zdejší okolí se netěšilo nejlepší pověsti. Tommy zaplatil dvě pence a vydal se na molo. Byla to nepříliš bytelná stavba, na níž zub času zanechal své stopy. Pár vetších forbesů stálo v řadě daleko od sebe. Na dohled nebylo človíčka, jen hlouček dětí pobíhal sem a tam a svým křikem se úplně vyrovnal rackům chechtavým. Na konci mola seděl osamělý rybář.

Pan Meadowses došel až k němu a zadíval se do vody. Pak se mírně zeptal:

„Chytil jste už něco?“

Rybář zavrtěl hlavou.

„Tady moc neberou.“ Pan Grant přitáhl návnadu. Ani se neotočil, když se zeptal: „A co vy, Meadowsesi?“ Tommy řekl:

„Zatím nemám skoro co hlásit. Ohledávám terén.“

„V pořádku. Vyprávějte.“

Tommy se usadil na sousední pilíř, odkud bylo dobře vidět na celé molo. Začal:

„Dostal jsem se tam bez nesnází, pokud vím. Máte už v ruce seznam obyvatel, ne?“ Grant přitakal. „Zatím nemohu hlásit nic zvláštního. Přátelím se s majorem Bletchleym. Dnes dopoledne jsme hráli golf. Dělá dojem typického důstojníka na penzi. Leda snad až příliš typického. Cayley mi připadá jako doopravdivý stonavý hypochondr. Takovou roli je ovšem lehké zahrát. Sám připouští, že v posledních letech jezdil často do Německa.“

„Pozoruhodné,“ řekl Grant lakonicky. „Nakonec zbývá von Deinim.“

„Ano. Nemusím vám jistě říkat, Meadowsesi, že von Deinim nás zajímá ze všech nejvíc.“

„Myslíte, že je to N?“ Grant zavrtěl hlavou.

„Ne, nemyslím. Jsem toho názoru, že N si nemůže dovolit vystupovat jako Němec.“

„Ani jako uprchlík před nacismem?“

„Ani tak. Sledujeme všechny cizince z nepřátelských zemí, co jsou tady, a to oni moc dobře vědí. A kromě toho – ale to vám říkám jen pro vaši informaci, Beresforde – budou co nevidět všichni tito cizinci ve věku od 16 do 60 let internováni. Ať už jsou si naši protivníci této skutečnosti vědomi nebo ne, rozhodně musí předpokládat, že k něčemu takovému dojde. Neriskovali by, že se hlava jejich sítě octne v internačním táboře. N musí proto buď pocházet z neutrální země, anebo je to zdánlivě Angličan. Totéž platí samozřejmě o M. Ne, mně se pan von Deinim jeví takto: může to být jeden článek řetězu. N ani M nemusí být nutně v Sans souci, možná, že je tam pouze Carl von Deinim a přes něj bychom se mohli dostat k svému cíli. To by se mi zdálo nejpravděpodobnější. Tím spíš, že si nedovedu představit, kdo jiný z tamních hostů by mohl být osobou, kterou hledáme.“

„Máte je všechny více méně oťukané, vidíte?“ Grant si povzdechl – krátce, ale z hloubi duše. „Ne, to je právě docela vyloučeno. Mohl bych našemu oddělení přikázat, aby se na ně podívali, ale nemohu to riskovat, Beresforde. Máme škodnou přímo mezi sebou, chápejte. Stačí sebemenší náznak, že se z nějakého důvodu zajímám o Sans souci, a jejich síť bude varována. Proto záleží všechno na vás, na amatérovi. Vzhledem k těmto okolnostem musíte tápat v mlze a my vám v tom nemůžeme nijak pomoci. Je to naše jediná možnost a já se neodvážuji riskovat, že bych je vyplašil. Mohl jsem se informovat jen na jednoho člověka.“

„Na koho, pane Grante?“

„Na samého Carla von Deinima. To se dalo lehce zařídit. Běžné vyšetřování. Dal jsem se o něm informovat – ne jako o hostu na Sans souci, ale jako o cizinci z nepřátelské země.“

Tommy se zeptal zvědavě: „A výsledek?“

Na tváři jeho společníka se objevil zvláštní úsměv. „Mladý pán je přesně to, co o sobě prohlašuje. Jeho otec se dopustil nějaké neprozřetelnosti, byl zatčen a zahynul v koncentračním táboře. Jeho starší bratři jsou v koncentráku. Matka zemřela před rokem po těžkém nervovém otřesu. Jemu se podařilo uprchnout do Anglie měsíc před vypuknutím války. Von Deinim nabídl Anglii své služby. Pracuje v jedné výzkumné laboratoři a má skvělé výsledky v oblasti imunizace jistých plynů a s dekontaminizačními experimenty vůbec.“

Tommy řekl: „Je s ním tedy všechno v pořádku?“

„Na to nelze spoléhat. Naši němečtí kolegové jsou proslulí svou důkladností. Jestliže von Deinima vyslali do Anglie jako svého agenta, učinili jistě zvláštní opatření, aby jeho minulost souhlasila s tím, co o sobě bude vykládat. Jsou tu dvě možnosti: buď je do akce zapojena celá von Deinimova rodina – což je u puntičkářských nacistů docela dobře možné, anebo tenhle člověk vůbec není Carl von Deinim a pouze se za něho vydává.“

Tommy řekl pomalu: „Chápu.“ A dodal nelogicky: „Dělá však moc sympatický dojem.“

Grant si povzdechl: „To už tak bývá – zpravidla to tak bývá. Naše služba je v tomhle ohledu dost zvláštní. Naši protivníci v nás vzbuzují uznání, a my v nich také. Míváte k svému číslu z druhé strany docela přátelské pocity, i když mu jdete po kejháku, seč vám síly stačí.“

Rozhostilo se mlčení a Tommy přemítal o této divné anomálii válečného světa. Z úvah ho vytrhl Grantův hlas:

„Avšak uznání nebo přátelské pocity jdou stranou v případech zrádců v našich vlastních řadách – v případech lidí ochotných zradit svou vlast a přijmout pocty a odměny z rukou cizáckého dobyvatele.“

Tommy prohlásil procítěně:

„V tom s vámi souhlasím z celého srdce. Jidáš!i“

„A zasluhují Jidášův osud.“

Tommy se zeptal nevěřícně:

„A skutečně se najdou takové svině?“

„Všude. Vždyť jsem vám to povídal. V– našich řadách. V branné moci. V parlamentě. Na vysokých ministerských funkcích. Musíme je vychytat – prostě musíme! A to rychle. Nemůžeme začít zdola – u malých rybek, u tluchubů, co řeční v parku nebo prodávají ty svoje mizerné plátky. Ti ani nevědí, kdo drží nitky v ruce. Nám jde o lidi na špici, protože ti mohou napáchat nedozírné škody – a také je napáchají, jestli včas nezasáhneme.“

Tommy řekl přesvědčeně:

„Zasáhneme včas.“

Grant se zeptal:

„Proč myslíte?“

Tommy odpověděl:

„Vždyť jste to sám řekl – prostě musíme!“

Muž s udicí se obrátil, na okamžik se upřeně zadíval na svého podřízeného a zastavil se pohledem na nenápadné energické linii jeho brady. To, co viděl, v něm vzbudilo znovu zalíbení i vážnost. Prohodil tiše:

„Člověk na svém místě.“

Dodal:

„Co dámské osazenstvo? Vzbudila ve vás některá podezření?“

„Řekl bych, že u té majitelky něco nehraje.“

„U paní Perennové?“

„Ano. Nevíte o ní náhodou něco bližšího?“

Grant řekl pomalu:

„Můžu to zkusit, jestli o ní něco nevyšťouráme, ale jak jsem vám už řekl, je to riskantní.“

„Ano, snad se do toho radši ani nepouštět. Ale jedině u ní bych připustil možnost, že něco neklape. Jinak je tam pouze jedna mladá matka, potrhlá stará panna, úplně pitomá žena toho hypochondra a dosti hrozivě vypadající stará Irka. Všechny na první pohled docela neškodné.“

„To je všechno, co?“

„Ne. Ještě jistá paní Blenkinsopová – dorazila před třemi dny.“

„Nu a?“

Tommy pravil:

„Pani Blenkinsopová je moje žena.“

„Cože?“

Pod dojmem překvapující zprávy vykřikl Grant toto slovo hlasitěji než dosud. Otočil se a oči mu hněvivě zablýskaly.

„Nařídil jsem vám přece, Beresforde, abyste se o tom ženě ani slůvkem nezmínil.“

„To je pravda, pane Grante, a také jsem se jí nezmínil. Dovolte, abych vám to vysvětlil –“

Tommy stručně vylíčil, co se přihodilo. Neodvažoval se na druhého muže ani pohlédnout. Pečlivě oprostil svůj hlas od vší pýchy, kterou v něm událost tajně vzbuzovala.

Když dovyprávěl, zavládlo na okamžik ticho. Poté se ozval zvláštní zvuk. Grant se smál. A smál se hezky

dlouho.

Prohlásil:

„Před takovou ženskou klobouk dolů! To by dokázala jedna z tisíce!“

„Souhlasím s vámi,“ řekl Tommy.

„Easthampton se zasměje, až mu to povím. Však mě varoval, abych ji z toho nevylučoval. Řekl, že na mě vyzraje, jestli to udělám. Neposlechl jsem ho. Z toho ale vidíte, jak musí být člověk opatrný. Domníval jsem se, že jsem se dokonale pojistil proti tomu, aby nás někdo slyšel. Přesvědčil jsem se předem, že jste s paní sami doma. Slyšel jsem, jak hlas v telefonu žádá vaši paní, aby hned přišla – a tak jsem naletěl na ten jednoduchý starý trik s prásknutím dveří. Ano, je to chytrá ženská.“

Chvilí seděl mlčky a pak pravil:

„Vyřídte jí ode mne, prosím vás, že se před ní skláním.“

„Dělá tedy s sebou, nebo ne?“

Grant se přehnaně zašklebil.

„No jo, teď už to jinak nejde. Řekněte jí, že by si to naše oddělení pokládalo za čest, kdyby se uvolila spolupracovat s námi v této záležitosti.“

„Povím jí to,“ slíbil Tommy a lehce se usmál.

Grant se zeptal vážně:

„Asi byste ji nedokázal přemluvit, aby se vrátila domů a zůstala tam?“

Tommy zavrtěl hlavou.

„To neznáte Pentličku.“

„Mám dojem, že ji začínám chápat. Říkám to jen proto, že – je to přece jen velmi nebezpečný úkol. Kdyby na vás kápli, anebo na ni –“

Nedopověděl.

Tommy řekl vážným tónem:

„Jsem si toho vědom, pane Grante.“

„Ale zřejmě byste nedokázal přemluvit svou ženu, aby se vyvarovala nebezpečí?“

Tommy odpověděl pomalu:

„Nevím, jestli bych se o to upřímně snažil... Pentlička a já na to nejsme zvyklí. Děláváme vždycky všechno spolu!“

Vzpomněl si přitom na obrat, který zazněl před lety, na sklonku minulé války. Držet spolu, když jde do tuhého...

Podle toho se s Pentličkou řídili celý život a nikdy od toho neupustí – budou držet spolu, když jde do tuhého...

4

Pentlička vstoupila do salónu krátce před večeří a zjistila, že ji už jedna osoba předešla: monumentální paní O'Rocková seděla u okna jako gigantický Buddha.

Zahrnula Pentličku na přivítanou srdečností a výřečností.

„Á, kdopak to nepřišel jako paní Blenkinsopová! Vidím, že jste jako já; také chodíte ráda včas, abyste si tu chvilku vydechla, než se usadíte v jídelně, však je to také příjemná místnost, zvláště když je pěkné počasí a okna zůstávají otevřená, takže tu není cítit kuchyně. To mně na těchhle hotýlcích nejvíc vadí, hlavně když mají na plotně cibulku nebo kapustu. Posadte se tu, paní Blenkinsopová, a povězte mi, jak jste užila dnešní krásný den, a jestli se vám Leahampton zamlouvá.“

Paní O'Rocková měla v sobě něco, čím Pentličku děsila i fascinovala. Připomínala obryni lidožroutku z pozapomenutých dávných pohádek. Její rozložitá postava, hluboký hlas, její nezastřený knírek a zarostlá brada, zapadlé jiskrné oči a dojem nadživotní velikosti, jímž na lidi působila – to všechno vyvolávalo představu nadpřirozených bytostí z dětských let. Pentlička odpověděla, že se jí v Leahamptonu jistě bude líbit a že tu bude spokojená.

„Pokud tedy se dá vůbec mluvit o spokojenosti, když člověk ze starostí a strachu ani nevyjde,“ dodala melancholickým hlasem.

„Ale jděte, to si nesmíte tak brát,“ radila jí paní O'Rocková účinně. „Vaši synáčkové rozmilí se vám vrátí živí a zdraví. Docela jistě. Neříkala jste, že jeden z nich je u letců?“

„Ano, Raymond.“

„A ten je teď ve Francii nebo v Anglii?“

„Momentálně je v Egyptě, ale posledně mi psal – tedy nenapsal to přímo, ale domluvili jsme si takový zvláštní dorozumívací způsob, víte, jak to myslím – jisté věty znamenají jisté věci. To se přece smí, ne?“

Paní O'Rocková bez váhání přitakala.

„Samosebou. Jako matka na to máte právo.“

„Vidíte? Mám prostě pocit, že musím vědět, kde právě je.“

Paní O'Rocková zakývala hlavou jako Buddha.

„Chápu vás, moc dobře vás chápu. Kdybych já měla syna na frontě, klamala bych cenzora právě tak, to mi věřte. A co ten druhý chlapec, ten námočník?“

Pentlička ochotně zarecitovala legendu o Douglasovi.

„Víte,“ končila, „jsem bez těch tří chlapců jako bezruká. Ještě nikdy neodjeli z domova všichni naráz.“

Chovají se ke mně tak báječně! Mám dojem, že ve mně vidí spíš kamarádku než matku.“ Rozpačitě se zasmála. „Někdy jim musím dočista vyhubovat a poručit jim, aby si vyšli sami, beze mne.“

(„To ze sebe dělám pěknou semetrikou,“ pomyslela si v duchu Pentlička.)

Nahlas pokračovala:

„Opravdu jsem nevěděla, co si počít a kam se vrátit. Nájemní smlouva na můj dům v Londýně právě vypršela, nepřipadalo mi dvakrát moudré ji obnovovat, a tak jsem si řekla, že kdybych se odstěhovala někam, kde je klid a dobré vlakové spojení –“ Odmlčela se.

Buddha znovu přitakal.

„Úplně s vámi souhlasím. Co dneska v Londýně? Jak je tam smutno! Žila jsem tam hezkých pár let. Dělala jsem do starožitností, víte? Možná že jste znala můj obchod na Cornaby Street v Chelsea. Na štítě stálo jméno Kate Kellyová. Mívala jsem takové krásné věci – bože, to byly věci! – hlavně sklo, waterford, cork – krásné svícní, křišťálové lustry, broušené mísy a tak podobně. Vedla jsem i cizí značky. A menší kusy nábytku – nic velkého – jen malé dobové věci – hlavně ořech a dub. Vybrané zboží – však jsem také měla pár nóbí zákazníků. Co se dá dělat, jednou je válka a tohle všechno musí stranou. Můžu mluvit o štěstí, že jsem se toho zbavila s poměrně malou ztrátou.“

Pentlička se vynořila v hlavě matná vzpomínka. Krám nacpaný sklem, že se sotva dalo projít, sonorní, vemlouvavý hlas, velitelská, statná žena. Ano, určitě tam někdy zašla.

Paní O'Rocková vykládala dál.

„Nemám v povaze pořád lamentovat jako někdo – a mohla bych na ně prstem ukázat. Například pan Cayley – to jsou samé šály a plédy a věčné nářky, že se mu podnik zruinuje. To se ví, že se zruinuje, vždyť je válka – a z jeho manželky nevypáčíte kloudné slovo ani heverem. A ta mladá panička, ta Sprootová, ta zas pořád jen manžel sem, manžel tam –“

„Má ho na frontě?“

„Kdepak! Dělá škrabáka někde v pojišťovně, ten slavný pan Sproot, a má takový vítr z náletů, že sem paničku přestěhoval, hned jak vypukla válka. Neříkám, že to není správné, pokud jde o dítě – je to rozkošná žabka – ale paní Sprootová pořád fňuká, a přitom za ní manžel jezdí, když mu to vyjde... Říkává, že ji Artur určitě hrozně postrádá. Ale já tvrdím, že se Artur bez ní docela dobře obejde – možná že má jiné želízko v ohni.“

Pentlička zamumlala:

„Mně je všech matek hrozně líto. Když pošlete děti pryč samotné, děláte si věčně starosti. A když odjedete s nimi, zůstanou manželé doma opuštěni a také to nemají lehké.“

„Ano, a vést dvě domácnosti přijde hezky draho.“

„Tenhle penzión se mi zdá docela přijatelný,“ podotkla Pentlička.

„Ano, řekla bych, že tu člověk dostane za své peníze, co mu náleží. Paní Perennová je výborná hospodyně. To je taky případ sám pro sebe.“

„Jak to myslíte?“ zeptala se Pentlička.

Paní O'Rocková na ni mrkla:

„Řeknete si, že jsem bába upovídaná. Je to pravda. Zajímám se o lidi kolem sebe, proto také vysedávám na téhle židli co nejčastěji. Vidíte odsud, kdo přichází a kdo odchází, kdo je na terase a co se děje na zahradě. Co jsme to jen – aha, ano, co je to za případ, ta paní Perennová. Dám na to krk, že prožila nějakou velikou tragédii.“

„Myslíte?“

„Určitě. A jaká je to tajnůstkářka! ‚Odkudpak z Irska pocházíte?‘ ptám se jí tuhle. A věřila byste, že to zapřela a řekla, že vůbec nepochází z Irska?“

„Vy myslíte, že je to Irka?“

„Samosebou, že je to Irka. Znáám přece své krajany. Mohla bych vám jmenovat její rodiště. ‚Ale kdepak! Jsem Atigličanka,‘ povídá, ‚a můj manžel byl Španěl –‘“

Paní O'Rocková náhle zmlkla, protože vešla paní Sprootová a vzápětí za ní Tommy.

Pentlička okamžitě nasadila čtveračivý tón:

„Dobrý večer, pane Meadowesi. Vypadáte dnes velmi svěže.“

Tommy řekl: „Znám na to dobrý recept: být hodně na čerstvém vzduchu. Dopoledne jsem si zahrál golf a odpoledne jsem se procházel po nábřeží.“

Milicent Sprootová pravila:

„Byly jsme s malou dnes odpoledne na pláži. Chtěla se máchat ve vodě, ale já jsem se bála, že je dost chladno. Pomáhala jsem jí postavit hrad z písku a zatím mi nějaký pes utekl s pletením a vypáral mi z něho celé kilometry, rošťák jeden. Tolik jsem se namořila, než jsem všechna puštěná očka zase zachytila. Nejsem na pletení moc šikovná.“

„Vám se tahle kukla ale krásně daří, paní Blenkinsopová,“ poznamenala paní O'Rocková a obrátila pozornost na Pentličku. „Práce vám jde od ruky přímo závodním tempem. Slečna Mintonová říkala, pokud si vzpomínám, že nejste v pletení zrovna zběhlá.“

Pentlička se lehce začervenala. Paní O'Rocková měla bystré oči. Trošku rozmrzele jí odpověděla:

„Napletla jsem toho vlastně už dost a také jsem to slečně Mintonové řekla. Ale když ona ráda lidi poučuje!“ Všichni se souhlasně zasmáli. Během několika minut se dostavili i ostatní a zazněl gong.

Při večeři se rozhovor stočil na zajímavou špiónážní tematiku. Došlo opět na staré vousaté vtipy. O jeptišce se svalnatou paží, o faráři-pašatistovi, který ne právě měkké přistání komentoval výrazy nepoužitelnými pro nedělní kázání, o rakouské kuchařce, která schovala vysílačku do komína u své komůrky. Líčily se příhody, které zažila nebo téměř zažila kupa tet a vzdálených bratranců přítomných. To vedlo samozřejmě k činnosti páté kolony. Byli odsouzeni britští fašisté, komunisté, mírová strana, pacifisté. Říkaly se běžné věci, jaké člověk slyší pomalu každý den. Přesto však Pentlička bedlivě pozorovala, jak se ten který mluvčí tváří a jak si počíná, aby jí neušel výraz nebo slůvko, jež by jí mohly něco napovědět. Nic takového však nepostřehla. Sheila Perennová se rozhovoru neúčastnila, ale při její obvyklé zamlklosti to nebylo nic zvláštního. Seděla tam a její snědá vzdorovitá tvář vypadala nepřívětivě a zachmuřeně.

Carl von Deinim nebyl dnes večer doma, takže si nemuseli dávat pozor na jazyk.

Sheila promluvila pouze jednou na konci večeře.

Paní Sprootová právě pronesla svým tenkým pisklavým hláskem:

„Němci se za poslední války dopustili velikánské chyby, když zastřelili sestru Cavellovou. Kdekoho tím proti sobě pobouřili!“

Načež Sheila pohodila vzdorovitě hlavou a zeptala se vášnivým mladým hlasem: „Proč by ji nezastřelili?“

Byla to přece špiónka, ne?“

„Ale kdepak, nebyla to žádná špiónka!“

„Napomáhala Angličanům uprchnout – z nepřátelské země. Co by ji nezastřelili?“

„Byla to přece žena – a ošetřovatelka.“

Sheila vstala.

„Myslím, že Němci jednali správně,“ prohlásila.

Vyběhla velkými skleněnými dveřmi do zahrady.

Moučník, pozůstávající z několika nezralých banánů a několika povadlých pomerančů, spočíval na stole už hezkou dobu. Všichni se zvedli a odebrali se do sousedního salónu na kávu.

Jen Tommy zmizel nenápadně do zahrady. Zjistil, že se Sheila Perennová opírá o zídku verandy a hledí na moře. Přistoupil blíž a stanul vedle ní.

Všiml si, jak rychle a těžce oddychuje, a pochopil, že ji něco velmi rozrušilo. Nabídl jí cigaretu a ona přijala.

Poznamenal: „Krásný večer.“

Dívka odpověděla tichým, napjatým hlasem:

„Mohl by být...“

Tommy se na ni pátravě zahleděl. Uvědomil si náhle, co je to za přitažlivé a vitální děvče. Překypovala životem, který z ní vyzařoval jakousi podmanivou sílu. Pomyslel si, že kvůli takovýmhle ženám muži lehko ztrácejí hlavu.

„Kdyby jako nebyla válka, myslíte?“

„Ne, tak to vůbec nemyslím. Nenávidím válku.“

„My ostatní také.“

„Ale ne v tom smyslu jako já. Nenávidím ten rozruch, který se kolem toho nadělá, tu samolibost – to hrozné, hrozné vlastenčení.“

„Vlastenčení?“

„Ano, nenávidím vlastenčení, slyšíte? Pořád jen vlast, vlast, vlast! Zradit svou vlast – umřít pro vlast – ve službách vlasti. Proč by člověk musel mít ke své vlasti nějaké pouto?“

Tommy řekl krátce:

„Nevím. Prostě má.“

„Já ne! Vy ano, to věřím – odjedete do ciziny prodávat a kupovat britské impérium, vrátíte se opálený a s hlavou nabitou frázemi, vykládáte o domorodcích a žádáte do všeho kari a vůbec.“

„Snad to se mnou nebude tak hrozné, děvenko, aspoň doufám.“

„Nadsadila jsem trochu – ale víte, jak to myslím. Věříte v britské impérium – a – a na ten nesmysl, že člověk má za vlast i umřít.“

„Moje vlast,“ poznamenal Tommy suše, „o to zřejmě nijak zvlášť nestojí, abych za ni umřel.“

„To je možné, ale vy byste to udělal rád. Taková hloupost! Nic nestojí za to, aby pro to člověk umíral.“

Vždyť to není nic než idea – prázdná slova – kecy – nafouknuté blbosti. Moje vlast pro mne absolutně nic neznamená.“

„Jednoho dne,“ řekl Tommy, „s překvapením zjistíte, že znamená.“

„Ne. Nikdy. Co jsem už kvůli tomu zkusila – a viděla jsem –“ Odmlčela se – a pak se obrátila a rozlíčeně se na něho zahleděla.

„Víte to o mém otci?“

„Ne.“ Vzbudila v Tommym skutečný zájem.

„Jmenoval se Patrick Maguire. Byl – byl Casementovým stoupencem za minulé války. Zastřelili ho jako zrádce! A pro co? Pro nějakou ideu – která jeho a ty ostatní lry tak pobláznila. To nemohl sedět doma a starat se o svoje záležitosti? Pro někoho je mučedník a pro druhého je zrádce. Já si myslím, že byl prostě – hlupák!“

Tommy slyšel v jejím tónu, jak se potlačená vzpoura dere na povrch. Právil:

„V tomhle stínu jste tedy vyrůstala?“

„Pořádný stín! Matka si změnila jméno. Několik roků jsme žily ve Španělsku. Vykládá vždycky, že můj otec byl napůl Španěl. Musíme lhát, kam jen se vrátíme. Zbrousily jsme celý kontinent. Nakonec jsme se usadily tady a zařídily si tenhle penzion. To je myslím úplně to nejodpornější, co jsme mohly udělat.“

Tommy se zeptal:

„A jak pohlíží vaše paní matka na – celou tu záležitost?“

„Myslíte jako na otcovu smrt.“ Sheila mlčela a zamyšleně vraštila čelo. Řekla zvolna: „To jsem se vlastně nikdy nedozvěděla... ona o tom vůbec nemluví. U matky člověk nikdy neví, co si myslí nebo co cítí.“

Tommy zamyšleně přitakal.

Sheila zničehonic řekla:

„Proč vám to vůbec všechno povídám? Něco mě muselo rozčlít. Jak jsme na to vlastně přišli?“

„Hovořilo se o Edith Cavellové.“

„Aha – vlastenčení. Řekla jsem, že to nenávidím.“

„Nevzpomínáte si, co řekla sama sestra Cavellová?“

„Co měla říct?“

„Než zemřela. Nevíte, co tenkrát řekla?“

Opakoval ta slova.

„Milovat vlast nestačí... Musím zapudit ze srdce všechnu nenávist.“

Napřímila se, jako by ji byl ranil.

Pak se rychle odvrátila a zmizela v temných stínech zahrady.

„Tak vidíš, Pentličko, všechno to hraje.“

Pentlička zamyšleně přitakala. Pláž kolem dokola byla liduprázdná. Ona se opírala o vlnolam a Tommy seděl nad ní, přímo na vlnolamu, protože z toho místa musel spatřit každého, kdo by se blížil po promenádě. Nikoho sice nečekal, jelikož si poměrně přesně zjistil, jak hodlají ostatní strávit toto odpoledne. Rozhodně to však zařídili tak, aby jeho schůzka s Pentličkou vypadala po všech stránkách jako náhodné setkání, dámě vítané a jemu samému mírně nepříjemné.

Pentlička řekla:

„Tak tedy paní Perennová?“

„Ano. M, nikoli N. Odpovídá všem požadavkům.“

Pentlička znovu zamyšleně přitakala.

„Máš pravdu. Je Irka – jak zjistila paní O'Rocková – a popírá to. Projezdila kontinent křížem krážem.

Změnila si jméno na Perennová, přijela sem a zařídila si tady penzion. Báječná kamufláž, barák plný

neškodných, nudných lidí. Manžela jí zastřelili jako zrádce – to je dostatečný důvod, proč se ujala vedení páté kolony u nás. Ano, hraje to. Je v tom to děvče, co myslíš?”

Tommy prohlásil s rozhodností:

„Určitě ne. Jinak by mi to byla přece všechno nepovídala. Víš – připadám si stejně trochu jako mizera.“

Pentlička přikývla s hlubokým pochopením.

„Ano, člověk mívá ten pocit. Není to v jistém smyslu zrovna čistá práce.“

„Ale velmi potřebná.“

„Jistěže.“

Tommy lehce zrudl a řekl:

„Lhát se mi protiví stejně jako tobě –“

Pentlička ho přerušila:

„Mně ale lhaní vůbec nevádí. Mám-li být poctivá, musím se přiznat, že mi moje výmysly způsobují přímo umělecké potěšení. Opravdu mě ale drtí ty okamžiky, kdy člověk zapomene lhát – kdy jsi prostě sám sebou – a touto cestou získáš výsledky, o které by ses jinak marně pokoušel.“ Odmlčela se a pak pokračovala: „To se ti přece přihodilo včera večer – s tím děvčetem. Zaregovala na tvou pravou osobnost – a proto je ti z toho tak bídne.“

„Budeš mít asi pravdu, Pentličko.“

„Já vím. Protože mně se stalo totéž – s tím mladým Němcem.“

Tommy se zeptal:

„Co o něm soudíš?“

Pentlička překotně odpověděla:

„Jestli chceš co vědět, tak si myslím, že s tím nemá nic společného.“

„Grant si myslí, že má.“

„Ten tvůj Grant!“ Pentlička se dostala do jiné nálady. Uchichtla se. „Moc ráda bych byla viděla, jak se tvářil, když jsi mu o mně pověděl.“

„Rozhodně se vynasnažil svůj přehmat čestně napravit. Jsi oficiálně přijata.“

Pentlička přikývla, ale tvářila se trochu rozpačitě. Řekla:

„Vzpomínáš si, když poslední válka skončila – jak jsme honili pana Browna? Vzpomínáš si, co to bylo za legraci? Jaké to bylo vzrušující dobrodružství?“

Tommymu se rozzářila tvář na souhlas.

„Aby ne!“

„Tommy – a proč už to teď není takové?“

Zamyslel se nad její otázkou a jeho klidný, nehezký obličej zvážněl. Potom pravil:

„Je to asi skutečně – otázka věku.“

Pentlička se ostře ohradila:

„Přece si nemyslíš, že jsme na to moc staří?“

„Ne, věřím, že nejsme. Jenomže tentokrát z toho nebudeme mít legraci. Týká se to i jiných věcí. Tohle je už druhá světová válka, kterou prožíváme – a dneska to bereme docela jinak.“

„Já vím – cítíme lítost nad tou zkárou – prožíváme všechnu tu hrůzu. Tenkrát jsme si to tak nebrali, byli jsme příliš mladí.“

„Právě. V minulé válce jsem taky tu a tam zakusil strach – však jsem měl párkrát namále a jednou dvakrát jsem zažil hotové peklo, ale jindy jsme si zase krásně užili.“

Pentlička zauvažovala:

„Jestlipak se na to Derek dívá taky tak?“

„Raději na něho moc nemysli, děvčečko,“ nabádal ji Tommy.

„Máš pravdu.“ Pentlička zaťala zuby. „Máme před sebou úkol. A ten úkol splníme. Pusťme se do práce!

Našli jsme, co hledáme, v osobě paní Perennové?“

„Můžeme aspoň říct, že je silně podezřelá. Nebo se ti jeví nějaká jiná možnost mezi těmi lidmi, sleduješ snad někoho?“

Pentlička se zamyslela.

„Ne, nikoho. Hned jak jsem přijela, snažila jsem se je všechny odhadnout, abych pokud možno zúžila okruh podezřelých. Pár jich podle mého soudu může skutečně těžko přicházet v úvahu.“

„Jako například?“

„No třeba slečna Mintonová, to je přece typická anglická stará panna, nebo paní Sprootová se svou Betty a ta husa Cayleyová.“

„Ano, ale hloupost se dá předstírat.“

„Jistě, jenže nedůtklivá stará panna nebo zaujatá mladá maminka jsou role, které by osudně sváděly ke karikování – a tyhle ženy se chovají úplně přirozeně.“

„Předpokládám,“ pravil Tommy, „že i špiónky mívají děti.“

„Ale neberou je s sebou do akce,“ prohlásila Pentlička. „Žádná máma by dítě do něčeho takového nezatahovala. Tím jsem si naprosto jista, Tommy. Víím to. Dítě by nechala doma.“

„Beru to nazpět,“ řekl Tommy. „Ustoupím ti, pokud jde o paní Sprootovou a slečnu Mintonovou, ale nejsem si už tak jist u paní Cayleyové.“

„Hm, docela vyloučit ji nemůžeme. Protože ona to vážně přehání. Dělá dojem tak bezmezného pitomosti, že je to skutečně nevidané.“

„Častokrát jsem postřehl, že manželská oddanost působí neblaze na intelekt,“ zabručel Tommy.

„A kdepak jsi to postřehl?“ chtěla vědět Pentlička.

„U tebe ne, Pentličko. Tys to s oddaností nikdy nehnala do krajnosti.“

„Na mužského,“ řekla Pentlička laskavě, „opravdu se stonáním moc nenadělaš.“

Tommy se vrátil k seznamu podezřelých.

„Cayley,“ uvažoval. „Na tom chlapovi se mi něco nelíbí.“

„Ano. Mně také ne. A rovněž na paní O'Rockové.“

„Jak se na ni díváš?“

„Já ti nevím. Zneklidňuje mě. Je to taková liška podšitá, víš, jak to myslím.“

„Ano. Umím si to představit. Ale řekl bych, že je to spíš jen tou její překypující osobností. Některé ženské jsou takové.“

Pentlička řekla zvolna: „Víš – ona si všeho všimne.“

Vzpomněla si na její poznámku o pletení.

„Pak tu máme Bletchleyho,“ řekl Tommy.

„S tím jsem sotva promluvila dvě slova. Pana majora přenechám tobě.“

„Myslím, že je to docela normální vojenský sáhib ze staré školy. Aspoň si to myslím.“

„To je to,“ odpověděla Pentlička spíš jeho napětím než slovům. „Nejhorší na tomhle tyátru je, že se koukáš na úplně normální, všední lidi a obracíš je naruby, aby odpovídali tvým morbidním požadavkům.“

„Podrobil jsem Bletchleyho několika zkouškám,“ řekl Tommy.

„Jakýpak? Sama jsem už o něčem takovém uvažovala.“

„Ale – ohledně dat a místních údajů – a tak podobně.“

„Mohl bys přejít od obecného k podrobnostem?“

„No, mluvíme například o lovu na kachny. On se zmíní o Fajúmu a že si tam krásně zastřílel v tom a tom roce a v tom měsíci. Jindy se zmíním o Egyptě v docela jiné souvislosti. Mumie, Tutanchamón, něco na ten způsob – jestlipak to viděl? Kdy byl v Egyptě? Srovnáš si oba údaje. Anebo lodní doprava – řeknu jméno nějakého parníku a poznamenám, že se na něm pohodlně cestovalo. On mi začne vyprávět o nějaké cestě po moři, kterou podnikl, a já si to později ověřím. Nehovoříš o ničem důležitém, o ničem, co by ho mohlo varovat – prostě zkoušíš přesnost jeho údajů.“

„A zmýlil se zatím někdy?“

„Ani jednou. A bývá to spolehlivá zkouška, to mi věř, Pentličko.“

„Dost možná, ale kdyby byl N, měl by svůj životopis brilantně nacvičený.“

„Ano – hlavní údaje. Jenže bezvýznamné podružnosti se ti lehce popletou. A také si příležitostně vzpomínáš příliš přesně – tedy přesněji, než si člověk normálně vzpomene. Obvykle nevysypeš jako z rukávu, jestli sis jela někam zastřílet v roce 1926 nebo 1927. Dá to trochu přemýšlení a musíš pátrat v paměti.“

„Dosud jsi tedy Bletchleyho při ničem nepřistihl?“

„Dosud odpovídal vždy úplně normálně.“

„Výsledek – negativní.“

„Přesně tak.“

„Sdělím ti tedy,“ řekla Pentlička, „co zase napadlo mě.“

A neprodleně tak učinila.

Cestou domů zašla paní Blenkinsopová na poštu. Koupila si známky, a než vyšla ven, vstoupila do jedné z veřejných telefonních budek. Vytočila jisté číslo, chtěla k telefonu „pana Faradaye“ a krátce s ním pohovořila. Opouštěla budku s úsměvem a vydala se pomalým krokem k domovu. Cestou ještě koupila nějakou vlnu na pletení.

Počasí bylo to odpoledne příjemné a vál mírný vánek. Pentlička snížila energické tempo, které jí bývalo

vlastní, na pohodlnou chůzi, jaká spíš odpovídala jejímu pojetí role paní Blenkinsopové. Paní Blenkinsopová neměla od rána do večera nic na práci krom pletení, v němž nijak nevynikala a psaní dopisů svým hochům. Psala věčně dopisy svým hochům a občas je nechávala rozepsané někde ležet. Pentlička stoupala pomalu do kopce k Sans souci. Jelikož to byla slepá ulice (končila v Pašeráckém doupěti, sídle námořního velitele Haydocka), nebýval tu velký provoz – pár kupeckých dodávek po ránu. Pentlička míjela dům za domem a bavila se tím, že si četla jejich jména. Bella vista (zcela nevýstižný název, protože odtud moře sotva zahlédli, ale zato se mohli kochat pohledem na rozložitý viktoriánský Edenholme naproti). Další vila se jmenovala Karáčí. Pak přišla Shirleyina věž, Na mořské vyhlídce (tentokrát právem), Klášrin zámek (to bylo poněkud přehnané, jelikož to byl menší domek), Trelawney, konkurenční podnik paní Perennové, a konečně mohutné červenohnědé obrysy Sans souci. Až když se Pentlička přiblížila k penziónu, postřehla, že před vraty stojí nějaká žena a nakukuje dovnitř. V jejím postoji bylo něco bdělého a napjatého. Pentlička téměř bezděčně ztlumila krok a cupitala dál po špičkách. Dostala se až těsně k ní, než ji žena zpozorovala. Trhla sebou a otočila se. Byla vysoká, chudě, téměř nuzně oblečená, ale měla nevšední tvář. Nebyla už mladá – dobrá čtyřicátnice – ale její obličej ostře kontrastoval s jejím oblečením. Měla plavé vlasy, široké lící kosti a kdysi musela být – vlastně ještě stále byla – velmi krásná. Na okamžik se Pentlička zadržela, že tu tvář odněkud zná, ale ten pocit se vytratil. Pomyslela si, že to není obličej, jaký se lehce zapomene. Žena se zřejmě lekla a záblesk strachu, který se jí mihl v očích, Pentlička neušel. (Co to znamená?) Pentlička ji oslovila: „Promiňte, hledáte snad někoho?“ Žena měla cizí přízvuk a pronášela slova tak pečlivě, jako by se je byla naučila nazpaměť. „Je toto dům Sans souci?“ „Ano. Bydlím tady. Přejete si s někým mluvit?“ Po krátkém zaváhání žena řekla: „Můžete mi povědět, prosím. Je tu pan Rosenstein, ne?“ „Pan Rosenstein?“ Pentlička zavrtěla hlavou. „Ne. Bohužel ne. Možná že tu bydlel a že už odjel. Mám se vám zeptat?“ Ale cizinka rychlým gestem odmítla. Řekla: „Ne – ne. Já udělala omyl. Promiňte, prosím.“ Načež se rychle obrátila a téměř se rozběhla s kopce dolů. Pentlička stála a koukala za ní. Připadalo jí to všechna nějak podezřelá. Ženina slova neodpovídala jejímu chování. Pentlička měla dojem, že „pan Rosenstein“ je osoba zcela smyšlená a že ona žena řekla první jméno, které ji napadlo. Chvilku váhala a pak se rozběhla s kopce za cizinkou. Byla by řekla, že ji za ní žene jakési tušení. Za okamžik se však zarazila. Kdyby ji stopovala, upozornila by na sebe velmi nápadným způsobem. Bylo zřejmé, že se právě navrací, když se s ní dala do řeči, a kdyby se za ní pustila, vzbudila by podezření, že paní Blenkinsopová je někdo jiný, než se na první pohled zdá – tedy v případě, že neznámá skutečně patří k nepřátelskému spiknutí. Ne, paní Blenkinsopová musí děj se co děj zůstat osobou, za kterou se vydává. Pentlička se otočila a vystupovala opět do kopce. Vešla do penziónu a stanula v hale. Stavení se zdálo liduprázdňé jako obvykle v tuto časnou odpolední hodinu. Betty po obědě spinkala a starší hosté buď odpočívali, nebo chodili někde venku. Jak tak Pentlička stála v přitní haly, dolehl k ní slabý zvuk. Byl to zvuk, který dobře znala – slabá ozvěna klapnutí. V Sans souci byl telefon v hale. To, co Pentlička zaslechla, byl zvuk, jako když se sluchátko na druhé lince sejme nebo odloží na vidlici. V domě byla ještě druhá linka – v pokoji paní Perennové. Tommy by možná byl váhal. Pentlička nezaváhala ani okamžik. Velmi jemně a opatrně zvedla sluchátko a přitiskla si je k uchu. Někdo mluvil na druhé lince: mužský hlas. Pentlička zaslechla: „– všechno v pořádku. Čtvrtý zůstává v platnosti.“ Ženský hlas řekl: „Dobrá, pokračujte.“ V telefonu to cvaklo, jak někdo položil sluchátko. Pentlička stála a vražtila čelo. Byl to hlas paní Perennové? Těžko říct jen podle těch dvou slov. Kéž by byli ještě chvíli hovořili! Mohl to být ovšem docela běžný rozhovor – aspoň ta slova, která zaslechla, nedokazovala opak. Něčí postava zastínila dveře. Pentlička sebou trhla a odložila sluchátko, právě když paní Perennová promluví.

„Venku je dnes velmi příjemně. Jdete na procházku, nebo jste se právě vrátila, paní Blenkinsopová?“ Tak to tedy nemluvila paní Perennová ze svého pokoje. Pentlička zahučela něco o tom, že se krásně prošla, a zamířila ke schodišti.

Paní Perennová ji následovala. Zdála se statnější než jindy. Pentlička si uvědomila, že má postavu jak zápasník.

Řekla:

„Musím si odložit,“ a rozběhla se do schodů. Zahnula na odpočívadle a srazila se s paní O'Rockovou, která jí svou mohutnou postavou zabarikádovovala schody nahoru.

„I propána, paní Blenkinsopová, vy pospícháte, jako by hořelo!“

Neuhnula jí, pouze tam stála a usmívala se na Pentličku pod sebou. Úsměv paní O'Rockové naháněl člověku vždy husí kůži.

A Pentlička náhle a bez zřejmé příčiny dostala strach.

Velká usmívající se Irka s hlubokým hlasem jí stojí v cestě a dole pod schodištěm číhá paní Perennová. Pentlička se ohlédla přes rameno. Namlouvá si to jenom, nebo je na pozdvihnutém obličejí paní Perennové skutečná něco hroživého? Nesmysl, říkala si v duchu, nesmysl. Za bílého dne – v obyčejném přímořském penziónu. Ale v domě vládlo takové ticho. Jako v hrobě. A ona tu na schodech mezi těmi dvěma. Paní O'Rocková má skutečně divný úsměv – tkví v něm jakási zuřivost. Pentlička divoce prolétlo hlavou: „Jako kočka s myší.“

A pak se náhle napětí zlomilo. Nahoře na schodech vyjukla malá postavička a vyrazila bujaré výkřiky nezkaleného veselí. Malá Betty Sprootová v kamaškách a ve svetříku se mihla kolem paní O'Rockové, zvolala blaženě: „Kuky kuk!“ a vrhla se Pentličce do náruče.

Celé ovzduší bylo rázem jako proměněné. Paní O'Rocková, statná srdečná osoba, zvolala:

„Má děvenka zlatá! Roste nám jako z vody!“

Dole zamířila paní Perennová ke dveřím vedoucím do kuchyně. Pentlička sevřela Bettinu ručičku ve své, minula paní O'Rockovou a pospíchala chodbou k paní Sprootové, která se chystala tulačce vyhubovat. Pentlička zašla s dítětem do pokoje.

V domáckém prostředí pocítila zvláštní úlevu – povalovalo se tu dětské prádýlka a chundelaté hračky, stála tu postýlka, nehezka ovčí tvář pana Sproota zírala z rámečku na prádelníku a do toho drmolila paní Sprootová, že účet z prádelny je prostě nestydatý a že to od paní Perennové není zrovna moc milé, když nechce dovolit, aby hosté používali vlastní žehličku –

Všechno tak všední, tak uklidňující, tak běžné.

A přece právě před chvílí – tam na schodech.

„To budou nervy,“ říkala si Pentlička v duchu.

Ale byly to jen nervy? Někdo přece telefonoval z pokoje paní Perennové. Že by paní O'Rocková? Divné počínání. Člověk si ovšem může být jist, že ho neslyší celý dům.

To musel být, pomyslela si Pentlička, kratičký rozhovor. Vyměnili si jen pár slov.

Všechno v pořádku. Čtvrtý zůstává v platnosti.

Čtvrtý. Znamená to datum? Čtvrtý den některého měsíce? Mohlo to však znamenat i čtvrtý stůl, čtvrtý telegrafní sloup, čtvrtý vlnolam – jak to může vědět?

Mohlo to právě tak dobře znamenat Čtvrtý most. V minulé válce došlo k pokusu vyhodit ho do povětří.

Znamená to vůbec něco?

Mohli si přece potvrzovat nějakou úplně běžnou úmluvu. Třeba řekla paní Perennová paní O'Rockové, že může použít telefonu v jejím pokoji, kdy bude chtít.

A to ovzduší na schodech, ta chvíle napětí – snad to jsou jen podrážděné nervy...

Nehybné ticho v domě – a pocit, že je tu něco v nepořádku – něco zlého...

„Držte se faktů, paní Blenkinsopová,“ poručila si Pentlička přísně. „A pokračujte v práci!“

5

Ukázalo se, že námořní velitel Haydock je neobyčejně srdečný hostitel. Uvítal nadšeně pana Meadowese a majora Bletchleyho a trval na tom, že nového hosta provede „po svém skrovném sídle“.

Pašerácké doupě vzniklo na místě dvou ubikací pobřežních hlídek, které stávaly na útesu. Pod ním tvořilo moře malý záliv, ale byl těžko přístupný a slézali tam jen odvážní kluci.

Pak ty ubikace koupil nějaký obchodník z Londýna, spojil je a vyvinul i chabé úsilí zřídit tam jakous takous zahradu. V létě sem občas na pár dní zajel.

Stavení, vybavené jen nejnutnějším nábytkem, zůstalo potom několik let bez pána a pronajímalo se letním hostům.

„Načež je v roce 1926,“ vykládal Haydock, „koupil jistý Hahn. Byl to Němec, a jestli chcete co vědět, byl to taky špión a nic jiného.“

Tommy zbystřil sluch.

„Zajímavé,“ řekl a odložil sklenku, z níž upíjel šery.

„Němci jsou zatraceně důkladní,“ řekl Haydock. „Už tehdy se připravovali na tenhle tanec – aspoň já si to myslím. Všimněte si, jak je tenhle barák situovaný. Dá se odsud výborně signalizovat na moře. Dole máte záliv, kde může přistát motorový člun. Tvar pobřeží záliv dokonale izoluje. Nepovídejte mi, že ten Hahn nebyl německý agent.“

„Ovšemže byl,“ potvrdil major Bletchley.

„Co se s ním stalo?“ zeptal se Tommy.

„To si nechte vyprávět,“ řekl Haydock. „Hahn tu do toho vrazil velké peníze. Předně nechal vysekat cestu dolů k moři – betonové schodiště – už to ho přišlo hezky draho. Pak celé stavení zrenovoval – koupelny, kdejaká drahá vymoženost, kterou si umíte představit. A komu tu práci zadal? Kdepak místním lidem. Ne, nějaké londýnské firmě – to se aspoň říkalo, ale většina těch chlapů, co sem přijeli dělat, byli cizinci. Někteří neuměli anglicky ani slovo. Neřekl byste také, že je to navýsost podezřelý?“

„Určitě trochu zvláštní,“ souhlasil Tommy.

„Žil jsem tu tenkrát nedaleko v jednom bungalovu. Začalo mě zajímat, co tu ten chlapík pohledává. Chodíval jsem se koukat na ty dělníky. A musím vám říct, že se jim to nezamlouvalo – ale vůbec se jim to nezamlouvalo. Párkrát mi docela vyhrožovali. Proč by mi vyhrožovali, kdyby všechno bylo v pořádku a dělali poctivou práci?“

Bletchley souhlasně přitakal.

„Měl jste o tom uvědomit úřady,“ řekl.

„Taky že jsem to udělal, člověče zlatá. Já jsem se na policii něco naotravoval!“ Dolil si sklenku.

„A co jsem si za svou námahu vysloužil? Zdvořilý nezáměr. Naši lidé jsou zkrátka slepí a hluchí. Nová válka s Německem je vyloučená – v Evropě zavládl mír – máme k Německu harmonické vztahy. Pojí nás prý vrozené sympatie. Koukali na mne jako na starý přežitek, na bojechtivého maniaka, na ukecaného starého námořníka. Upozorňoval jsem ty lidi, že Němci budují nejlepší válečné letectvo v Evropě a že s ním nebudou lítat jenom na pikniky, ale jako bych hrách na stěnu házel!“

Major Bletchley vybuchl:

„Nikdo tomu nevěří! Zatracení blázni! Mír v naší generaci. Ústupky. Všechno holé nesmysly!“

Haydockův rudý obličej zrudl hněvem ještě víc: „Nadávali mi válečných štváčů. Lidé jako já prý zabraňují míru mezi národy. Pěkný mír! Já dobře věděl, co mají naši germánské přátele za lubem! A nezapomínejte, že oni se připravují dlouho dopředu. Byl jsem přesvědčen, že pan Hahn chystá něco nekalého.

Nezamlouvali se mi jeho cizí dělníci. Nezamlouvalo se mi, že do toho vráží takové peníze. A nedal jsem našim pokoj a nedal.“

„Správně,“ řekl Bletchley uznale.

„A nakonec,“ pokračoval Haydock, „jsem je přece jen vyburcoval. Nastoupil tu nový policejní náčelník. Důstojník na penzi. Ten měl dost rozumu, aby mě vyslechl. Jeho lidé si to začali oťukávat. A milý pan Hahn se vytratil jako pára. Zmizel jednou v noci, než se kdo nadál. Policie dostala úřední příkaz k domovní prohlídce. V jídelně našli zabudovaný sejf a v tom sejfu vysílačku a kompromitující dokumenty. A pod garáží objevili velké skladiště benzínu – obrovské nádrže. Teď jsem byl na koni, to si umíte představit. V klubu se mi smávali, že mám špiónský komplex, ale pak sklapli zobáček. Naši lidé jsou v tomhle jako děti: ani ve snu by je nenapadlo někoho podezírat.“

„Trestuhodné. Počínáme si jako blázni, hotoví blázni. Proč nestrčíme všechny uprchlíky do internačních táborů?“ Major Bletchley se rozechřál.

„Skončilo to tak, že jsem ten barák koupil, když byl pak k maní,“ pokračoval námořní velitel, který se nedal ničím odlákat od své oblíbené historie. „Provedu vás tu, Meadowsi, chcete?“

„Děkuji, rád se podívám.“

Velitel Haydock předváděl své sídlo nadšeně a pyšně jako malý kluk. Otevřel velký sejf v jídelně, aby Tommy viděl, kde našli tajnou vysílačku. Pak ho odvedl do garáže a ukázal mu, kde byly uschovány ony obrovské nádrže na benzín. Nahlédli do dvou báječných koupelen se speciálním osvětlením a do kuchyně s různými „vymoženostmi“ a pak sestoupili po příkrých betonových schodech k zálivu, kde velitel Haydock Tommymu znovu vyložil, jak nesmírně příhodné útočiště tu mohl mít nepřítel za války.

Zavedl ho i do jeskyně, která dala vile jméno, a znovu mu s chutí předvedl, jak by se byla dala využít.

Major Bletchley je na obchůzce nedoprovodil, ale zůstal v klidu sedět se skleničkou na terase. Tommy se dovtípil, že honba za špiónem a její úspěšný výsledek tvoří oblíbený konverzační námět dobrého velitele a

že to všechno už jeho druh mnohokrát vyslechl.

Ostatně mu to major Bletchley sám potvrdil, když se o něco později vraceli k Sans souci.

„Haydock je starý dobrák,“ řekl, „ale nemůže se s tou krásnou historkou rozloučit. Všichni jsme ji vyslechli už tolikrát, že nám leze krkem. Pyšní se svým důvtipem jako kočka kořaty.“

Usmál se shovívavě a Tommy mu rovněž s úsměvem přítakal.

Rozhovor se pak stočil na podobně úspěšný počín majorův, když v roce 1923 odhalil jakéhosi podvodníka. Tommy byl s to soustředit všechnu svou pozornost na vlastní úvahy, přerušované jen tu a tam sympatizujícím „Ale jděte!“ nebo „Kdo by to řekl?“ a „To je zajímavé!“, kteréžto podněty majoru Bletchleymu úplně postačovaly.

Tommy byl teď přesvědčen nevývratněji než dosud, že umírající Farquhar mluvil o Sans souci a že zachytil správnou stopu. Vždyť se zde, na tomto odloučeném místě, konaly přípravy už hezky dávno. Příjezd Němce Halma a rozsáhlé přestavby dokazovaly přece jasně, že si nepřítel vybral tento pobřežní úsek jako výchozí bod a že právě sem soustředil svou činnost.

První partie však byla zmařena neočekávaným zásahem podezřívavého velitele Haydocka. Jedna nula pro Británii. Ale co když bylo Pašerácké doupě pouze předsunutou pozicí v složitých útočných plánech?

Znamenalo, dejme tomu, spojení po moři. Soukromá pláž, přístupná jen po schodišti z vily, by tomu účelu ideálně vyhovovala. Ale v celkovém záměru to byl pouze detail.

Když tento detail díky Haydockovi padl, co asi učinil nepřítel? Dost možná, že zvolil náhradní řešení – to je Sans souci. Hahn byl odhalen asi před čtyřmi lety. Tommy měl dojem – z toho, co mu řekla Sheila Perennová, že se krátce nato paní Perennová vrátila do Anglie a koupila Sans souci. Další tah partie? Všechno tedy zřejmě nasvědčuje tomu, že se nepřítel soustředil na Leahampton – že už má v okolí své opěrné body a nitky.

Tommymu zabouřila krev v žilách. Deprese, kterou v něm vyvolávala neškodná a planá atmosféra v Sans souci, rázem zmizela.

Zdánlivá nevinnost byla jen tenkou slupkou. Pod povrchem se daly jiné věci.

A v ohnisku toho všeho, soudil Tommy, stojí paní Perennová. Především je třeba víc se dozvědět o této dámě, proniknout zdánlivě jednoduchou existenci majitelky penzionu. V její korespondenci, mezi lidmi, s nimiž se stýká, v její práci pro sociální nebo válečné účely – tam někde je skryt klíč k její skutečné činnosti. Je-li paní Perennová opravdu ona proslulá agentka M, pak tedy ona řídí veškerou činnost páté kolony v Anglii. Její totožnost by znalo jen pár lidí – lidí na nejvyšších místech. Ale nějaké spojení se svými šéfy určitě má a to spojení musí s Pentličkou zachytit.

Tommymu bylo jasné, že v kritické chvíli dokáže pár věrných ze Sans souci obsadit Pašerácké doupě a udržet se v něm. Tato chvíle ještě nenastala, ale možná že se nebezpečně přiblížila.

Jakmile se německá armáda zmocní přístavů na Kanálu la Manche z francouzské a belgické strany, může se soustředit na invazi a na obsazení Británie, a současná situace ve Francii vypadá velmi neradostně. Britské námořnictvo nemá na moři soupeře, takže nepřítel musí zaútočit ze vzduchu, anebo se spolehnout na své agenty v zázemí – a drží-li nitky k těmto agentům ve svých rukou paní Perennová, je každá minuta drahá.

Major Bletchley pronesl v souzvuku s jeho úvahami:

„Řekl jsem si tedy, chápáte, že každá minuta je drahá. Poslal jsem pro Abdula, to byl můj sluha – dobrý hoch to byl, ten Andul –“

Příběh se rozvíjel.

Tommy uvažoval:

„Proč právě Leahampton? Mají k tomu nějaký zvláštní důvod? Ospalé městečko – leží stranou.

Konzervativní, staromódní. To všechno by svědčilo v jeho prospěch. Ještě něco?“

Za městečkem se prostíral směrem do vnitrozemí pás zemědělské nížiny. Spousta pastvin. Mohla by tam dobře přistávat letadla s výsadečnými jednotkami nebo parašutisté. Ale rovné pastviny se najdou hnedle všude. Pak jsou tu ještě ty velké chemické závody, kde, na to nezapomínejme, pracuje Carl von Deinim.

Carl von Deinim. Jak ten do toho zapadá? Až příliš dobře. Není hlavou organizace, ale kolečkem ve stroji, jak říká Grant. Je vystaven podezření a může být kdykoli internován. Ale do té doby třeba stačí splnit svůj úkol. Zmínil se Pentličce o tom, že pracuje na dekontaminačních problémech a na imunizaci jistých plynů.

Mohly se mu naskytnout možnosti – možnosti, které nevyvolávají příjemné představy.

Carl, usoudil Tommy (po jistém váhání), je jeden z nich. Škoda, docela se mu zamlouval. Nu což, pracuje ve službách své vlasti – vzal svůj život do svých rukou. Tommy si takového protivníka vážil – musí být zničen a čeká ho nakonec popravní četa – ale to všechno člověk ví, když se zavazuje.

Ale zrádci, kteří zaprodají svou vlast – zrádci ve vlastních řadách, ti v něm vyvolávali zuřivou

pomstychtivost. Panebože, těm se tak dostat na kobytku!

„A tak jsem se jim dostal na kobytku!“ skončil major triumfálně své vyprávění. „Že jsem to šikovně navlík, vidíte?“

Tommy prohlásil, ani se nezačervenal:

„Něco tak důmyslného by mě nikdy nenapadlo, majore.“

Paní Blenkinsopová četla dopis na cizím tenkém papíře, opatřeném zezadu cenzurním razítkem.

„Můj zlatý Raymond,“ poznamenala, „byla jsem tak šťastná, že je v Egyptě, ale teď asi dojde všude k velkým změnám. Je to samosebou všechno přísně tajné a on to také přímo nepíše – říká jenom, že existuje velkolepý plán, a abych se připravila, že brzy zažijeme pořádné překvapení. Jsem tak ráda, že vím, kam ho posílají, a na mou duši nechápu –“

Bletchley zaúpěl.

„Tohle vám přece nesmí psát!“

Pentlička se ironicky zasmála, složila pečlivě svůj drahocenný dopis a rozhlédla se po společnosti, shromážděné při snídani.

„Hm! Našli jsme si jistý způsob,“ řekla šibalsky. „Můj chlapec dobře ví, že se mi přece trochu uleví, když budu vědět, kde právě je nebo kam jede. Děláme to docela jednoduše. Domluvili jsme si jisté slovo, víte, a začáteční písmena následujících slov tvoří dohromady název toho místa. Samozřejmě z toho někdy vyjdou dost směšné věty, ale Raymond je ohromně vynalézavý. Jsem si jista, že si toho nikdo nevšimne.“ Kolem stolu se ozvaly hlasy. Pentlička si vybrala pravou chvíli, protože se náhodou u snídani toho dne sešli všichni.

Bletchley, v obličeji celý rudý, řekl:

„Promiňte, paní Blenkinsopová, ale to je skutečně zatraceně neuvážené počínání. Kam se přemísťují jednotky nebo letecké útvary, o to přece mají Němci moc velký zájem!“

„Ale já to nikdy nikomu nepovídám!“ zvolala Pentlička. „Dávám si moc dobrý pozor.“

„Přesto ale děláte velkou hloupost a váš syn se kvůli tomu jednou dostane do maléru.“

„To snad ne. Jsem přece jeho matka. A matky by měly o svých synech vědět.“

„A já si myslím, že máte pravdu,“ zadunělo z hrdla paní O'Rockové. „Všichni víme, že by to z vás nevypáčili, ani kdyby vás na kole lámali.“

„Dopisy se mohou dostat do nepovolaných rukou,“ řekl Bletchley.

„Jsem na dopisy velmi opatrná a nikdy je nikde nenechávám ležet,“ prohlásila Pentlička s výrazem uražené hrdosti. „Mám je pořád zamčené.“ Bletchley zoufale potřásl hlavou.

Bylo kalné ráno a od moře vál studený vítr. Krom Pentličky nebylo na konci pláže živé duše.

Vyňala z kabelky dva dopisy, které si právě vyzvedla v jednom novinovém stánku ve městě. Roztrhla je.

Drahá maminko, mohl bych Ti všelicos zajímavého vypravovat, ale nejde to. Myslím, že se teď činíme docela slušně. Pět německých letadel před snídaní byla dnešní kvóta. Momentálně jsme sice trochu v průšvih, ale nakonec to přece jen dokážeme.

Nejhorší je, když jdou s kulomety na ty chudáky civilisty na silnicích. To se všichni úplně zalykáme vzteky. Gus a Trundles Tě pozdravují. Válejí to ohromně.

Neboj se o mne. Jsem úplně v pořádku. Nechtěl bych tu srandu zmeškat ani za živý svět. Pozdravuj naši Zrzavou paličku – sehnali už mu válečníci nákej flek?

Tvůj milující

DEREK

Pentlička svítily a zářily oči, když si tyhle řádky přečetla, a znovu se k nim vracela. Pak otevřela druhý dopis.

Milá mámo, jak se vede tetě Grácii? Řádí s neztenčenou silou? Obdivuju Tě, že to vydržíš. Já bych to nedokázala.

Nic nového. Moje práce je moc zajímavá, ale přísně tajdův, takže Ti o ní nemůžu nic napsat. Ale mám pocit, že dělám skutečně něco užitečného. Netrap se, že nemůžeš dostat žádnou válečnou práci – vždyť je to hloupost, paničky v letech se všude cpou a chtějí něco dělat. Všude přece potřebují jen mladé a výkonné lidi. Jakkak se Zrzounkovi líbí ve Skotsku? Asi tam jenom vyplňuje formuláře. Ale snad bude spokojený, když bude mít pocit, že něco dělá.

Líbá Tě
DEBORAH

Pentlička se usmála.

Složila obě psaní, něžně je uhladila a pak v závětrří vlnolamu rozškrtla sirku a podpálila je. Počkala, dokud se nezměnily v popel.

Vytáhla plnicí pero a malou podložku a začla rychle psát:

Langherne v Cornwallu

Drahá Debinko, tady je to tak stranou všeho, že se mi zdá vyloučené, aby někde byla nějaká válka. Jsem ráda, že jsi napsala a že vím, že Tě tvá práce baví.

Tetička Grácie kvapem schází a v hlavě se jí všechno plete. Myslím, že mě tu vidí docela ráda. Vykládá pořád o starých časech a občas mě myslím považuje za mou maminku. Pěstují víc zeleniny než dřív – místo růžové zahrady tam teď mají brambory. Pomáhám trochu starému Sikesovi. Mám tak pocit, že aspoň nějak přispívám k válečnému úsilí. Tatínek trochu reptá, ale myslím si stejně jako Ty, že je docela rád, když může něco dělat.

Líbá Tě Tvá máma

Vzala nový arch papíru.

Milovaný chlapče,

Tvůj dopis mě strašně potěšil. Posílej často aspoň polní lístky, kdybys neměl čas napsat.

Odjela jsem na čas k tetě Grácii. Vůčiálně chradne. Mluví o Tobě, jako by Ti bylo sedm, a včera mi dala deset šilinků, abych Ti je poslala na přilepšenou.

Jsem pořád ještě u ledu a nikdo nestojí o mé nedocenitelné služby. Táta, jak už jsem Ti sdělila, dostal místo na ministerstvu zásobování. Je někde na severu. Lepší než nic, ale není to, oč usiloval, chudáček.

Co se dá dělat, musíme se spokojit s málem, stáhnout se dozadu a nechat válku vám mladým bláznům.

Nebudu Tě nabádat, abys „dal na sebe pozor“, jelikož je mi jasné, že jde o to, abyste dělali pravý opak.

Ale nevyváděj aspoň zbytečné hlouposti.

Objímám Tě na tu dálku.

Pentlička

Vložila dopisy do obálek, nadepsala adresy, oznámkovala je a odeslala na zpáteční cestě do Sans souci.

Když dospěla k patě útesu, upoutaly její pozornost dvě postavy, zabrané do rozhovoru o kousek dál.

Pentlička stanula, jako by do ní hrom udeřil. Byla to ona žena, kterou viděla včera, a hovořil s ní Carl von Deinim.

S lítostí si Pentlička uvědomila, že tu není kde se schovat. Nemohla se k nim přiblížit a nepozorovaně vyslechnout, co si povídají.

Nadto se v té chvíli mladý Němec otočil a zahlédl ji. Obě postavy od sebe dost spěšně odstoupily. Žena zamířila rychlým krokem s kopce dolů, přešla přes ulici a minula Pentličku po druhé straně.

Carl von Deinim vyčkával, až k němu Pentlička dospěje.

Pak jí vážně a zdvořile popřál dobré jitro.

Pentlička okamžitě začala:

„Ta paní, s kterou jste se právě bavil, pane von Deinime, vypadá tak zvláštně!“

„Ano, středoevropsky. Je to Češka.“

„Opravdu? Vaše známá?“

Pentliččin tón silně připomínal zvědavý hlas tety Grácie v mladších letech.

„Nikoli,“ odvětil Carl škrobeně. „Viděl jsem ji poprvé v životě.“

„Podívejme! A já si myslela –“ Pentlička se významně odmlčela.

„Ptala se mne jen na cestu. Mluví s ní německy, protože ona anglicky dobře nerozumí.“

„Aha. Asi se tu nevyzná.“

„Ptala se mne, zda tu někde nebydlí jakási paní Gottliebová. Já ji neznám, a ona říká, že snad špatně rozuměla jméno domu.“

„Aha,“ řekla Pentlička zamyšleně.

Pan Rosenstein. Paní Gottliebová.

Mrkla pokradmu na Carla von Deinima. Kráčel vedle ní a tvářil se přísně a nevyzpytatelně.

Pentličce připadala ta cizinka čím dál tím podezřelejší. A byla si téměř jista, že když ji zahlédla s Carlem, hovořili spolu už hezkou dobu.

Carl von Deinim? Carl a Sheila onehdy dopoledne. „Musíš být ale velice opatrný...“

Pentlička si pomyslela:

„Jen aby – jen aby v tom nebyli ti dva mladí lidé!“

Jsi sentimentální, vyčítala si v duchu, sentimentální bába a nic jiného! Nacismus je učení dravého mládí. Nacisté pravděpodobně vyšlou mladého agenta. Carl a Sheila. Tommy si myslí, že v tom Sheila není.

Ano, ale Tommy je muž a Sheila je krásná takovou zvláštní závrtnou krásou.

Carl a Sheila ve stínu záhadné postavy: paní Perennová. Paní Perennová, někdy řečná, ordinární majitelka penzionu, a jindy na prchavý okamžik tragická a vášnivá osobnost.

Pentlička se odebrala nahoru do svého pokoje.

Než ten večer ulehla, vytáhla dlouhou zásuvku prádelníku. Po straně měla malou šelakovou krabičku s jednoduchým levným zámkem. Pentlička vklouzla do rukavic, odemkla zámek a otevřela krabičku. Uvnitř ležel svazek dopisů. Navrchu spočíval ten, který dnes ráno dostala od „Raymonda“. Pentlička ho s náležitou opatrností rozložila.

Stiskla chmurně rty. Ráno vložila mezi stránky řasu. Řasa už tam nebyla.

Přistoupila k umývadlu. Stála tam lahvička s nevinným nápisem: „Šedý prášek“ a dávkování.

Pentlička zručně poprášila šedým práškem dopis a plochu lesklého šelakového nátěru.

Nikde žádné otisky prstů.

Znovu potrásla Pentlička hlavou s chmurným zadostiučiněním.

Neboť tam měly být otisky prstů – její vlastní.

Služka mohla číst dopisy ze zvědavosti, ale nezdálo se to pravděpodobné – rozhodně se nezdálo pravděpodobné, že by si dala tu práci a hledala klíček, který se hodí ke krabičce.

Jenomže služka by nepomyslela na to, aby setřela otisky.

Paní Perennová? Sheila? Někdo jiný? Někdo, koho přinejmenším zajímají přesuny britských armádních jednotek.

Pentliččina válečná taktika spočívala na třech jednoduchých momentech. Zaprvé, vypracovat obecný přehled možností a pravděpodobností. Zadruhé, experimentálně, zjistit, jestli se některý obyvatel Sans souci zajímá o přesuny armádních jednotek, přičemž se k tomuto faktu nechce znát.

A zatřetí – odhalit, kdo je tím obyvatelem.

A právě o této třetí operaci Pentlička příštího jitra v posteli usilovně přemítala. Logický sled myšlenek byl poněkud rušen přítomností Betty Sprootové, která vtrhla do pokoje téměř s rozbřeskem, ještě než služka rozesla vlažnou inkoustovou tekutinu, zvanou „ranní šálek čaje“.

Betty byla čiperná a povídavá. Našla v Pentličce velké zalíbení. Vylezla na postel, strčila Pentličce pod nos značně potrhanou obrázkovou knížku a přikázala stručně: „Ti!“

Pentlička poslušně četla:

„Studánko, studánko, dej mi vodičku pro mého kohoutka. Leží tam v oboře, nožky má nahoře, bojím se, bojím, že mi umře.“

Betty se s chutí válela po posteli a nadšeně opakovala:

„Nahoze, nahoze, nahoze –“ a pak s vrcholným důrazem: „Umze –“, načež se s žuchnutím skulila na podlahu.

Tato procedura se několikrát opakovala, dokud ji to neomrzelo. Potom Betty lezla po podlaze, hrála si s Pentliččinými botami a pilně si vykládala ve své řeči:

„Ádada – ba-bi – šš-ššš – da-tú –“

Oproštěná Pentlička se mohla opět věnovat vlastnímu trápení a na dítě v duchu zapomněla. Připadalo jí, že se jí pohádka o kohoutkovi a o slepičce vysmívá. Slepička, to je ona, a kohoutek Tommy. Slepička běhá od čerta k ďáblu, a kde nic, tu nic. Inu, slepičí mozek! Pentlička upřímně opovrhovala paní Blenkinsopovou. Pana Meadowese hodnotila trochu výš – nudný Angličan, bez fantazie, dost neuvěřitelně hloupý. Doufala, že oba hezky zapadají do prostředí Sans souci. Takové typy se tu mohly krásně vyskytnout.

Ale stejně musí být člověk pořád ve střehu – moc lehkou se uklouzne. Jako onehdy – nestalo se naštěstí nic hrozného, ale byla to pro ni dostatečná výstraha, aby si dala pozor. Taková krásná záminka k sblížení a navázání přátelství – nešikovná pletařka požádá o radu. Ale pak na to jednou večer zapomněla, prsty jí

sklouzly do navyklého výkonného tempa, dráty se pilně rozezvučely v pravidelném, zkušeném rytmu. A paní O'Rocková to postřehla. Od té doby volila střední cestu – nepracovala tak nešikovně jako na začátku, ale nedovolila si takovou rychlost, jakou by byla dokázala.

„Bí umí?“ zeptala se Betty. Opakovala otázku: „Bí umí?“

„To víš, že jo, kočička,“ řekla Pentlička roztržitě, „jen si hezky hraj.“

Upokojená Betty si zase začala broukat pro sebe.

Příští tah se dá lehce zvládnout, pomyslela si Pentlička. Tedy za spolupráce Tommyho. Měla přesnou představu, jak na to –

Ležela a rozmýšlela a čas nepozorovaně ubíhal. Vtom vpadla do pokoje paní Sprootová, sotva dechu popadající, jak hledala Betty.

„Tady jsi, ty holčičko neposlušná! Nemohla jsem si představit, kam mi zmizela. Jemine, Betty, cos to – Nezlobte se, prosím vás, paní Blenkinsopová.“

Pentlička se posadila na posteli. Betty s andělskou tváří obhlížela své dílo.

Vytahala Pentličce ze všech bot tkaničky a namočila je do sklenice s vodou. Teď do nich radostně šťouchala prstíkem.

Pentlička se zasmála a přerušila lamentace paní Sprootové.

„To je velká legrace. Neomlouvejte se, paní Sprootová, vždyť se nic nestalo. Je to moje chyba. Měla jsem si všimnout, co dělá. Ale byla úplně zticha.“

„Já vím.“ Paní Sprootová vzdychla. „Jakmile děti ztichnou, je to zlé znamení. Koupím vám dnes dopoledne nové tkaničky, paní Blenkinsopová.“

„To je zbytečné,“ řekla Pentlička. „Uschnou a budou jako dřív.“

Paní Sprootová odnesla Betty a Pentlička vstala, aby své záměry uskutečnila.

6

Tommy se díval trochu nejistě na balíček, který mu Pentlička strčila.

„To je ono?“

„Ano. Zacházej s tím opatrně, ať si to nerozsypeš na sebe.“

Tommy si opatrně přičichl k balíčku a energicky odpověděl:

„To bych teda nerad. Co je to za příšernou věc?“

„Čertovo lejno,“ odpověděla Pentlička. „Stačí špetka, a budete se divit, proč váš přítel ochabuje ve své dvornosti, jak praví inzerát.“

„S příměsí B. O.,“ zamumlal Tommy.

Krátce nato došlo k rozličným událostem.

Předně se v pokoji pana Meadowese projevil zápach.

Pan Meadowes, člověk od přírody skromný a uznalý, se o tom nejprve jen zmínil, ale později rázně vyžadoval, aby se v té věci něco podniklo.

Sešlo se konzilium v čele s paní Perennovou. Ta měla nejlepší vůli všechno popřít, ale musela uznat, že tu něco cítit je. Výrazný, nepříjemný zápach. Nadhodila možnost, že kohoutek u plynového topení dobře netěsní.

Tommy se sklonil, pochybovačně začichal a prohlásil, že podle jeho mínění to od kohoutku nebude. Ani se to netáhne zpod podlahy. Myslí si, že tu určitě někde bude chcíplá krysa.

Paní Perennová připustila, že o existenci takových tvorů už slyšela – ale je si jista, že v Sans souci krysy nejsou. Snad sem zabloudila myška – ačkoli ona sama tu nikdy žádnou myš nespátřila.

Pan Meadowes však rázně prohlásil, že podle jeho mínění takovýhle zápach ukazuje spíš na krysu, a ještě rázněji dodal, že už v tom pokoji spát nebude, dokud nedojde k nápravě. Je nucen paní Perennovou požádat, aby mu dala jiný pokoj.

Paní Perennová řekla, že samozřejmě a že mu právě chtěla navrhnout totéž. Obává se však, že jí zbývá už jen jeden pokoj, a ten je bohužel dost malý a nemá výhled na moře, ale jestli to panu Meadowesovi nevadí –

Panu Meadowesovi to nevadilo. Měl pouze jedno přání – dostat se z dosahu toho zápachu. Načež ho paní Perennová zavedla do malé ložničky, která měla shodou okolností dveře přímo proti pokoji paní Blenkinsopové, a přikázala adenoidní, přihlouplé Beatrici, aby panu Meadowesovi „přenesla věci“. Dodala, že pošle „pro člověka“, aby podlahu rozebral a zjistil příčinu toho puchu. Na tom se dohodli k oboustranné spokojenosti.

Druhou událostí bylo, že pan Meadowes dostal sennou rýmu. Aspoň tomu tak zpočátku říkal. Později

váhavě připustil, že se možná trochu nastydl. Každou chvíli kýchal a z očí mu teklo. Tkvěl-li v ovzduší poblíže páně Meadowesova velkého hedvábného kapesníku unikavý náznak syrové cibule, nikdo si toho nepovšiml, neboť hojně použití kolínské vody překrylo její výrazné stopy.

Nakonec pan Meadows kapituloval před stálým kýcháním a posmrkáváním a šel si lehnout.

Stalo se to onoho dne, kdy paní Blenkinsopové přišel ranní poštou dopis od syna Douglase. Potěšil ji a vzrušil do té míry, že v Sans souci nezůstala živá duše, aby o tom nezvěděla.

Vykládala, že dopis neprošel vůbec cenzurou, protože našťástí jel Douglasův kamarád domů na dovolenku a vzal jej s sebou, takže tentokrát mohl Douglas všechno vypsát úplně nezaobaleně.

„A to je teprve vidět,“ prohlásila paní Blenkinsopová a moudře pokývala hlavou, „jak jsme neinformováni o tom, co se skutečně děje.“

Po snídani se odebrala do svého pokoje, otevřela šelakovou krabičku a uložila psaní. Mezi složenými stránkami utkvělo pár neznatelných zrněk rýžového prášku. Pak opět krabička zavřela a pevně stiskla prsty víko.

Když vycházela z pokoje, zakašlala a odnaproti se ozvalo mocné kýchnutí. Pentlička se usmála a sešla dolů.

Rozhlásila už kdekomu, že má v úmyslu zajet na den do Londýna – potřebuje projednat něco s advokátem a hodlá se trochu podívat po obchodech.

A teď jí shromáždění nájemníci přáli šťastnou cestu a pověřovali ji různými úkoly – „ale samosebou, jenom když vám zbude čas“.

Major Bletchley se držel stranou ženského švitoření. Četl noviny a provázel tuto činnost hlasitými případnými poznámkami.

„Prokleté svině německé! Střílejí do civilních uprchlíků na silnicích z kulometů. Takové barbarství!

Kdybych já byl náš národ –“

Když Pentlička odcházela, pořád ještě rozváděl, co by udělal jako vrchní velitel.

Vzala to oklikou přes zahradu, aby se zeptala Betty Sprootové, jaký dáreček by si přála z Londýna.

Betty svírala nadšeně šneka teplými pacičkami a klokotavě se smála. Na Pentliččiny návrhy: „Kočičku? Obrázkovou knížku? Barevné křídly, aby sis mohla malovat?“ Betty rozhodla: „Betty mavolat.“ Tak se na Pentliččině seznamu ocitly ještě barevné křídly.

Ubírala se přes zahradu tam, kde se na konci pěšinka napojovala na silnici, a přitom nečekaně narazila na Carla von Deinima. Opíral se o zeď, pěsti měl zaťaté, a když se Pentlička přiblížila a on se k ní obrátil, vyzařovala jeho obvykle strnulá tvář hluboké pohnutí.

Pentlička se bezděčně zarazila a zeptala se:

„Stalo se něco?“

„Ano, všechno se stalo.“ Jeho hlas zněl drsně a nepřírozně. „Máte tady přece takové úsloví, že něco není ani ryba, ani rak, vidíte?“

Pentlička přitakala. Carl pokračoval hořce:

„A to jsem já. Nemohu to už snášet. Říkám vám, že už to nemohu snášet. Myslím, že bude nejlepší všechno skoncovat.“

„Co vás to napadlo?“

Mladík řekl:

„Vy jste ke mně mluvila laskavě. Vy to snad pochopíte. Uprchl jsem ze své země před nespravedlností a krutostí. Přijel jsem, abych tu našel svobodu. Nenáviděl jsem nacistické Německo. Ale jsem bohužel přesto stále Němec. Na tom se nedá nic změnit.“

„Musíte mít těžkosti, já vím, ale –“

„O to nejde. Jsem Němec, chápejte. Ve svém srdci – ve své duši. Německo je stále moje vlast. Když čtu, že na německá města dopadají bomby, že němečtí vojáci umírají, že sestřelují německá letadla – to umírají moji lidé. Když ten starý tluchuba major předčítá z novin, když říká »prokleté svině« – vzkypí ve mně zuřivost – a nemohu to už snést.“

Dodal tiše:

„Proto si myslím, že by snad bylo nejlépe všechno skoncovat. Ano, skoncovat.“

Pentlička mu pevně sevřela paži.

„Nesmysl,“ řekla rázně. „Pochopitelně, že z toho máte takové pocity. Jiný na vašem místě by je měl také. Ale musíte to vydržet.“

„Přál bych si, aby mě internovali. Bylo by to snazší.“

„Ano, to by patrně bylo. Ale zatím děláte užitečnou práci – pokud jsem slyšela. Užitečnou nejen pro Anglii, ale pro lidstvo. Zabýváte se dekontaminačními problémy, vidíte?“

Jeho obličej se trochu rozjasnil.

„Ano, a začínám s tím mít docela úspěch. Velmi jednoduchý proces, po výrobní stránce bez problémů a snadno použitelný.“

„Vidíte, to je cenný výsledek. Všechno, co zmírňuje utrpení, je cenné – i všechno, co je konstruktivní a ne destruktivní. Je pochopitelné, že své nepřátele odsuzujeme. Němci si počínají stejně. Jistě jsou tam stovky majorů Bletchleyů s pěnou na rtech. I já sama Němce nenávídím. Řeknu si: ‚Němci‘, a cítím vlnu odporu. Ale když si představím jednotlivé Němce, matky, čekající s úzkostí na zprávy o svých synech, mládence opouštějící domov a odjíždějící do boje, rolníky sklízějící úrodu, drobné obchodníky nebo některé ty milé a hodné Němce, které jsem znávala, mám docela jiné pocity. Víím, že jsou to lidé jako my a že cítí zrovna tak. To je ta pravá skutečnost. Ostatní je pouze válečná maska, kterou si člověk nasazuje. Patří to k válce – ale nepotrvá to věčně.“

Když to říkala, vzpomněla si – jako nedávno Tommy – na slova ošetřovatelky Cavellové: „Milovat vlast nestačí. Musím zapudit ze srdce všechnu nenávist.“

Slova té přesvědčené vlastenky jim oběma vždy připadala jako projev nejvyšší obětavosti.

Carl von Deinim se sklonil k její ruce a políbil ji. Řekl:

„Děkuji vám. To, co říkáte, je dobré a pravdivé. Musím mít víc síly.“

„I propána,“ pomyslela si Pentlička cestou do města. „To je báječné, že je mi tu ze všech lidí nejsympatičtější právě ten Němec. Pěkné nadělení!“

Pentlička měla vrozenou důkladnost. Třebaže se jí do Londýna vůbec nechtělo, pokládala za nejmoudřejší řídit se přesně podle toho, co ostatním oznámila. Kdyby si ten den udělala výlet někam jinam, třeba by ji někdo viděl a mohlo by se to donést do Sans souci.

Ne, paní Blenkinsopová řekla, že pojedje do Londýna, a do Londýna tedy pojedje.

Koupila si zpáteční lístek třetí třídy a právě odcházela od pokladny, když se srazila se Sheilou Perennovou.

„Dobrý den,“ řekla Sheila. „Kampak se chystáte? Přišla jsem se pozeptat po zásilce, která se nám zřejmě někam zatoulala.“

Pentlička ji obeznámila se svými plány.

„Ach ano, ovšem,“ řekla Sheila roztržitě. „Vzpomínám si, že jste o tom mluvila, ale neuvědomila jsem si, že jedete už dnes. Pojďte, doprovodím vás do vlaku.“

Sheila se chovala společenštěji než jindy. Netvářila se rozezleně ani vzdorně. Švitořila docela přívětivě o drobnostech každodenního života v Sans souci. Bavila se s Pentličkou, dokud se vlak nerozjel.

Pentlička jí zamávala z okna, dívala se, jak se dívčí postava vzdaluje, a pak si sedla do rohu a oddala se vážným úvahám.

Objevila se Sheila na nádraží právě teď pouhou náhodou? Anebo je to důkaz nepřítelovy důkladnosti?

Potřebovala mít paní Perennová jistotu, že řečná paní Blenkinsopová skutečně do Londýna odjela?

Zdálo se to velmi pravděpodobné.

Schůzka s Tommym musela počkat až do druhého dne. Dohodli se, že se nebudou pokoušet navázat spolu spojení pod střešou Sans souci.

Paní Blenkinsopová potkala pana Meadowese na promenádě; dotyčný pán už se poněkud zotavil ze senné rýmy, a tak se vydal na malou procházku. Posadili se spolu na lavičku nad mořem.

„Tak co?“ vyzvíдалa Pentlička.

Tommy pomalu přikývl. Tvářil se nevesele.

„Ano,“ řekl. „Něco jsem zjistil. Kristepane, to byl den! Věčně mít přitisknuté oko na škvíře ve dveřích! Krk ani necítím.“

„Krk sem, krk tam,“ prohlásila Pentlička necitelně. „Povídej.“

„No, ráno přišly služby ustlat a samosebou také poklidit. Pak se objevila paní Perennová – ale to tam byly služby a ona je kvůli něčemu hubovala. A jednou tam vběhlo to dítě a přineslo si odtamtud toho huňatého pejska.“

„Dobrá, dobrá. Ještě někdo?“

„Jedna osoba,“ řekl Tommy pomalu.

„Kdo to byl?“

„Carl von Deinim.“

„Tak.“ Pentlička se sevřelo srdce. Přece jen –

„Kdy?“ zeptala se.

„Při obědě. Vrátil se brzy z jídelny, zastavil se ve svém pokoji a pak se přikradl chodbou do tvého. Zdržel se tam asi čtvrt hodiny.“

Odmlčel se.

„Je to jasné, ne?“

Pentlička přisvědčila.

Ano, všechno bylo jasné. Carl von Deinim se mohl vlíznout do pokoje paní Blenkinsopové a setrval tam čtvrt hodiny pouze z jediného důvodu. Jeho spoluvina byla prokázána. Musí mít herecký talent, pomyslela si Pentlička.

To, co jí říkal včera ráno, znělo tak věrohodně. Nu, vždyť možná mluvil v jistém smyslu upřímně. Chce-li někdo úspěšně klamat, musí bezpodmínečně vědět, kdy použít pravdy. Carl von Deinim je skutečně vlastenec, je to nepřátelský agent ve službách své země. Člověk si ho proto může vážit. Ano – ale musí ho zničit.

„To je mi líto,“ řekla zvolna.

„Mně také,“ přisvědčil Tommy. „Je to sympatický člověk.“

Pentlička řekla:

„Mohli bychom oba dělat stejnou práci v Německu.“

Tommy přikývl. Pentlička pokračovala:

„Nu, víme aspoň víceméně, na čem jsme. Carl von Deinim pracuje se Sheilou a její matkou. Paní Perennová to patrně vede. Pak je tu ještě ta cizinka, která včera mluvila s Carlem. Ta k nim také nějak patří.“

„Co budeme dělat dál?“

„Musíme někdy prohledat pokoj paní Perennové. Může tam mít něco, čeho bychom se chytli. A musíme ji sledovat – abychom věděli, kam chodí a s kým se stýká. Tommy, co kdybychom si přizvali Alberta?“

Tommy se nad tím návrhem zamyslel.

Před lety Albert, tehdy hotelový poslíček, spojil své síly s mladými manželi Beresfordovými a zúčastnil se jejich dobrodružství. Pak vstoupil do jejich služeb jako jejich jediný personál. Před šesti lety se oženil a byl nyní hrdým vlastníkem hospody U kachny a psa na jihu Londýna.

Pentlička překotně pokračovala:

„Albert bude hrozně rád. Pošleme pro něho. Může bydlet v té hospodě u nádraží a může sledovat obě Perennovy – nebo koho budeme potřebovat.“

„A co jeho žena?“

„Ta odjela minulé pondělí s dětmi k mamince do Walesu. Kvůli náletům. Všechno to báječně vychází.“

„Hm, není to špatný nápad, Pentličko. Těžko bychom tu ženskou mohli stopovat my dva, to by bylo podezřelé. Albert by byl výborný. A teď další věc – myslím, že bychom měli věnovat pozornost té tak zvané Češce, která mluvila s Carlem a která se tu potlouká. Zdá se mi, že v té věci hraje nějakou další roli – a ta nás značně zajímá.“

„Ano, souhlasím s tebou. Chodí si sem pro rozkazy nebo předává zprávy. Až ji příště uvidíme, musíme se za ní někdo pustit a vynasnažit se o ní něco zjistit.“

„Jak to navlékneme, abychom mohli prohledat pokoj paní Perennové a také Carlův pokoj, ne?“

„Nepředpokládám, že bychom u něho něco našli. Je to přece jen Němec, policie u něho může kdykoli udělat prohlídku, tak si dá pozor, aby u sebe neměl nic podezřelého. S Perennovou to bude těžké, když odejde, bývá doma Sheila a Betty s paní Sprootovou jsou věčně na chodbě a paní O'Rocková sedá často u Perennové v pokoji.“

Odmlčela se. „Nejlepší by to bylo za oběda.“

„Po vzoru mladého pána?“

„Přesně tak. Co kdybych dostala migrénu a uchýlila se do svého pokoje – ne, někdo by za mnou mohl přijít, jestli něco nepotřebuju. Už vím, vrátím se tiše před polednem, půjdu do svého pokoje a nebudu nikomu nic povídat. Po obědě pak můžu říct, že jsem měla migrénu.“

„Neměl bych to raději udělat já? Moje senná rýma by mohla zítra propuknout s novou silou.“

„Myslím, že si to raději vezmu na starost sama. Kdyby mě někdo přistihl, můžu vždycky tvrdit, že hledám aspirin nebo něco. Kdyby se v ložnici paní Perennové zdržoval někdo z pánského osazenstva, vyvolalo by to mnohem víc dohadů.“

Tommy se zazubil.

„Pikantně zabarvených.“

Úsměv se ztratil. Zatvářil se vážně a ustaraně.

„Co nejdřív, děvenko. Zprávy byly dnes moc zlé. Musíme se něčeho dopátrat co nejdřív.“

Tommy pokračoval v procházce a při té příležitosti zašel na poštu, odkud zavolał pana Granta a ohlásil mu, že „poslední pokus se zdařil a přítel C na tom má nespornou zásluhu.“

Pak napsal dopis a odeslal jej. Byl adresován panu Albertu Battovi, U kachny a psa, Glamorganova ul., Kensington.

Nato si koupil týdeník, který o sobě prohlašoval, že informuje anglickou veřejnost o tom, co ji skutečně čeká, a jako by se nechumelilo, zamířil zpátky směrem do Sans souci.

Po chvíli jej vytrhl srdečný hlas námořního velitele Haydocka, jenž se vykláněl z okénka svého sportovního vozu a hulákal jako na lesy: „Haló, Meadowsi, nechcete se svézt?“

Tommy vděčně nabídku přijal a nastoupil do vozu.

„Tak vy také čtete ten plátek?“ vyptával se Haydock, když spatřil šarlatovou obálku Důvěryhodných zpráv.

Pan Meadows se zatvářil mírně zmateně jako všichni čtenáři dotyčného týdeníku přistižení při činu.

„Příšerný plátek,“ souhlasil. „Ale víte, někdy má člověk přece jen dojem, že se dozví něco ze zákulisí.“

„Co se třeba ukáže jako velká kachna.“

„Jistěže.“

„Ve skutečnosti je to tak,“ prohlásil velitel Haydock, zabočil ležerně do jednosměrného okruhu a jen tak tak minul velký nákladák, „když se ti rošťáci střelí, tak si to pamatujete, a když vám něco nabulíkují, tak to zapomenete.“

„Je něco pravdy na těch zvěstech, že Stalin chce s námi jednat, co myslíte?“

„V tomhle případě je přání otcem myšlenky, milý kamaráde,“ řekl Haydock. „Rusáci jsou potvory a vždycky byli. Nevěřil bych jim, ani co by se za nehet vešlo. Prý jste byl nachlazený?“

„Měl jsem trochu sennou rýmu. Dostávám ji obvykle touhle roční dobou.“

„Ano, samozřejmě. Já sám nevím, co to je, ale měl jsem kamaráda, který tím trpěl. Položilo ho to pravidelně každý červen. No a jak – cítil byste se už na golf?“

Tommy řekl, že si rád zahraje.

„Výborně. Což zítra? Udělejme to takhle: musím na schůzi ohledně parašutistů, organizujeme tady dobrovolníky na výcvik – myslím si, že je to dobrá věc. Už je na čase, abychom všichni přiložili ruku k dílu. Hodilo by se vám to v šest?“

„Děkuji za pozvání, přijdu rád.“

„Dobrá, tak domluveno.“

Námořní velitel prudce zabrzdil před Sans souci.

„Co dělá krásná Sheila?“ zeptal se.

„Nic mimořádného, pokud vím. Ani ji moc často nevidám.“

Haydockův smích zaduněl jako vždy.

„Zdaleka ne tak často, jak byste si přál, vidíte? Je to krásná holka, ale zatraceně nepřívětivá. Pořád se tahá s tím Němcem. To je nevlastenecké počínání, jestli chcete co vědět. Chápu, že ji nezajímají takoví medvědi jako vy nebo já, ale je tu plno slušných mládenců, kteří slouží naší vlasti. To si musí vybrat zrovna Němčoura? Jakkak by to člověka nedožralo!“

Pan Meadows řekl:

„Dejte si pozor, právě přichází.“

„Mně je to fuk, ať to slyší. Byl bych rád, kdyby to slyšel. Mladý pán by potřeboval nakopat do zadku! Každý slušný Němec bojuje za svou vlast – a nejezdí se sem k nám ulejšvat.“

„Nu, aspoň bude při invazi o jednoho Němce míň.“

„Myslíte, že už tu jako je? Ha, ha! To se vám povedlo, Meadowsi. Tedy ne že bych věřil těm žvástům o invazi. Na naší půdě se ještě nikdo nevyločil a také nevylodí. Máme, chválabohu, ještě své loďstvo!“

Po tomto vlasteneckém prohlášení pustil námořní velitel spojku a vůz s trhnutím vyrazil do vršku k Pašeráckému doupěti.

Pentlička dorazila k vrátkům Sans souci deset minut po půl druhé. Odbočila z přístupové cesty do zahrady a vešla do domu otevřenými skleněnými dveřmi z verandy. Dolehla k ní vůně irského guláše, řinčení talířů a šum hlasů. Sans souci se pilně zaměstnávalo obědem.

Pentlička počkala za dveřmi v salóňě, dokud služebná Marta neprošla halou, a pak zutá vyběhla rychle po schodech.

Zašla do svého pokoje, oblékla si domácí střevíce a proklouzla po chodbě do pokoje paní Perennové.

Uvnitř se rozhlédla a zaplavila ji nechuť k téhle odporné práci, čím to omluví, jestli je paní Perennová jen obyčejnou paní Perennovou? Strkat nos do cizích věcí –

Pentlička se otrásla jako dychtivý teriér: zvyk, který si zachovala z dětství. Vždyť je válka!

Přistoupila k prádelníku.

Rychlými, obratnými pohyby probrala brzy obsah zásuvek. Vysoký psací stůl měl jednu zásuvku uzamčenou. Ta vypadala slibněji.

Tommy dostal jisté nástroje a byl stručně poučen, jak jich použít. Tyto znalosti předal i Pentličce.

Dva tři hbité obraty zápěstím a zásuvka povolila.

Byla tam krabice s penězi, obsahující dvacet liber v bankovkách a hromádku stříbrných mincí, a kazeta se šperky. A štos dokladů. Ty zajímaly Pentličku nejvíc. Rychle je prolistovala. Podrobnější průzkum si nemohla dovolit.

Doklady o hypotéce na Sans souci, výtah z bankovního konta, dopisy. Čas nemilosrdně letěl, Pentlička se probírala listinami a zuřivě pátrala po něčem, co by mohlo mít skrytý smysl. Dva dopisy od nějakých známých z Itálie, líčící běžné cestovní dojmy, zdánlivě docela neškodné. Ale možná ne tak neškodné, jak se na pohled zdály. Psaní od jakéhosi Simona Mortimera z Londýna – suchý obchodní dopis a tak bezobsažný, že Pentlička zauvažovala, proč si ho paní Perennová schovala. Že by pan Mortimer nebyl tak neškodný, jak vypadá? A vespu pod tím vším list popsaný vybledlým inkoustem, podepsaný Pat a začínající: „Tohle je poslední dopis, který Ti budu moci napsat, Eileen, má lásko –“

Ne, to ne! Pentlička se nedokázala přimět, aby tohle četla. Složila dopis, narovнала na něj ostatní a pak, jata neklidem, přibouchla zásuvku – zamknout ji neměla čas – a když se dveře otevřely a paní Perennová vstoupila, hledala už tápavě mezi lahvičkami na umývadle.

Paní Blenkonsonová obrátila k paní domu rozčilený, ale hloupoučkový obličej.

„Ach, paní Perennová, nezlobte se na mě, prosím vás. Vrátila jsem se domů s migrénou, chtěla jsem si vzít prášek a lehnout si, ale nemohla jsem si vzpomenout, kam jsem si dala aspirin, tak jsem si řekla, že snad nebudete nic namítat – věděla jsem, že ho tu máte, protože jste ho onehdy nabízela slečně Mintonové.“

Paní Perennová vplula do pokoje. Trochu ostře řekla:

„Ale samozřejmě, paní Blenkensovová, a pročpak jste za mnou nepřišla a neřekla mi o něj?“

„Ano, samosebou, měla jsem to udělat, ale vy jste právo všichni obědvali a já tak nerada někoho ruším –“

Paní Perennová obešla Pentličku a popadla na umývadle tubu s aspirinem.

„Kolik prášků chcete?“ zeptala se štiplavě.

Paní Blenkensovová přijala tři. V doprovodu paní Perennové se odebrala do vlastního pokoje a skromně odmítla nabízenou gumovou láhev s vřelou vodou.

Paní Perennová si schovala poslední špičku až na odchodnou:

„Ale vždyť vy máte vlastní aspirin, paní Blenkensovová, viděla jsem ho u vás.“

Pentlička rychle opáčila:

„Ano, já vím, ale jak vám povídám, ne a ne ho najít. Někde tu být musí.“

Paní Perennová se usmála, až jí velké bílé zuby zasvítily:

„Tak si do svačiny hezky odpočiňte.“

Odešla a zavřela za sebou dveře. Pentlička se zhluboka nadechla a zůstala strnule ležet, kdyby se snad paní Perennová vrátila.

Začne ji podezírat? Ty její zuby, tak velké a bílé – abych tě lépe sežrala, děvenko. Pentlička si na to vždycky vzpomněla, když zhlédla ty zuby. A také ty její ruce, takové velké a kruté na pohled.

Zřejmě však nepokládala Pentliččinu přítomnost ve svém pokoji za něco mimořádného. Jenže později objeví, že zásuvka v psacím stole není zamčená. Bude ji pak podezírat? Anebo si pomyslí, že asi sama zapomněla zamknout? To se přece stává. Jen jestli se Pentličce podaří vrátit listiny na místo tak, aby vypadaly jako předtím!

A kdyby si paní Perennová i všimla, že něco není v pořádku, přece by spíš podezírala některou služebnou, než „paní Blenkensovovou“. I kdyby ji nakonec podezírala, nepříčte to její nemístné zvědavosti? Vždyť jsou lidé, že se hrabou v cizích věcech.

Je-li však paní Perennová skutečně proslulá německá špión-ka M, napadne ji, že je to práce kontrašpionáže.

Projevila snad ve svém chování neobvyklou ostražitost?

Počínala si dost přirozeně – až na tu špičku ohledně aspirinu.

Náhle se Pentlička posadila na posteli. Uvědomila si, že její aspirin je spolu s jódem a tubou jedlé sody vzadu v zásuvce psacího stolu. Zastrčila ho tam, když rozbalovala věci.

Není tedy zřejmě jedinou osobou, která se přehrabuje v cizích věcech. Paní Perennová ji předešla.

Následujícího dne odcestovala paní Sprootová do Londýna.

Sotva se o tom zkusmo zmínila, už se jí různí hosté v Sans souci nabízeli, že jí Betty ohlídnou.

Paní Sprootová před odchodem dlouze kladla Betty na srdce, aby byla moc hodná holčička,“ a pak ji zůstavila Pentličce, která zvolila dopolední službu.

„Hrát,“ řekla Betty. „Hledej, hledej.“

Mluvila den ode dne lépe a naučila se dávat roztomile hlavičku na stranu, zaujmout svou oběť kouzelným úsměvem a hezky žadonit:

„Posím.“

Pentlička s ní vlastně chtěla jít na procházku, ale jelikož venku lilo jako z konve, odebraly se do pokoje a tam ji Betty přitáhla k dolní zásuvce prádelníku, kde měla hračky.

„Schováme Punťu, ano?“ navrhla Pentlička.

Ale Betty si to rozmyslela a místo schovávání se dožadovala:

„Tě pohádku!“

Pentlička vytáhla zezadu ze zásuvky dosti roztrhanou obrázkovou knížku – ale Betty ji zarazila výkřikem:

„Ne, ne. Beky, beky... fuj...“

Pentlička překvapeně zírala na holčičku a pak na knížku: byla to Pohádka o hloupém Honzovi.

„Byl Honza bekaný?“ zeptala se. „Protože utekl mamince do světa?“

Betty důrazně trvala na svém:

„Beky beky!“ a pak s nesmírným úsilím: „Pinový!“

Vytrhla Pentličce knížku, pečlivě ji urovnala na místo, z protilehlého kouta zásuvky vytáhla stejnou knížku a vítězoslavně ohlásila: „Honza nyní, minky, minky!“

Pentlička pochopila, že paní Sprootová vyřadila potrhane a ušpiněné knížky a nahradila je novými čistými výtisky. Přišlo jí to k smíchu. Paní Sprootová je tedy ten typ, kterému Pentlička říká „úzkostlivě přehygienické matky“. Žijí ve stálém strachu z bacilů, z nehygienického jídla a z toho, aby děti necucaly usmolené hračky.

Pentlička, která sama vyrostla na faře bez strohé a přísného dozoru, se dívala spatra na přehnanou hygienu a svým dvěma dětem dovolila, aby vstřebaly to, čemu říkala „špína v míře ještě snesitelná“. Teď však poslušně sáhla po čistém výtisku Hloupého Honzy a předčítala z něho děcku i s patřičným komentářem. Betty broukala: „To je Honza! – dívej! – Pincezna!“ a podtrhávala tyto zajímavé údaje usmoleným ukazováčkem, který brzy odsoudí i náhradní výtisk do sběru. Pokračovaly pohádkou O kohoutkovi a slepičce a O červené Karkulce. Pak Betty knížky schovávala a Pentličce to k velkému veselí malé Betty trvalo vždycky hrozně dlouho, než je našla, a tak jim dopoledne mile ubíhalo.

Po obědě musela Betty na kutě a v té době pozvala paní O'Rocková Pentličku k sobě do pokoje.

Paní O'Rocková měla v pokoji značný nepořádek a bylo to tam cítit mentolem, starým pečivem a navíc ještě kuličkami proti molům. Všechny rovné plochy byly posázené fotografiemi potomstva paní O'Rockové, jejích dětí, vnuků a vnuček, synovců a neteří, práneteří a prasynovců. Bylo jich tolik, že si Pentlička připadala jako na realistické inscenaci divadelní hry z pozdně viktoriánského období.

„Vy to ale s dětmi umíte, paní Blenkinsopová,“ poznamenala paní O'Rocková srdečně.

„To víte,“ řekla Pentlička, „když člověk sám dvě vychová –“

Paní O'Rocková ji rychle přerušila:

„Dvě? Myslela jsem, že máte tři chlapce.“

„Jistě, mám tři. Ale dva jsou si věkem velmi blízko a já jsem měla na mysli ten čas, který jsem prožila s nimi.“

„Aha. Ale posadte se přece, paní Blenkinsopová, jako doma, jako doma.“

Pentlička poslušně usedla a říkala si, že se musí snažit, aby ji paní O'Rocková nevyváděla z míry. Cítila se u ní asi tak doma jako Jeníček s Mařenkou u čarodějnice v perníkové chaloupce.

„A teď mi povězte,“ řekla paní O'Rocková, „co si myslíte o Sans souci.“

Pentlička se překotně jala vynášet penzión do nebes, ale paní O'Rocková ji bez okolků přerušila.

„Chtěla bych vědět, jestli se vám také nezdá, že tu něco nehraje.“

„Co by tu nehrálo? Opravdu nevím –“

„Třeba paní Perennová? Zajímá vás, to nepopřete. Všimla jsem si, že z ní nespustíte oči.“

Pentlička zrudla.

„Je to pozoruhodná osobnost.“

„Copak je na ní pozoruhodného!“ řekla paní O'Rocková. „Ordinární ženská – aspoň na první pohled. Ale možná že není, jaká se zdá. Také vás to napadlo?“

„Já ale namouduši nevím, co tím chcete říct, paní O'Rocková.“

„Nezamýšlela jste se nad tím, že mnozí lidé jsou ve skutečnosti docela jiní, než vypadají? Vezměte si například pana Meadowese. To je přece zvláštní člověk. Někdy bych řekla, že je typický Angličan, hloupý až do morku kostí, a jindy člověk zachytí pohled nebo slůvko, které vůbec nejsou hloupé. A to je přece zajímavé, nemyslíte?“

Pentlička odvětila s rozhodností:

„Jsem přesvědčena, že pan Meadowes je velmi běžný typ.“

„Ale jsou tu jiní. Možná, že uhádnete, koho mám na mysli.“

Pentlička zavrtěla hlavou.

„Jméno té osoby,“ napověděla paní O'Rocková, „začíná na S.“

A několikrát zakývala hlavou.

V Pentličce zajiskřil hněv a nejasná touha přispěchat na pomoc ohroženému a zranitelnému mládí.

Ohradila se:

„Sheila je prostě rebelant. V jejím věku to není nic tak divného.“

Paní O'Rocková znovu několikrát zakývala hlavou a tvářila se přitom jako baculatý porcelánový mandarín, kterého Pentlička vídala na římse u tety Grácie. Široký úsměv jí pohrával v koutcích úst.

Zašeptala:

„Možná, že to nevíte, ale slečna Mintonová se jmenuje křestním jménem Sophia.“

Tohle Pentlička nečekala. „Měla jste tedy na mysli slečnu Mintonovou?“

„Neměla,“ řekla paní O'Rocková.

Pentlička se odvrátila a přistoupila k oknu. Zvláštní, jak na ni tahle bába dokáže zapůsobit, jak kolem sebe šíří neklid a strach. „Připadám si tu jako myška mezi kočičími prackami,“ pomyslila si Pentlička.

Ta statná usměvavá stařena se tyčí v křesle jako hora a vypadá skoro, jako by předla – ale měkké ťapky si pohrávají s něčím, co předoucí kočka nepustí z drápů...

Nesmysl – takový nesmysl! Co si ještě nevyfantazíruru, říkala si Pentlička a vykoukla do zahrady. Mezitím přestalo pršet, ale kapky ještě tiše šuměly ve stromech.

Pentlička si pomyslela: „Není to jen moje představa. Nemám vůbec bujnou fantazii. Něco tu je, někde tu tkví zlo. Jen kdybych je dokázala rozpoznat –“

Náhle se vytrhla ze svých myšlenek.

Dole na zahradě se trochu rozhrnul keř. V průseku se objevil obličej a zadíval se pokradmu na stavení.

Patřil té cizince, která hovořila s Carlem von Deinimem na silnici.

Byl to obličej tak nehybný a strnulý, že Pentličce nepřipadal ani lidský. Hltal pohledem okna Sans souci.

Byl zcela bezvýrazný, a přitom – ano, docela nepochybně vyzářoval něco hrozivého. Tkvěla v něm síla, zcela protichůdná duchu Sans souci a všednímu banálnímu koloběhu v anglickém penziónu. Pentlička si pomyslela, že tak se mohl tvářil Jael, než zarazil hřeb do čela spící Sisery.

Tyto myšlenky probleskly Pentličce ve vteřině hlavou. Odvrátila se rázně od okna, zamumlala něco paní O'Rockové, vyběhla z pokoje a utíkala se schodů k domovním dveřím.

Zabočila doprava a rozběhla se postranní pěšinkou k místu, kde tu ženu spatřila. Nikdo už tam nebyl.

Pentlička prohlédla křoviska, vyběhla na silnici a rozhlížela se s kopce. Nikoho neviděla. Kam mohla zmizet?

Rozmrzele se obrátila a vrátila se na půdu Sans souci.

Snad se jí to jenom zdálo? Ale ne, ta žena tam byla.

Tvrdohlavě prohledávala zahradu, rozhrnovala křoví. Byla celá mokrá, a po cizince ani stopy. Vracela se domů s nepříjemným pocitem – s nejasným zlým tušením, že se něco stane.

Nevěděla však, a v životě by nebyla uhádla, co to bude.

Jelikož se vyčásilo, strojila nyní slečna Mintonová Betty na procházku. Chystaly se, že si ve městě koupí plovací kachničku, aby si s ní Betty mohla hrát při koupání.

Žabka z toho byla celá rozdováděná a tak poskakovala, že bylo nesmírně těžké navléknout jí ručičky do vlněného svetříku. Nakonec se přece jen vypravily a Betty bez ustání repetila: „Kač, kač, kač, pro Betinku, kač, kač, kač, pro Betinku,“ a opakované prohlašování tohoto důležitého faktu jí zřejmě způsobovalo velké potěšení.

Dvě sirky, nedbale pohozené na mramorovém stolku v hale, oznamovaly Pentličce, že pan Meadowes tráví odpoledne stopováním paní Perennové. Pentlička se odebrala do salónu a dělala společnost manželům Cayleyovým.

Pan Cayley nebyl dobře naložen. Stěžoval si, že přijel do Leahamptonu, aby si odpočinul a aby měl naprostý klid, a co je za klid, když je v domě dítě? Celý den samé výskání a pobíhání, podlaha se třese,

jak ta žába skáče –

Jeho choť nesměle podotkla, že Betty je opravdu roztomilá holčička, ale nesetkala se s porozuměním.

„Jistě, jistě,“ připustil pan Cayley a zakroutil dlouhým krkem. „Ale její matka by ji měla udržet v klidu. Musí mít ohled na ostatní. Na choré osoby, jejichž nervy vyžadují ticho.“

Pentlička řekla: „Takhle malé dítě se nedá dost dobře udržet v klidu. Není to přirozené – kdyby ani nemuklo, byla by to známka toho, že mu něco schází.“ Pan Cayley rozhněvaně oponoval:

„Nesmysl – nesmysl – to jsou ty bláznivé moderní výchovné metody. Nechat děti vyvádět, co je napadne. Na dítě je potřeba dohlédnout, aby tiše sedělo a – a chovalo panenku – nebo si četlo a podobně.“

„Betty nejsou ještě ani tři roky,“ usmála se Pentlička. „Sotva po ní můžete chtít, aby si četla.“

„To je jedno, ale něco se v té věci musí stát. Promluví si o tom s paní Perennovou. Dnes ráno zpívalo to dítě v postýlce už před sedmou. Nemohl jsem v noci spát, teprve k ránu se mi podařilo zdřímnout – a ona mě vzbudila.“

„Manžel musí bezpodmínečně hodně spát,“ řekla ustaraně paní Cayleyová. „Lékař mu to nařídil.“

„Měl byste jít do sanatoria,“ navrhla Pentlička.

„To by stálo velké peníze, drahá dámo, a kromě toho by to pro mne nebylo příznivé ovzduší. Přítomnost nemocných by neblaze působila na mé podvědomí.“

„Manželův lékař řekl, že potřebuje společnost, aby se rozptýlil,“ přispěchala mu na pomoc paní Cayleyová.

„Normální život. Radil nám, abychom se usadili spíše v penziónu než v zařízení domě. Manželovi prý nebude smutno, když si bude moci pohovořit s lidmi a vyměňovat si s nimi názory.“

Pokud mohla Pentlička posoudit, představoval si pan Cayley výměnu názorů tak, že vyjmenuje své neduhy a potíže, a partner na ně soucitně nebo odmítavě zareaguje.

Proto hbitě změnila téma rozhovoru.

„Velice by mě zajímalo,“ pravila, „co soudíte o Německu. Jak se tam žilo? Zmínil jste se o tom, že jste je v minulých letech procestoval křížem krážem. Názory zkušeného muže, světa znalého, mají velkou váhu. Domnívám se, že jste člověk, který se nedá zaslepit předsudky, a že byste nás tedy mohl seriózně informovat, jak to tam vypadá.“

Pentlička měla zkušenost, že u mužských se nemá šetřit lichotkami. Pan Cayley se okamžitě chytil na návnadu.

„Jsem skutečně s to, posoudit stav věcí jasně a bez předsudků, v tom máte pravdu, drahá dámo. Podle mého mínění tedy –“

Načež následoval dlouhý monolog. Pentlička jej občas prokládala poznámkami jako: „To je ale zajímavé!“ nebo „Čeho vy si všeho nevšimnete!“ a naslouchala s pozorností, kterou v tomto případě nemusela předstírat. Neboť pan Cayley, podnícen zájmem své posluchačky, dával najevo rozhodné sympatie k nacistickému pořádku. Naznačoval, i když to neřekl přímo, že by bývalo mnohem lépe, kdyby se Anglie byla spojila s Německem proti ostatní Evropě.

Monolog, trvající bez přerušení dobré dvě hodiny, přerušil až příchod slečny Mintonové s Betty, které šťastně dostaly plovací kachničku. Pentlička postřehla zvláštní výraz na tváři paní Cayleyové. Dal se těžko určit. Mohla to být pochopitelná žárlivost, že její manžel věnuje výhradní pozornost jiné ženě. Ale mohlo to být také znepokojení nad skutečností, že pan Cayley projevuje tak nepokrytě své politické názory. Rozhodně se netvářila mile.

Dále byl na pořadu odpolední čaj a krátce nato se vrátila z Londýna paní Sprootová. Hned se dotazovala:

„Jestlipak byla Betty hodná a nezlobila? Byla jsi hodná holčička, Betty?“ Na to Betty odpověděla stručně:

„De!“

Nevyjadřovala tím však záporné stanovisko k matčině dotazu, nýbrž touhu po ostružinovém džemu.

Vyvolala tím u paní O'Rockové hlučné zasmání a vyčítavé: „Ale Bettynko!“ u své paní matky.

Paní Sprootová vypila několik šálků čaje a důležitě je informovala, co v Londýně zakoupila, jaký byl ve vlaku nával, co vykládal v Jejich kupé voják, který se právě vrátil z Francie, a co se dozvěděla od prodavačky v obchodě s punčochami ohledně nedávného náletu na předměstí.

Rozhovor měl tedy naprosto všední průběh. Pokračovali v něm ještě později na terase, protože teď sluníčko hrálo a deštivý den patřil už minulosti.

Betty pobíhala čiperně kolem, podnikala tajemné výpravy do křoví, vracela se s lístkem vavřínu nebo s hrstkou oblázků, které kladla do klína tomu či onomu dospělému a zmateně a nezřetelně přitom vysvětlovala, co to je. Naštěstí nevyžadovala při této hře aktivní spolupráci a spokojila se občasným: „To je moc hezké, pusinko. Přines ještě!“

Večerní atmosféra dokonale odpovídala pojetí Sans souci jako nejneškodnějšího místa na světě. Plané klábosení, klíčky, úvahy o válečné situaci – dokáže se Francie vzchopit? Co asi udělá Rusko? Zvládne

Weygand situaci? Dokázal by se Hitler vylodit v Anglii, kdyby se o to pokusil? Padne Paříž, jestli se fronta nevyrovná? Je to pravda, že...? Říká se, že... Někdo prý slyšel, že...

Rozšiřovaly se pokojně skandální historky z politického a vojenského života.

Pentlička si pomyslela: „Že jsou povídkové nebezpeční? Nesmysl, jsou zárukou klidu a pořádku. Lidi tyhle zvěsti milují. Pomáhá jim to snášet jejich vlastní soukromé starosti a trápení.“ Sama také přispěla vybraným soustem, jemuž předeslala: „Syn mi napsal – ale musí to zůstat jen mezi námi, rozumíte –“

Paní Sprootová se náhle provinile podívala na hodinky.

„Propáníčka, vždyť už bude sedm! Ta žába měla být dávno v posteli. Betty – Betty!“ Betty se už hezkou chvílí neukázala na terase, ale nikdo si nepovšiml její nepřítomnosti.

Paní Sprootová ji volala s rostoucí netrpělivostí.

„Bettýýý! Kde jen to dítě může být?“

Paní O’Rocková se zasmála svým hlubokým hlasem: „Určitě někde něco provádí. S tím se musí počítat, jakmile dají děti chvíli pokoj.“

„Betty! Okamžitě sem pojd!“

Nic se neozývalo a paní Sprootová netrpělivě vstala.

„Myslím, že se po ní budu muset poohlédnout. Kam se jen mohla podět?“

Slečna Mintonová poznamenala, že se asi Betty někam schovala, a Pentlička, pod dojmem vzpomínek na vlastní dětská léta, navrhl, aby se podívali do kuchyně. Ale nemohli ji najít ani v domě, ani venku. Chodili po zahradě a volali, prohledali všechny pokoje. Betty nikde.

Paní Sprootová se začala hněvat.

„To je ale rozpusta rozpustilá! Myslíte, že by byla vyběhla na silnici?“

Běžely s Pentličkou k vrátkům a rozhlížely se s kopce. Nespatřily nikoho, jen kupecký učeďník s kolem stál u vchodu do protější vily a bavil se se služkou.

Pentlička navrhl, aby přešly na druhou stranu, a paní Sprootová se jich zeptala, jestli neviděli malou holčičku. Oba zavrtěli hlavou a pak si služka na něco vzpomněla a zeptala se:

„Měla ta holčička zeleně kostkované bavlněné šatečky?“

Paní Sprootová dychtivě zvolala:

„Ano, měla.“

„Viděla jsem ji tu asi před půl hodinou – šla s kopce dolů s nějakou paní.“

Paní Sprootová s úžasem opakovala:

„S nějakou paní? A co to bylo za paní?“

Děvče zřejmě upadlo do rozpaků.

„No – zdála se mi trochu divná. Cizinka, jinak oblečená než my. Měla takovou jako šálu a byla prostovlasá. Zvláštní obličej – prostě divná, jestli mi rozumíte. Zahlédla jsem ji tu poslední dobou kolikrát a říkala jsem si, že to asi nebude mít v hlavě docela v pořádku – jestli mi rozumíte,“ dodala na vysvětlenou. Pentlička si jako bleskem vybavila tvář, kterou zahlédla dnes dopoledne v křoví, a zmocnilo se jí zlé tušení.

Nebylo by ji však napadlo uvažovat o té ženě ve spojitosti s dítětem a nechápala to ani teď.

Neměla však čas na dlouhé úvahy, protože paní Sprootová jí div neomdlela do náruče.

„Ach, Betinko, má holčičko drahá! Oni mi tě unesli! Jak vypadala ta osoba – jako cikánka?“

Pentlička energicky zavrtěla hlavou.

„Ne, byla to blondýnka – velmi světlá blondýnka, široká tvář s vystouplými lícními kostmi a modré oči daleko od sebe posazené.“

Když viděla, že na ni paní Sprootová překvapeně zírá, pospíšila si s vysvětlením:

„Viděla jsem ji tu dnes dopoledne – vykukovala z křoví vzadu na zahradě. Zahlédla jsem ji tady už kolikrát. Jednou mluvila s Carlem von Deinimem. Musí to být táž žena.“

Služtička do toho vpadla:

„Máte pravdu. Je to blondýna. A nějaká bláznivá, jestli chcete co vědět. Nerozuměla, když se na ni mluvilo.“

„Dobrý bože,“ úpěla paní Sprootová, „co si jen počnu?“

Pentlička ji objala kolem ramen.

„Pojďte domů, loknete si trochu koňaku a pak zatelefonujeme na policii. Všechno bude dobré. Však se nám vrátí.“

Paní Sprootová s ní poslušně šla a mumlala jako omámená:

„Nedovedu pochopit, jak mohla Betty tak beze všeho jít s cizí osobou.“

„Je přece ještě malinká,“ řekla Pentlička. „Nemůže z toho mít rozum.“

Paní Sprootová blekotala:

„To byla jistě nějaká ta hrozná Němka. Ona mi mou Betinku zabije.“

„Nesmysl!“ řekla Pentlička rázně. „Všechno dobře dopadne. Je to jenom ženská, která nemá v hlavě všechno v pořádku.“ Ale sama tomu nevěřila – nevěřila ani na okamžik, že by ta tichá světlavá žena byla nezodpovědný blázen.

Carl! Ví o tom Carl? Má v tom Carl prsty?

Za několik minut už o tom měla vážné pochyby. Carl von Deinim byl zřejmě stejně otřesen jako ostatní, nechtěl tomu věřit, nemohl se z toho vzpamatovat.

Jakmile byly známy všechny okolnosti, ujal se major Bletchley velení.

„Vy se tu posadte, drahá paní,“ řekl paní Sprootové, „vypijte tuhle sklenku – je to koňak – ten vám udělá dobře – a já zatím zavolám rovnou na policii.“

Paní Sprootová ze sebe vypravila:

„Počkejte chvíli – co kdyby byli něco –“

Vyběhla po schodech a pospíchala chodbou k pokoji, kde s Betty bydlely.

Za malou chvíli zaslechli divoký úprk po chodbě. Paní Sprootová se vrhla ze schodů jako šílená a chytla majora Bletchleyho za ruku, jíž právě zvedal sluchátko.

„Ne, ne,“ zalapala po dechu, „to nesmíte – to nesmíte...“

A zhroutila se v slzách do křesla.

Všichni se kolem ní nahnuli. Za okamžik se trochu vzpamatovala. Posadila se s pomocí paní Cayleyové a vztáhla ruku, aby jim něco ukázala.

„Tohle jsem našla – na podlaze v pokoji. Bylo to namotané kolem kamene a hodili to oknem. Podívejte se – podívejte se, co tam stojí psáno.“

Tommy od ní lístek vzal a rozbálil.

Byl to lístek, popsaný zvláštními, strojenými cizími písmeny, velkými a ráznými.

VAŠE DÍTĚ JE BEZPEČNĚ UKRYTO. ČASEM DOSTANETE ZPRÁVU, CO MÁTE DĚLAT. PÚJDETE-LI NA POLICII, BUDE DÍTĚ ZABITO. MLČTE. ČEKEJTE NA ROZKAZY. JINAK – X.

Paní Sprootová chabě úpěla:

„Betty – Betty –“

Všichni mluvili najednou. „Nestydatí vrahové špinaví!“ zvolala paní O’Rocková. „Barbaři!“ Sheila Perennová. „Neslýchané, neslýchané – nechci tomu věřit. Někdo hloupě žertuje,“ pan Cayley. „Má děvečko zlatá,“ slečna Mintonová. „Já tomu nerozumím. To je nepochopitelné,“ Carl von Deinim. A tím vším pronikl mocný hlas majora Bletchleyho:

„Zatracené žvásty. Chtějí nás zastrašit. Musíme o tom okamžitě uvědomit policii. Však oni tomu brzy přijdou na kloub.“

Znovu přikročil k telefonu. Tentokrát ho zastavil rozlícený mateřský výkřik paní Sprootové.

Major zvolal:

„Ale drahá paní, musíme to udělat. Tohle je pouze neobratný trik, aby vám ti lumpové zabránili dostat se jim na kobytku.“

„Oni mi ji zabijí.“

„Nesmysl. To by se neodvážili.“

„Já to nepřipustím a dost. Jsem její matka. Já o tom musím rozhodnout.“

„Já vím, já vím. S tím oni také počítají – že se na to budete takhle dívat. Je to přirozené. Ale dejte si říct ode mne jako od vojáka a zkušeného muže, že na tohle je nejlepší policie.“

„Ne!“

Bletchleyho oči se rozhlížely kolem po spojencích,

„Meadowesi, souhlasíte se mnou?“

Tommy zvolna přitakal.

„A vy, Cayley? Vidíte, paní Sprootová, Meadowes i Cayley se mnou souhlasí.“

Paní Sprootová odpověděla s nečekanou rázností:

„Muži! Samí muži! Zeptejte se žen!“

Tommy vyhledal očima Pentličku. Ta řekla tichým o pohnutým hlasem:

„Já – já souhlasím s paní Sprootovou.“

Myslela si přitom: „Deborah! Derek! Kdyby šlo o ně, zachovala bych se stejně jako ona. Tommy a ti ostatní mají jistě pravdu, ale stejně bych to nemohla udělat. Nemohla bych to riskovat.“

Paní O’Rocková říkala:

„Žádná matka na světě by na sebe nevzala takové riziko, a to je pravda pravdoucí.“

Paní Cayleyová ze sebe vykoktala:

„Já si myslím, že, víte, jako –“ a ostatní zaniklo v nesrozumitelnosti.

Slečna Mintonová prohlásila rozechvěle:

„Dějí se přece někdy hrozné věci. Do smrti bychom si to neodpustili, kdyby se té holčičce roztomilé něco stalo.“

Pentlička řekla ostře:

„Vy mlčíte, pane von Deinime?“

Carlovy modré oči jiskřily. Jeho obličej byl jako maska. Zvolna a strnule řekl:

„Já jsem cizinec. Neznám vaši anglickou policii. Jak je schopná – jak rychlá.“

Někdo vešel do haly. Byla to paní Perennová; byla celá rozpálená. Zřejmě pospíchala do kopce. Zeptala se:

„Co se to tu děje?“ Její hlas zněl rozhodně a pánovitě, jako by ani nepatřil přívětivé hoteliérce z penzionu Sans souci, ale jako hlas silné osobnosti.

Řekli jí to – zmateně, mnoha ústy najednou, ale ona rychle pochopila, co se stalo.

A jakmile to pochopila, měli všichni dojem, že jí předali celou záležitost k rozhodnutí. Ona teď zastupovala nejvyšší soud.

Chvilí si prohlížela spěšně naškrábaný lístek a pak jej vrátila. Její slova zněla ostře a rozhodně.

„Policie? Nebudou na nic. Nemůžete riskovat, že to pokazí. Vezměte spravedlnost do vlastních rukou.

Vydejte se za dítětem sami.“

Bletchley pokrčil rameny:

„Dobrá. Nechcete-li zavolat policii, je to to nejrozumnější, co se dá udělat.“

Tommy podotkl: „Nemohou mít velký náskok.“

„Půl hodiny, říkala ta služka,“ oznámila Pentlička.

„Haydock,“ řekl Bletchley. „Haydock by nám mohl pomoci. Má auto. Říkáte, že je to nápadná ženská? A cizinka? Toho bychom se mohli chytit. Pojďme, nesmíme ztrácet čas. Jedete s sebou, Meadowsi?“

Paní Sprootová povstala. „Já jedu také.“

„Nechte to na nás, paninko –“

„Já jedu také.“

„No tak dobrá –“

Podvolil se – jen pod vousy zahučel něco o tom, že samička bývá někdy nebezpečnější než sameček.

Velitel Haydock, který pochopil situaci s chvályhodnou pohotovostí starého námořníka, zasedl nakonec za volant, Tommy vedle něho a dozadu se stěsnali Bletchley, paní Sprootová a Pentlička. Nejenže se jí paní Sprootová držela jako klíště, ale ona jediná (kromě Carla von Deinima) znala tajemnou únoskyni od vidění.

Haydock byl dobrý organizátor a uměl sebou hodit. V minutě dolil do nádrže benzín, vrazil Bletchleymu automapu oblasti a podrobný plán Leahamptonu a byl hotov vyrazit.

Paní Sprootová zaběhla ještě nahoru, údajně pro kabát, ale když nasedla a auto se rozjelo s kopce, ukázala Pentličce něco ve své kabelce. Byla to malá pistole.

Řekla tiše:

„Vzala jsem ji z pokoje majora Bletchleyho. Vzpomněla jsem si, že se o ní jednou zmínil.“

Pentlička se zatvářila trochu pochybovačně:

„Přece nepočítáte s tím, že –“

Paní Sprootová sevřela rty do úzké čáry.

„Může se hodit.“

Pentlička seděla a žasla, jakou podivnou sílu dokáže mateřství rozpoutat v obyčejné, fádňí mladé ženě. Uměla si docela dobře představit, že by paní Sprootová, typ ženy, která o sobě za normálních okolností prohlašuje, že se k smrti bojí střelných zbraní, chladnokrevně zastřelila každého, kdo by ublížil jejímu dítěti.

Nejdřív zamířili, jak Haydock navrhl, na nádraží. Jeden vlak odjel z Leahamptonu asi před dvaceti minutami a bylo docela dobře možné, že v něm uprchlice jsou.

Na nádraží si rozdělili úlohy, Haydock zašel za zřízcem, který kontroluje jízdenky, Tommy k pokladně a Bletchley za nosiči na nástupiště. Pentlička a paní Sprootová pátraly v dámské úpravně, jestli se tam ta žena snad náhodou nepřestrojila, než nastoupila do vlaku.

Nikdo z nich neuspěl. Teď bylo těžké rozhodnout, co dál. Únosci měli pravděpodobně k dispozici auto, tvrdil Haydock, a jakmile ta žena Betty odlákala, uprchli v něm. Bletchley; znovu zdůraznil, že v tom

případě je spolupráce policie bezpodmínečně nutná. Jen taková instituce může rozeslat zprávu po celé zemi a střežit všechny silnice.

Paní Sprootová pouze zavrtěla hlavou a usilovně k sobě tiskla rty.

Pentlička uvažovala:

„Vmysleme se do jejich situace. Kde mohli s autem čekat? Co nejbližší u Sans souci, ale na takovém místě, kde auto není nápadné. Představte si to. Žena s Betty sejdou s kopce. Pod kopcem je kolonáda. Tam mohli auto zaparkovat. Můžete tam stát hezkou dobu, pokud zůstanete v autě. Jiná možnost by byla parkoviště na James Square, anebo některá postranní ulička u kolonády.“

V této chvíli k nim přistoupil ostýchavý mužíček s cvikrem na nose a malinko koktavým hlasem je oslovil:

„Pardon... Snad se neurazíte... ale nemohl jsem d-d-dost dobře přeslechnout, co jste se právě ptal nosiče.“ (Obracel se se svým proslovem na majora Bletchleyho). „Samozřejmě jsem neposlouchal záměrně, přišel jsem se pozeptat na jeden balík – zvláštní, jak teď zásilky pomalu chodí – prý se přemísťují vojenské jednotky – ale co je to platné, když se to zkazí – jako ten balík myslím – a tak jsem náhodou zaslechl – zdá se, že to byla mimořádně šťastná shoda okolností –“

Paní Sprootová k němu skočila a chytla ho za paži:

„Vy jste ji viděl? Viděl jste mou dcerušku?“

„Ale, to byla vaše dceruška? I to se podívejme –“

Paní Sprootová zvolala: „Povězte mi, co víte!“ a zařala prsty do mužíčkovy paže, že jen zamrkal.

Pentlička se do toho rychle vložila:

„Prosím, povězte nám co nejrychleji, jestli jste něco viděl. Budeme vám velmi zavázáni.“

„No, víte, ono na tom vlastně ani třeba nic není, ale ten popis se na ni tak hodí –“

Pentlička cítila, že se žena po jejím boku chvěje, ale ona sama se vši silou snažila jednat s ním klidně a neuspěchaně. Zнала ten typ lidí – malicherných, popletených, stydlavých, neschopných přejít přímo k věci – a věděla, že by se všechno ještě zhoršilo, kdyby na něho pospíchali. Vybídla ho:

„Povězte nám to, prosím vás.“

„Já jen že – mimochodem, jmenuji se Robbins, Edward Robbins –“

„Ano, pane Robbinsi.“

„Bydlím ve Whiteways, na Ernes Cliff Road, je to jedna z těch nových vilek na nové cestě – je to tam velmi příhodné a skutečně se všemi vymoženostmi a máme krásný výhled na pláž, co by kamenem dohodil.“

Pentlička jediným pohledem zkrotila majora Bletchleyho, jelikož viděla, že už už vybuchne, a zeptala se:

„A vy jste tedy viděl tu holčičku, kterou hledáme?“

„Ano, mám skutečně ten dojem, že to byla ona. Malé děvčátko s takovou nápadnou cizinkou, říkáte? Všiml jsem si vlastně spíš té ženy. Protože dneska samosebou všichni dáváme pozor na nepřátelské agenty, vidíte? Dávejte dobrý pozor, píšou noviny, a já se podle toho také řídím, a proto, jak povídám, jsem si všiml té ženy. Bude to chůva nebo služka, myslím si – spousta špiónů sem přece přijede v takovém přestrojení, a tahle žena vypadala velmi nápadně a šla po silnici směrem k dunám – s malým děvčátkem – a to děvčátko se zdálo unavené, sotva cupitalo, vždyť už také bylo půl osmé a děti bývají většinou tou dobou v posteli, tak jsem se na tu ženu ostře zahleděl. Myslím, že jí to nebylo příjemné. Pospíchala po silnici, dítě táhla za ruku a nakonec je vzala na ruku a odbočila na stezku k útesu, což mi připadalo moc zvláštní, víte, protože tam už nejsou žádné domy a nic až do Whitehavenu – což je asi pět mil po pěšině nad dunami – oblíbená turistická procházka. Ale v tomhle případě se mi to zdálo divné. Uvažoval jsem, jestli snad tam ta žena nejde signalizovat. Člověk toho tolik slyší o nepřátelské činnosti a jí to rozhodně nebylo příjemné, když jsem ji pozoroval.“

Haydock už seděl za volantem a startoval. Prohodil ještě:

„Na Ernes Cliff Road, říkáte? To je právě na druhém konci města, vidíte?“

„Ano, pojedete po kolonádě, minete starou čtvrť a pak do vrchu –“

Ostatní skočili do auta a pana Robbinse už neposloucheali.

Pentlička zavolala z okénka:

„Děkujeme vám, pane Robbinsi,“ a už byli pryč a on za nimi zíral s otevřenými ústy.

Proletěl městem bez nehody – spíš díky štěstí než zásluhou řidičova umění. A štěstí je neopouštělo.

Konečně se octli uprostřed roztroušeného sídliště, které trochu hyzdila blízká plynárna. K dunám vedla řada uliček, končících náhle kousek dál v kopci. Ernes Cliff Road byla třetí.

Velitel Haydock do ní zručně zabočil a projel ji. Ulice mizela v holém svahu, po němž se kroutila stezka pro pěší.

„Snad abychom tu vystoupili a dál šli pěšky,“ řekl Bletchley.

Haydock zaváhal:

„Možná že bych to vyjel. Půda je tu dost tvrdá. Trochu byste se vytřáslí, ale myslím, že bych to dokázal.“

Paní Sprootová zvolala:

„Prosím vás, ano... Musíme si pospíšet.“

Velitel si bručel pod vousy:

„Hergot, jen abychom byli na správné stopě! Kdoví jakou ženskou s dítětem ten moula viděl!“

Vůz těžce úpěl, jak se dral vzhůru po nerovném povrchu. Svah byl strmý, ale travnaté drny pružně pérovaly. Dostali se šťastně nahoru. Odtud měli už ničím nepřerušovaný výhled až do dálky, kde pobřeží přecházelo do whitehavenského zálivu.

Bletchley podotkl:

„Není to špatný nápad. Ta žena tu případně mohla strávit noc a zítra sejít do Whitehavenu a nasednout tam na vlak.“

Haydock řekl:

„Koukám a koukám, ale nikde nikdo.“

Stál a držel u očí dalekohled, který si prozíravě přinesl. Náhle se mu celé tělo napjalo, jak zaostřil čočky na dvě vzdálené pohyblivé se tečky.

„Mám je, krucifix!“

Skočil za volant a vůz vyrazil kupředu. Pronásledování už netrvalo dlouho. Pasažéři ve voze nadskakovali, házelo to s nimi ze strany na stranu, ale rychle doháněli ony dvě malé tečky. Už rozeznali dvě postavy, větší a malou, pak viděli, že je to žena, která drží za ruku dítě – a ještě blíže – ano, děvčátko v zelených bavlněných šatečkách. Betty.

Paní Sprootová přidušeně vykřikla.

„Jen klid, paninko zlatá,“ řekl major Bletchley a laskavá ji popleskal. „Máme je.“

Jeli dál. Žena se náhle otočila a viděla, že se k ní blíží auto.

S výkřikem popadla dítě do náruče a rozběhla se.

Neběžela však kupředu, ale stranou, na kraj útesu.

Haydock ujel ještě pár metrů a pak musel zastavit, protože tu cesta byla příliš nerovná a posetá velkými balvany. Pasažéři se vyrojili z vozu.

První vyskočila paní Sprootová a divoce se rozběhla za uprchlicemi.

Ostatní ji následovali.

Když se k ní přiblížili na dvacet yardů, žena se zoufale otočila. Stála teď těsně u kraje útesu. S chraptivým výkřikem přitiskla dítě k sobě.

Haydock zvolal:

„Kristepane, ona snad to dítě hodí do moře...“

Žena tam stála a tiskla Betty k sobě. Tvář měla znetvořenou divokou nenávistí. Pronesla chraptivě dlouhou větu, která nerozuměli. Svírala dítě a občas pohlédla do propasti pod sebou – necelý yard od místa, kde stála.

Zřejmě jim vyhrožovala, že hodí dítě do moře.

Všichni stáli jako omráčení, zděšení, neschopni pohybu ze strachu, aby neuspíšili katastrofu.

Haydock vjel rukou do kapsy a vytrhl služební pistoli.

Zařval:

„Pust'te to dítě – nebo střelím.“

Cizinka se zasmála. Přivinula dítě úže k sobě. Obě postavy splývaly v jednu.

Haydock zašeptal:

„Bojím se vystřelit. Mohl bych zasáhnout dítě.“

Tommy řekl:

„Ta ženská je šílená. Co nevidět se vrhne do moře i s dítětem.“

Haydock bezmocně opakoval:

„Bojím se vystřelit –“

V tom okamžiku zazněla rána. Žena se zapotácela a upadla dítě pevně sevřené v náručí.

Muži se k ní rozběhli. Paní Sprootová stála jako socha, kouřící pistoli v ruce, oči vytřeštěné.

Udělal strnule pár krůčků.

Tommy klečel u ležících postav. Jemně je obrátil. Spatřil ženinu tvář – uznale ocenil její cizí divokou krásu. Oči se otevřely, pohlédly na něho a strnuly. Žena, zasažená do hlavy, slabounce vzdychla a zemřela.

Nezraněná malá Betty se vyprostila a rozběhla se ke své matce, která stála jako zkamenělá.

Teprve pak se paní Sprootová zhroutil. Odhodila pistoli, klesla na kolena a přitiskla si dítě k ňadrům.

Vykřikla:

„Je živa – je živa – Betty – moje Betty!“ A pak tiše a zděšeně zašeptala:

„Já jsem ji – já jsem ji zabila?“

Pentlička řekla pevně:

„Nemyslete na to – teď na to nemyslete. Myslete na Betty. Myslete jenom na Betty.“

Pani Sprootová svírala dítě v náručí a vzlykala.

Pentlička se přidružila k mužům.

Haydock hučel:

„Zatraceně, to byl hotový zázrak! Nebyl bych dokázal ji takhle vyřídit. A to ta ženská zřejmě v životě neměla pistoli v ruce – jednala úplně instinktivně. Prostě zázrak.“

Pentlička řekla:

„Chválabohu! Jen o chlup, a bylo zle.“ Podívala se na prudký sráz dolů k moři a zachvěla se.

8

Teprve po několika dnech se mohla paní Blenkinsopová sejít s panem Meadowesem a vyměnit si názory. Byly to rušné dny. Mrtvá byla identifikována jako Vanda Polonská, polská uprchlice, která se dostala do Anglie těsně po vypuknutí války. Nic bližšího o ní nebylo známo, ale ukázalo se, že dostávala peněžní částky z neznámého zdroje, což by bylo nasvědčovalo tomu, že šlo o nepřátelskou agentku.

„Končí to ve slepé uličce jako obvykle,“ podotkl chmurně Tommy.

Pentlička přikývla.

„Ano, pojistí se na obě strany, že? Žádné doklady, žádné nitky, které by vedly k někomu, s kým byla ve spojení.“

„Kdyby jen nebyli tak zatraceně důkladní!“ řekl Tommy.

Dodal:

„Víš, Pentličko, mně se celá situace ale vůbec nelíbí.“

Pentlička přisvědčila. Zprávy, které přicházely, skutečně nebyly nijak povzbudivé.

Francouzská armáda ustupovala a zdálo se nepravděpodobné, že se podaří běh věcí ještě zvrátit. V Dunkerque pokračovala evakuace. Bylo zřejmě otázkou pár dnů, než padne Paříž. Když se ukázalo, že armádě chybí technika a válečný materiál, aby dokázala odolat dokonale technicky; vybaveným německým jednotkám, zavládlo obecné zděšení.

Tommy řekl:

„Zavinila to jen naše obvyklá nešikovnost a pomalost? Anebo je za tím cílevědomý záměr?“

„Myslím, že to druhé, ale sotva se to kdy podaří prokázat.“

„Máš pravdu. Na to jsou naši nepřátelé moc mazaní.“

„Teď už se jich ale přece jen podařilo pár dostat.“

„Ty, co byli na ráně, to je pravda, ale nevěřím, že máme hlavy, které to řídí. Že známe hlavy, organizaci a celý ten pečlivě propracovaný plán – plán, který využívá naší navyklé liknavosti, našich malicherných rozporů a naší pomalosti ke svým účelům.“

Pentlička řekla:

„Od toho jsme tady – a výsledek veškerý žádný.“

„Něco jsme přece jen dokázali,“ připomněl jí Tommy.

„Carl von Deinim a Vanda Polonská, ano. Malé ryby.“

„Myslíš, že spolupracovali?“

„Vypadá to tak,“ řekla Pentlička zamyšleně. „Nezapomeň, že jsem je viděla, jak spolu mluví.“

„Pak tedy musel Carl von Deinim zorganizovat ten únos.“

„Zřejmě ano.“

„Ale z jakého důvodu?“

„To nevím,“ odpověděla Pentlička. „Lámu si s tím hlavu od rána do večera. Vždyť to nedává smysl.“

„Proč si vybrali právě tohle dítě? Co jsou to zač, ti Sprootovi? Peníze nemají – nejde tedy o výkupné. Ani on, ani ona nepracují na státně důležitém místě.“

„Já vím, Tommy. Právě proto říkám, že to nedává smysl.“

„Nemá o tom paní Sprootová nějakou představu?“

„Ta ženská má slepičí mozek,“ prohlásila Pentlička s opovržením. „Vůbec o tom neuvažuje. Říká, že od Němců se člověk může nadít toho nejhoršího.“

„Husa,“ řekl Tommy. „Němci jsou cílevědomí. Když pošlou agenta, aby unes nějakého parchanta, mají pro to moc dobrý, důvod.“

„Víš, já ti mám takový pocit,“ řekla Pentlička, „že paní Sprootová by na něco přišla, jen kdyby se trochu namáhala myslet. Musí tu něco být – třeba nějaká informace, na kterou bezděčně narazila a která jí samé ani nic neříká.“

„Mlčte. Čekejte na rozkazy,“ citoval Tommy lístek, jež našla paní Sprootová ve svém pokoji na podlaze.

„Krucí sakra, to přece něco znamená.“

„Ovšemže to něco znamená – musí to něco znamenat. Napadlo mě jen jedno vysvětlení – jestli si někdo u paní Sprootové nebo u jejího muže něco neschoval – možná právě proto, že jsou to takoví fádni, obyčejní lidé, takže by to u nich nikdo nehledal – ať už je to cokoli.“

„Vyloučené to není.“

„Není – ale mohlo by se to stát spíš ve špionážním románu. Nějak mi to nepřipadá dost reálné.“

„Vybídla jsi paní Sprootovou, aby se nad tím trochu zamyslela?“

„Ano, ale potíže je v tom, že je jí to srdečně fuk. Jí jde jen o to, že má Betty zpátky – a že může hystericky vyvádět, protože zabila člověka.“

„Ty ženské jsou stejně zvláštní stvoření,“ dumal Tommy. „V momentě je z takové paničky zuřivá fúrie, která by chladnokrevně postřílela celý regiment, ani by brvou nehnula, jen aby dostala zpátky svoje dítě, a když se jí podaří úplně zázračnou náhodou vyřídit únosce, sesype se a začne kolem toho vyvádět jako pomínutá.“

„Státní zástupce proti ní ani nevznesl obžalobu,“ řekla Pentlička.

„Pochopitelně. Páni, já bych se v té chvíli nebyl odvážil vystřelit.“

Pentlička řekla:

„Ona by se toho asi také nebyla odvážila, kdyby tomu rozuměla. Dokázala to jen proto, že si vůbec neuvědomila, jak je to těžké.“

Tommy přitakal.

„Případ jako z bible,“ řekl. „David proti Goliášovi.“

„Počkej!“ zvolala Pentlička.

„Copak je, děvečko?“

„Ani vlastně nevím. Jen jsi to řekl, něco se mi v mozku jako zablesklo, ale už je to pryč.“

„Prima,“ řekl Tommy.

„Nebuď ironický. Takové věci se někdy stávají.“

„Lučištník, který střílí nazdařbůh? Ne?“

„Ne, bylo to – počkej – myslím, že to bylo něco v souvislosti se Šalomounem.“

„Cedry, chrámy, harémy plné žen a milostnic?“

„Přestaň,“ zvolala Pentlička a zacpala si uši. „Jenom mě pleteš!“

„Židé?“ napovídal Tommy. „Ztracená pokolení izraelská?“ Ale Pentlička jen vrtěla hlavou. Po chvíli pravila:

„Jen kdybych si vzpomněla, koho mi ta žena připomínala!“

„Nebožka Vanda Polonská?“

„Ano. Když jsem ji prvně spatřila, připadal mi její obličej trochu povědomý.“

„Myslíš, že už jsi se s ní někdy setkala?“

„Ne, určitě jsem se s ní předtím nesetkala.“

„Paní Perennová a Sheila jsou docela jiný typ.“

„Ano, to s nimi nemělo nic společného. Ale když už jsme u nich, Tommy, něco mě napadá.“

„Něco důležitého?“

„To nevím určitě. Týká se to toho lístku, co našla paní Sprootová na podlaze, když Betty zmizela.“

„A co s ním?“

„Ta domněnka, že ho někdo omotal kolem kamene a hodil oknem, je nesmyslná. Spíš to tam položil – aby ho paní Sprootová našla – a já si myslím, že ho tam položila paní Perennová.“

„Paní Perennová, Carl, Vanda Polonská – všechno jedná parta.“

„Ano. Všiml sis, jak paní Perennová vešla právě v kritické chvíli a rozřešila spor, jestli se má nebo nemá zavolat policie? Byla pánem situace.“

„Takže ty v ní pořád ještě vidíš M?“

„Ty ne?“

„Zatím jo,“ řekl Tommy zvolna.

„Nebo jsi dostal jiný nápad?“

„Jo, ale vypadá to úplně praštěně.“

„Řekni to.“

„Hm, radši ne. Nemám to ničím podložené. Vůbec ničím. Ale jestli se ukáže, že mám pravdu, tak máme

co dělat s N, nikoli s M.“

V duchu si říkal:

„Bletchley. Předpokládám, že je v pořádku. A proč by také nebyl? Je tak typický zjev – skoro až přehnaně typický, a konec konců právě on chtěl přece telefonovat na policii. Ano, ale mohl si být jist, že to matka dítěte nedovolí. Výhružný lístek mu to zaručoval. Mohl si dovolit prosazovat opačné stanovisko –“
A tak se zase dostal k oné neodbytné, naléhavé otázce, na kterou dosud nedokázal najít odpověď.
Proč unesli Betty Sprootovou?

Před Sans souci stál automobil s nápisem POLICIE.

Pentlička, zabraná do vlastních úvah, mu nevěnovala valnou pozornost. Zabočila do vjezdu, vešla hlavním vchodem a odebrala se přímo do svého pokoje.

Na prahu se překvapeně zarazila, neboť od okna se odvrátila vysoká postava.

„I propána,“ řekla Pentlička. „To jste vy, Sheilo?“

Dívka přistoupila až k ní. Teď ji Pentlička viděla zblízka, viděla, jak zapadlé oči žhnou v tragické bledé tváři.

Sheila řekla:

„To je dobře, že jste se vrátila. Čekám tu na vás.“

„Co se stalo?“

Dívka odpověděla tichým a nevzrušeným hlasem:

„Zatkli Carla!“

„Policie?“

„Ano.“

„Prokristapána!“ řekla Pentlička. Cítila, že si s toutle situací nedovede poradit. Sheilin hlas zněl klidně, ale Pentlička si uměla představit, co se za tím klidem skrývá.

Ať už to děvče pomáhalo Carlovi von Deinimovi v jeho konspirativní činnosti nebo ne, měla je ráda a Pentličku bolelo srdce soucitem s tímto tragickým mladým stvořením.

Sheila řekla:

„Co si počnu?“

Pentlička se až zachvěla nad tou jednoduchou, beznadějnou otázkou. Řekla bezmocně:

„I propána!“

Sheilina slova se podobala smutečnímu akordu harfy:

„Odvedli ho pryč a já už ho nikdy neuvidím!“

Vykřikla:

„Co si počnu? Co si počnu?“ a vrhla se na kolena u postele a rozplakala se, jako by jí to mělo srdce utrhnout.

Pentlička hladila červenasou hlavu. Po chvíli se ozvala chabým hlasem:

„Třeba – třeba to není pravda. Možná že ho jenom odvázejí do internačního tábora. Je to konec konců cizinec z nepřátelské země. To přece víte.“

„Jenže oni říkali něco jiného. A teď prohledávají jeho pokoj.“

Pentlička řekla zvolna:

„No, a jestliže nic nenajdou –“

„Ovšemže nic nenajdou! Co by také mohli najít?“

„Já nevím. Nevíte to snad vy?“

„Já?“

Její rozhořčení, její překvapení byly příliš opravdové, aby je hrála. Veškeré podezření, že by Sheila mohla být do něčeho zapletená, v Pentličce tím okamžikem odumřelo. Tohle děvče o ničem neví a nikdy o ničem nevědělo.

Pentlička řekla:

„Je-li nevinen –“

Sheila jí skočila do řeči:

„Co na tom záleží? Avšak oni si už policajti proti němu něco vymyslí.“

Pentlička prudce odporovala:

„Ale, děvenko, to přece není pravda.“

„Anglická policie je schopna všeho. Maminka to říká.“

„Paní matka to možná říká, ale mýlí se. Ujišťuji vás, že by něco takového neudělali.“

Sheila se na ni pochybovačně zahleděla. Pak prohlásila: „No dobrá. Když to říkáte vy. Věřím vám.“

Pentlička bylo při jejích slovech všelijak. Rázně ji napomenula:

„Nesmíte lidem tolik věřit, Sheilo. Snad jste udělala chybu, když jste věřila Carlovi.“

„Vy jste taky proti němu? A já myslela, že je vám sympatický. On si to také myslel.“

Ach, to dojemné mládí – jakou důležitost přikládají tomu, jestli jsou někomu sympatičtí! A přitom je to pravda – Carl jí byl sympatický – je jí sympatický dosud. Docela vyčerpaně řekla:

„Podívejte se, Sheilo, sympatie nebo antipatie nejsou ještě fakta. Naše země je ve válce s Německem. Vlasti se dá sloužit rozličnými způsoby. Například získávat informace – pracovat v týlu nepřítele. Dělávají to stateční lidé, protože mohou být dopadeni, a to znamená –“ hlas jí trochu zakolísal – „konec.“

Sheila řekla:

„Domníváte se, že Carl –“

„– třeba sloužil své vlasti tímto způsobem? Není to vyloučeno, nemyslíte?“

„Je,“ řekla Sheila.

„Měl by přece za úkol, přijet sem jako uprchlík, vystupovat jako rozhodný antinacista a přitom shromažďovat informace.“

Sheila řekla tiše:

„To není pravda. Znáám Carla. Znáám jeho srdce, znám jeho duši. Jemu záleží ze všeho nejvíc na vědě – na jeho práci – na pravdě, která spočívá ve vědění. Cítí vděčnost k Anglii, že sem mohl přijet a že má dovoleno pracovat. Když někdy lidé říkají kruté věci, rozhořčuje ho to jako Němce. Ale nenáviděl odjakživa nacisty a nacismus – protože odpírá lidem svobodu.“

Pentlička řekla:

„Pochopitelně, že by to prohlašoval.“

Sheila se k ní obrátila s výčitkou v očích. „Tak vy si myslíte, že je špión?“

Pentlička zaváhala: „Myslím, že to není vyloučeno.“

Sheila došla ke dveřím.

„Aha. Promiňte, že jsem za vámi přišla, abyste nám pomohla.“

„Ale co jste si představovala, že bych já v té věci zmohla, dítě drahé?“

„Máte známosti. Vaši synové slouží v armádě a v námořnictvu a slyšela jsem od vás kolikrát, že se stýkáte s vlivnými osobnostmi. Myslela jsem si, že byste je třeba mohla poprosit, aby – něco udělali.“

Pentlička si představila ty neskutečné tři bytosti, Douglase, Raymonda a Cyrila.

„Bojím se,“ řekla, „že by vám sotva mohli pomoci.“

Sheila pohodila hlavou. Řekla vášnivě:

„Nemáme tedy naději. Odvedou ho a zavřou, a jednoho dne časná zrána ho postaví ke zdi a zastřelí – a tím to skončí.“

Odešla a zabouchla za sebou dveře.

„Ach, tihle Irové, tihle Irové!“ pomyslela si Pentlička, zmatena protichůdnými pocity. „Jakou to mají divnou moc, že dovedou všechno tak překroutit, až člověk sám neví, kde mu hlava stojí? Jestli je Carl von Deinim špión, zaslouží, aby ho zastřelili. Toho se musím držet a nesmím dopustit, aby mě to děvče svým irským hlasem omámilo a vsugerovalo mi, že je to tragédie hrdiny a mučedníka!“

Vzpomněla si na hlas slavné herečky, pronášející v Jezdcích na moře:

„Bude jim tam dobře a pokojně...“

Srdce se svírá... vlna citu člověka unáší...

Pomyslela si: „Kéž to není pravda! Ach, kéž to jen není pravda!“

Ale jak o tom mohla zapochybovat, když věděla to, co věděla?

Rybář ze Starého mola hodil udici do moře a pak ji opatrně navíjel.

„Obávám se, že ne. Je to úplně jasný případ,“ řekl.

„Víte, že je mi ho líto,“ řekl Tommy. „Je to – no, je to zkrátka sympatický člověk.“

„Obyčejně to tak bývá, kamaráde. Krysy a svině vám nepůjdou dobrovolně do nepřátelské země. Takový úkol na sebe berou stateční muži. To víme moc dobře. Ale co se dá dělat, Případ je prakticky uzavřen.“

„Je to tedy jasné, říkáte.“

„Úplně jasné. Našli jsme u něho mezi chemickými vzorci seznam lidí na závodě, u nichž by se daly předpokládat sympatie k fašismu, dále velmi důmyslné sabotážní schéma a vzorec chemického procesu, jímž by se – kdyby se použil na hnojivech – daly zničit zemědělské plodiny v rozsáhlých oblastech. Všechno to odpovídá kvalifikaci mladého pána.“

Tommy ze sebe nerad vysoukal, co musel té prokleté Pentličce svatosvatě slíbit:

„Zřejmě je tedy vyloučeno, aby mu byl tyhle věci někdo podstrčil?“

Pan Grant se usmál přímo ďábelsky:

„Hm,“ řekl, „na to jistě přišla vaše paní.“

„Tedy – abych – no ano, vlastně ano.“

„Je to milý mládenec,“ podotkl pan Grant shovívavě.

Pokračoval:

„Ne, ale vážně, nemyslím, že je reálné brát tuto eventualitu v úvahu. Podívejte, měl u sebe zásobu neviditelného inkoustu, a to je také dost spolehlivý důkaz. A bylo to velmi důmyslně maskované, ne jako by mu to někdo podstrčil. Žádná lahvička s nápisem ‚Zevně‘ na umývadle nebo tak. Je to skutečně vynalézavá metoda, setkal jsem se s ní předtím pouze jednou, a tenkrát šlo o knoflíky u vesty. Byly napuštěné tou chemikálií, rozumějte. V případě potřeby namočíte knoflík do vody. U von Deinima to nebyly knoflíky, ale tkaničky do bot. Čistá práce.“

„Podívejme se!“ Tommymu jako by to něco říkalo – vzdáleně – docela matně...

Pentlička byla čipernější. Když jí ten rozhovor reprodukoval, chopila se toho jako klíčového bodu.

„Tkanička do bot? A je to jasné, Tommy!“

„Co je jasné?“

„Betty, ty troubo! Vzpomeň si přece, jak legračně si hrála u mne v pokoji! Vytáhla mi tkaničky z bot a namočila je do vody. Tenkrát jsem se divila, co to jen to dítě napadlo. Ale ona to zřejmě viděla u Carla a napodobovala ho. Nemohl riskovat, že by to vyžvatlala, a tak se postaral, aby ji ta žena unesla.“

Tommy poznamenal: „To bychom tedy měli.“

„Ano. Hlavně, že nám to hraje. Takže můžeme tuhle kapitolu uzavřít a pustit se dál.“

„Potřebujeme se dostat dál.“

Pentlička přitakala.

Doba byla vážná. Francie nečekaně a náhle kapitulovala – k překvapení a zděšení vlastního lidu.

Osud francouzského loďstva byl nejistý.

A když teď celé francouzské pobřeží obsadili Němci, nemluvilo se už o invazi jen jako o vzdálené možnosti.

Tommy řekl:

„Carl von Deinim byl jenom článek v řetězu. Řídí to paní Perennová.“

„Ano, ale musíme mít proti ní nějaké důkazy. A to nebude lehké.“

„Ne. Nemůžeš ani předpokládat, jestli je ona kápo.“

„Je paní Perennová a M táž osoba?“

Tommy soudil, že je to jediná možnost. Dodal zvolna: „A ty si myslíš, že to děvče skutečně o ničem neví?“

„Jsem o tom přesvědčena.“ Tommy si povzdechl.

„Nu, kdo jiný by to měl vědět, když ne ty. Ale v tom případě to pro ni bude kruté. Nejdřív muž, kterého má ráda – a pak její matka. Kdo jí vlastně zůstane?“

„Co se dá dělat.“

„Dobrá, ale předpokládejme, že se mýlíme a že M nebo N je někdo jiný.“ Pentlička opáčila chladně:

„Tobě to tedy pořád vrtá v hlavě? Víš určitě, že to není jenom zbožné přání?“

„Jak to myslíš?“

„V zájmu Sheily Perennové – tak to myslím.“

„A neslyšíš náhodou taky trávu růst?“

„Vůbec ne. Omotala si tě kolem prstu, Tommy, jako všechny mužské –“

Tommy se rozhořčeně ohradil:

„To je holý nesmysl. Mám na věci prostě vlastní názor.“

„A to?“

„Hádám, že si ho ještě chvilku nechám pro sebe. Uvidíme, kdo z nás bude mít pravdu.“

„Přesto se ale zatím musíme soustředit na paní Perennovou. Zjistit, kam chodí, s kým se stýká – všechno. Někde musí být nějaký článek. Pošli za ní dnes odpoledne Alberta.“

„Promluv s ním ty. Já nemám čas.“

„Jak to, copak máš na programu?“

Tommy řekl: „Hrát golf.“

9

„Docela jako za starých časů, vidíte, milostpaní?“ řekl Albert. Usmíval se spokojeně. Třebaže už nebyl nejmladší a rozhodně nepatřil k nejstříhlejším, tlouklo mu v hrudi pořád ještě stejně romantické srdce jako onomu mládenečkovi, který se připojil k Tommymu a Pentličce v dobrodružných dobách jejich mládí.

„Pamatujete se, jak jsme se poznali?“ zeptal se Albert. „Blejskal jsem vizitky a kliky v takových hoch nóbl bytech. Páni, tam byl ale domovník mizera! V jednom kuse mě sekýroval. A pak jste se tam zčistajasna objevili vy dva, a co všechno jste mi nenabulíkovali! Báčkorky o nějaké podvodnici, zvané Rychlá Rita. Něco z toho byla pravda, jak se nakonec ukázalo. Od té doby jsem už nezaváhal. Co vzrušení jsme zažili, než jsme se tak říkajíc všichni usadili!“

Albert si povzdechl a Pentlička se přirozeně poptala po zdraví jeho ženy.

„Ale – manželce se vede dobře – jenom si pořád nemůže zvyknout ve Walesu, píše. Prý tam lidi neumějí pořádně anglicky, a co se týká náletů, že už je i tam dvakrát bombardovali, a na polích jsou jámy, že by se do nich vešel automobil, píše. Tak kam před nima chcete utíkat? Píše, že by mohla zrovna tak dobře sedět v Kensingtonu, aspoň by se nemusela koukat na ty smutné stromy a dostala by čisté mlíko ve flaškách.“

„Nevím, jestli vás máme do tohohle zatahovat,“ ozvaly se v Pentličce výčitky svědomí.

„Takové nápady pusťte z hlavy, milostpaní,“ řekl Albert. „Copak jsem se sám dobrovolně nehlásil? Jenže ti náfukové se na mě ani nepodívali. Počkejte prý, až povoláme váš ročník. A já tady zdravý jako řípa a dlaně mě svrbějí, jak bych těm parchantům skopčáckejm rozmlátil hubu – promiňte, že to tak řeknu. Jen mi ukažte, kde je můžu klepnout přes prsty, a hned jsem tam. V novinách se píše, že máme jako bojovat proti páté koloně – ale kam se poděly předtím ty čtyři, o tom se nezmiňují. Zkrátka a dobře, jsem připraven pomáhat vám a panu kapitánovi, v čem budete chtít.“

„Fajn. A já vám teď povím, co bychom od vás potřebovali.“

„Znáte Bletchleyho nějak blíž?“ zeptal se Tommy, sestoupil s gumové podložky na odrazišti a se zalíbením pozoroval, jak se jeho míč koulí středem fairwaye.

Velitel Haydock, jenž právě také úspěšně oddrivoval, a proto si se spokojeným výrazem hodil hole na rameno, odpověděl:

„Bletchleyho? Počkat. Aha. Znáám ho asi tři čtvrtě roku. Objevil se tady někdy loni v srpnu.“

„Říkal jste myslím, že máte společné přátele, ne?“ zalhal si Tommy.

„Já?“ podivil se mírně velitel Haydock. „Ne, to se jistě pletete. Spíš mám dojem, že jsem se s ním seznámil tady v klubu.“

„Trochu tajuplný člověk, jak mi bylo řečeno, ne?“

Tohle už námořního velitele opravdu překvapilo.

„Kdo? Bletchley?“ Nevěřičnost v jeho hlase byla upřímná.

Tommy si v duchu povzdechl. Zřejmě už fantazíruje.

Byl teď na řadě – a topnul míč. Haydock dal krátkou tvrdou ránu. Míč nedoletěl na green. Když došel ke svému společníkovi, pravil:

„Proboha vás prosím, co by bylo na Bletchleyem tajuplného? Jak vás to vůbec mohlo napadnout? Řek bych, že je to spíš až bolestně nudný chlapík – typický oficír. Snad má trochu klapky na očích a tak – armádní život běží pořád po jedné koleji – ale tajuplný!“

Tommy řekl neurčitě:

„Tak mě to napadlo, když jsem cosi zaslechl.“

Znovu se soustředil na puttování. Tuto jamku vyhrál velitel.

„Končíme, je to tři dva,“ poznamenal s uspokojením.

Jakmile povolilo napětí ze hry, začlo, jak Tommy doufal, veliteli vrtat hlavou, co mu předtím řekl.

„O jaké tajuplnosti jste to mluvil?“ zeptal se.

Tommy pokrčil rameny.

„Já jen jako že o něm vlastně nikdo nic pořádně neví.“

„Sloužil přece u Rugbyshirského pluku.“

„Tak? A to víte jistě?“

„No – já sám o tom tedy vlastně nic nevím – ale poslyšte, Meadowesi, nač vlastně narážíte? Vám se Bletchley nezdá či co?“

„Ne, ne, kdepak,“ odporoval Tommy až příliš překotně. Vypustil zajíce. Mohl teď v klidu sedět a pozorovat, jak za ním velitelo vo myšlení pádí.

„Vždycky na mě dělal dojem úplně klasického představitel jistého typu,“ řekl Haydock.

„Právě, právě.“

„A ták, už chápu – možná že je až příliš dokonale typický, co?“

„Napovídám svědkovi otázkami,“ pomyslel si Tommy. „Ale snad z něho přesto něco vydoluju.“

„Ano, chápu, jak to myslíte,“ dumal velitel dál. „A když o tom teď tak uvažuju, nikdy jsem se vlastně

nesetkal s někým, kdo by Bletchleyho znal, než se sem nastěhoval. Nepřijel sem za ním nikdy žádný starý kamarád nebo podobně.“

„Tak?“ řekl Tommy a dodal: „Pojďte, dohrajeme to k poslední jamce, ať si trochu protáhneme kosti. Je takový krásný večer.“

Oddrivovali a pak se rozešli každý za svým míčem. Když se opět setkali u jamky, vyzval ho Haydock rázně:

„Povězte mi, co jste o něm slyšel.“

„Ale vlastně nic – vůbec nic.“

„Přede mnou nemusíte být tak opatrný, Meadowsi. Slýchávám všelijaké zvěsti. Chápete? Kdekdo na mne chodí. Vědí, že se v takových věcech vyznám. Oč tedy jde – Bletchley není ten, za koho se vydává?“

„Zaslechl jsem pouze nejasnou narážku v tom smyslu.“

„A kdo by tedy měl být? Skopčák? Nesmysl, ten člověk je právě tak Angličan jako vy nebo já.“

„No ovšem – jsem si jist, že je s ním všechno v nejlepším pořádku.“

„Vždyť pořád vykřikuje, aby už konečně všechny cizince internovali. Podívejte se, jak byl zaujat proti tomu mladému Němci – a vypadá to, že zcela oprávněně. Policejní náčelník mi soukromě sdělil, že toho mají na von Deinima dost, aby to stačilo na kolik šibenic. Měl prý u sebe plán, jak otrávit pitnou vodu v celé zemi, a pracoval na novém plynu – na našem závodě. Kristepane, ti naši lidé si nevidí ani na špičku nosu. Už jen to, že ho na takové pracoviště vůbec pustí! Naším úřadům můžete nabulíkovat, co chcete. Stačí, když se tu takový chlap ukáže těsně před vypuknutím války a začne naříkat na perzekuci, a už přimhouříme obě oči a umožníme mu přístup ke všem našim tajemstvím. V případě toho Hahna jednali právě tak zaslepeně –“

Tommy nehodlal znovu vyposlechnout Haydockův omílaný příběh. Schválně nedal putt.

„Těžký terén,“ utěšoval ho Haydock. Opatrně zamířil. Míč se skutálel do jamky.

„Moje jamka. Nejste dnes nějak ve formě. O čempak jsme to mluvili?“

Tommy řekl pevně:

„Že je s Bletchleym všechno v nejlepším pořádku.“

„Ovšem. Ovšem. Teď mi ale napadá – že jsem o něm jednou slyšel takovou zvláštní historku – tenkrát jsem tomu nevěnoval pozornost –“

V tomto okamžiku je k Tommyho velké zlosti pozdravili dva jiní hráči. Všichni čtyři se vrátili společně do klubu na skleničku. Potom se velitel podíval na hodinky a poznamenal, že se s Meadowsesem už musí zvednout. Tommy přijal Haydockovo pozvání na večeři.

V Pašeráckém doupěti vládl jako obvykle vzorný pořádek. Vysoký komorník středních let je obsluhoval s profesionální číšnickou zručností. Bylo dost zvláštní setkat se s tak dokonalou obsluhou jinde než v londýnské restauraci.

Když sluha odešel, zmínil se Tommy o tomto faktu.

„Ano, s Appledorem jsem udělal terno.“

„Jak jste ho objevil?“

„Přihlásil se na inzerát. Měl skvělá doporučení, jasně převyšoval všechny ostatní zájemce, a nadto žádal pozoruhodně nízkou mzdu. Z fleku jsem ho přijal.“

Tommy se zasmál.

„Válka nás připravila o dobrou obsluhu v restauracích. Předtím byli pomalu všichni číšníci cizinci. Tahle práce zřejmě Angličanům nějak nesedí.“

„Protože chce trochu poníženosti. Uctivé poklonkování se anglickému buldokovi zajídá.“

Seděli na terase a upíjeli kávu. Tommy se opatrně zeptal:

„Copak jste mi to chtěl povědět tam na hřišti? O nějaké zvláštní historce, týkající se Bletchleyho.“

„Počkejte, jak to jen bylo? Koukejte, viděl jste to? Světelné záblesky z moře. Kdepak mám dalekohled?“

Tommy si povzdechl. Připadalo mu, že se proti němu spiklo samo peklo. Velitel vběhl do domu, za chvíli byl zpátky a pátral po obzoru dalekohledem, přičemž objasnil celý nepřátelský signalizační systém, podle něhož předávají Němci zprávy do jistých míst na pobřeží. Jeho teorie se opírala o zřejmě neexistující důkazy, ale on se jal nyní na jejím základě rozvíjet chmurná proroctví o úspěšné invazi, která nastane v blízké budoucnosti.

„Chybí nám organizace, spolupráce všech složek. Jste přece sám bývalý voják, Meadowsi – dovedete si představit, co je potřeba. Starý člověk jako Andrews přece nemůže rozhodovat –“

Obehraná deska. Tohle byla Haydockova oblíbená lamentace. Velitelem místní obrany by měl být on a také hodlal vystřihnout plukovníka Andrewse při první příležitosti.

Komorník přinesl whisky a likéry, ale tím nepřerušil rozparádky Haydocka.

„– je tu špiónů nepočítaně – zaplavili nás jako kobylinky. Jako za poslední války – kadeřnice, číšníci –“ Tommy se opřel dozadu a pozoroval profil komorníka Appledora, který je bravurně obskakoval. „Číšníci?“ pomyslel si. „I tomuhle by spíš slušelo Fritz než Appledore...“

Konec konců, proč ne? Ten člověk mluví bezvadnou angličtinou, to je pravda, ale anglicky umějí mnozí Němci. A dokonale, protože strávili léta v anglických restauracích. Převládající typ u obou národů má řadu společných rysů – světlé vlasy, modré oči, jen tvar hlavy někdy prozradí – ano, tvar hlavy – kdepak viděl v poslední době takovou hlavu?

Podlehl okamžitému impulsu. Jeho slova dobře zapadla do toho, co velitel právě říkal.

„A ty zatracené formuláře, co se člověk navypňuje! Je to všechno pro kočku, Meadowesi. Stránky stupidních otázek –“

Tommy řekl:

„To znám. Například: Vaše jméno? Odpovězte N nebo M.“

Pohyb a rána. Dokonalý komorník Appledore klopýtl a už stékala šartréska Tommymu po manžetě a po ruce.

Sluha vykoktal: „Prosím za prominutí, pane.“

Haydock zuřivě vybuchl.

„Zatracený pitomče nešikovný! Co to, k čertu, děláte?“

Jeho vždy rudý obličej vzteky znachověl. Tommy si pomyslel:

„A to se říká o oficírech, že si neberou servítek! Námořníci je stokrát předčí!“ Haydock řádl jako pominutý. Appledore se utápěl v omluvách.

Tommymu bylo za sluhu trapně, ale z ničeho nic, jako by kouzelným proutkem mávl, přešla velitele zlost a byl to opět ten srdečný chlapík jako vždy.

„Pojďte se umýt. Takové svinstvo! Ze to musela být zrovna šartréska!“

Zašli dovnitř a hostitel zavedl Tommyho do oné prostorné koupelny se všemi moderními vymoženostmi. Opatrně si smýval lepkavou sladkou tekutinou. Velitel se s ním přitom bavil z vedlejší ložnice. Patrně se mírně styděl.

„Bojím se, že jsem trochu vybuchl. Chudáček Appledore – ale on už mě zná a ví, že to někdy přeženu.“

Tommy se odvrátil od umývadla. Nevšiml si, že mýdlo upadlo na zem. Pak na ně stoupl. Linoleum se lesklo jako zrcadlo.

V příštím okamžiku zavířil Tommy po koupelně v divokém tanci. S rozpřaženýma rukama letěl ke stěně. Jednou dopadl na pravý kohoutek u vany, druhou silně udeřil do postranice toaletní skříňky. Bylo to velmi zvláštní gesto – sotva by je kdo učinil jinak než takovou náhodou jako právě teď.

Uklouzl a zarazil se až nohou o čelo vany.

A pak se odehrálo něco, co připomínalo kouzelnický trik. Vana se otočila na skrytém sloupu a vyjela ze stěny. Tommy shledal, že hledí do šeré prohlubně. Vůbec nezapochyboval, co se v té prohlubni skrývá.

Byla to vysílačka.

Velitelův hlas odumřel. Stanul ve dveřích. A v Tommyho mozku do sebe s klapnutím zapadlo několik věcí. Cožpak byl do této chvíle slepý? Ten žoviální, krevnatý obličej – obličej „srdečného Angličana“ – to byla pouze maska. Proč jen jej neviděl v pravém světle – obličej zlostného, pánovitého pruského důstojníka? Tommymu bezpochyby napomohla náhodná příhoda, která se právě stala. Připomněla mu jinou chvíli, kdy se pruský nadutec utrl na podřízeného a vynadal mu s pravou junkerskou bezohledností. Tak se velitel Haydock utrl dnešního večera na svého podřízeného za to, že se dal překvapit.

Všechno do sebe zapadalo – vylouplo se to jako ze skořápky. Celý ten dvojí podvod. Nepřátelský agent Halm nastoupí první, připraví to tu za pomoci zahraničních dělníků, vyvolá pozornost a opustí scénu připravenou k dalšímu výstupu, v němž ho odhalí statečný britský námořník, velitel Haydock. Nikoho pak nepřekvapí, když Angličan dům koupí a do omrzení kdekomu o svém činu vykládá. N se tedy bezpečně usadí na určeném místě, má spojení po moři, tajnou vysílačku a štáb po ruce v Sans souci a M je připravena uskutečnit německý plán.

Tommy nedokázal potlačit záblesk upřímného obdivu. Celá akce byla dokonale vymyšlena. On sám by byl Haydocka nikdy nepodezíral – pokládal ho za ryzí zjev – pouze nepředvídaná náhoda prozradila skutečnost.

Tohle všechno proběhlo Tommymu hlavou v několika vteřinách. Uvědomoval si až moc dobře, že mu hrozí smrtelné nebezpečí. To bylo logické. Jen kdyby se mu podařilo sehrát věrohodně roli důvěřivého, přihlouplého Angličana!

Obrátil se k Haydockovi a doufal, že jeho smích zní přirozeně.

„Dobrý bože, vy tu máte další a další překvapení! Tohle je tedy také jedna z Hahnových vymožeností? Tu

jste mi onehdy ani neukázal.“

Haydock stál zcela nepohnutě. Z jeho statné postavy, vyplňující dveře, vyzařovalo napětí.

„Na toho rozhodně nestačím,“ pomyslel si Tommy. „A navíc tu má toho ztraceného sluhu.“

Ještě chvíli stál Haydock jako socha. Pak napětí povolilo. Zasmál se:

„Vypadal jste hrozně legračně, Meadowsi. Zatočil jste se na podlaze jako baletka! To byla opravdu úplně mimořádná náhoda. Utřete si ruce a pojdte do pokoje.“

Tommy za ním vyšel z koupelny. Byl ve střehu, cítil v těle každý sval. Musí se nějakým způsobem dostat s tím, co ví, bezpečně z tohoto domu. Povede se mu obalamutit Haydocka? To, co zatím řekl, znělo docela normálně.

Haydock objal Tommy ho kolem ramenou (snad přátelsky, snad ne) a vedl ho do obývacího pokoje.

Obrátil se a zavřel za sebou dveře.

„Podívejte se, kamaráde, musím vám něco říct.“

Jeho hlas zněl přátelsky, přirozeně – jen drobet rozpačitě. Pokynul Tommymu, aby se posadil.

„Je to trochu nepříjemné,“ začal. „Je mi to, na mou věru, trochu nepříjemné. Ale co se dá dělat, nezbývá než vás zasvětit. Jenže to musí zůstat jen mezi námi, Meadowsi, rozumíte?“

Tommy se snažil, aby se na jeho tváři zračil dychtivý zájem.

Haydock se posadil a přitáhl si židli do důvěrné blízkosti.

„Podívejte se, Meadowsi, věci se mají takhle. Nikdo o tom nesmí vědět, ale já pracuju pro kontrašpionáž. MI42BX – pro tohle oddělení. Slyšel jste už o nich?“

Tommy zavrtěl hlavou a zatvářil se ještě dychtivěji.

„Je to přísně tajné. Jde o takový vnitřní okruh“, jestli víte, co tím myslím. Předáváme odsud jisté informace – ale za žádných okolností se to nesmí rozkřiknout, chápete?“

„Samozřejmě, samozřejmě,“ řekl pan Meadows. „To je velmi zajímavé. Můžete se spolehnout, že se nikomu ani slůvkem nezmíním.“

„Ano, je bezpodmínečně nutné, abyste mlčel. Celá ta záležitost je přísně důvěrná.“

„Úplně to chápu. Vaše práce musí být velmi vzrušující. Opravdu velmi vzrušující. Moc rád bych se o tom dozvěděl něco bližšího, ale patrně se vás nesmím vyptávat, vidíte?“

„Bohužel ne. Je to přísně tajné.“

„Ano, samozřejmě. Upřímně mě to mrzí – byla to docela nepředvídaná náhoda –“

V duchu si říkal: „Přece mi na to nenaletí! Jak by mohl předpokládat, že jsem uvěřil té povídačce?“

Připadalo mu to velmi nepravděpodobné. Pak ho napadlo, že marnivost už přinesla zkázu jiným lidem.

Velitel Haydock je hlava otevřená, osobnost – a proti němu ten ubožáček Meadows, tuctový trouba – tomu se dá nabulíkovat všechno na světě. Jen kdyby při tom Haydock zůstal!

Tommy klábosil dál. Projevil živý zájem a zvědavost. Ví, že se nesmí na nic vyptávat, ale – velitelova práce je zřejmě velmi nebezpečná? Jestlipak se někdy při plnění úkolu dostal až do Německa?

Haydock odpovídal docela srdečně. Byl to nyní pravý anglický námořník – pruský důstojník zmizel. Ale Tommy, který ho pozoroval pod novým zorným úhlem, se podívoval, jak se mohl kdy nechat obelstít. Tvar hlavy – linie brady – nic na nich nebylo britského.

Nakonec pan Meadows vstal. To byla kritická zkouška. Dopadne dobře?

„Budu už muset opravdu jít – hodina pokročila – ještě jednou se vám hluboce omlouvám, ale ujišťuji vás, že budu mlčet jako hrob.“

(„Teď nebo nikdy. Nechá mě odejít? Musím být připraven – přímý úder na bradu by byl nejlepší –“)

V družném a příjemně vzrušujícím rozhovoru zamířil pan Meadows ke dveřím.

Už byl v hale... otevřel domovní dveře.,,

Dveřmi vpravo zahlédl, jak Appledore připravuje podnos s věcmi na snídani. („Ten hlupák mi to snad spolkne!“)

Oba muži stáli na zápraží a ještě se bavili – domlouvali si zápas na příští sobotu.

Tommy si pomyslel chmurně: „Ty už se sotva dočkáš soboty, kamaráde.“

Na silnici za zahradou se ozvaly hlasy. Dva muži se vraceli z výletu do vnitrozemí. Tommy i velitel je oba trochu znali. Tommy na ně zavolal. Zastavili se. Haydock i on s nimi u vrátek krátce pohovořili, pak se

Tommy se svým hostitelem mile rozloučil a vykročil s oběma muži.

Povedlo se to.

Ten blázen mu naletěl!

Slyšel, jak se Haydock vrací k domu, vchází dovnitř a zavírá za sebou dveře. Tommy vesele kráčel s kopce dolů po boku dvou právě objevených přátel.

Vypadá to na změnu počasí.

Starý Monroe zase řadí.

Ten chlap Ashby odmítl vstoupit do dobrovolných obranných sborů. Prohlásil, že nejsou na nic. Taková drzost. Mladý Marsh, pomocný nosič z golfového hřiště, je pacifista. Co říká Meadows, neměl by se tím zabývat výbor? Především v noci byl hrozný nálet na Southampton – jsou značné škody. Co soudí Meadows o Španělsku? Začnou si něco? Po pádu Francie je to ovšem –

Tommymu se chtělo zpívat. Takový dobrý, běžný, bezpečný rozhovor. Ti dva chlapi se tam objevili v pravou chvíli jako z vůle prozřetelnosti.

Rozloučil se s nimi u vrátek Sans souci a vešel do zahrady.

Kráčel po cestičce a tiše si hvízdal.

Zahnul právě do stínu k rododendronům, když mu něco těžkého dopadlo na hlavu. Klopýtl a upadl do temnoty a do bezvědomí.

10

„Říkala jste tři piky, paní Blenkinsopová?“ Ano, paní Blenkinsopová říkala tři piky. Paní Sprootová, která přiběhla od telefonu celá zadýchaná, jim nejprve oznámila: „Zase už mění zkušební čas protiletdecké ochrany, to je ale nemilé,“ a pak požádala, aby jí zopakovali, jak šla licitace.

Slečna Mintonová zdržovala jako obvykle průběh věcí ustavičnými rozklady.

„Řekla jsem skutečně dvoje kříže? Víte to jistě? Mám dojem, že jsem vlastně myslela bez trumfů – Ale ano, ovšem, už si vzpomínám. Paní Cayleyová hlásila jedno srdce, že? Já jsem chtěla říct bez trumfů, ačkoliv jsem ještě neměla zhodnocenou kartu, ale pak jsem si pomyslela, že odvážnému štěstí přeje – a nato řekla paní Cayleyová jedno srdce, takže já jsem musela jít na dvoje piky. Myslím, že nejhorší je, když má člověk double –“

Pentlička si pomyslela, že by jim to zhusta ušetřilo řadu času, kdyby slečna Mintonová položila karty na stůl a všem je ukázala. Nebyla prostě schopna zamlčet, co má v ruce.

„Ale teď už jsme zjednali jasno,“ prohlásila slečna Mintonová vítězoslavně. „Jedno srdce, dvoje kříže.“

„Dvoje piky,“ řekla Pentlička.

„Já jsem pasovala, že?“ řekla paní Sprootová.

Zadívaly se na paní Cayleyovou, která se nakláněla kupředu a soustředěně naslouchala.

Slečna Mintonová pokračovala v rekapitulaci.

„Pak řekla paní Cayleyová dvě srdce a já jsem řekla tři káry.“

„A já jsem řekla tři piky,“ prohodila Pentlička.

„Pas,“ řekla paní Sprootová.

Paní Cayleyová seděla mlčky. Konečně si zřejmě uvědomila, že jsou na ni upřeny všechny oči.

„I propáníčka.“ Zarděla se. „Nezlobte se, ale právě jsem uvažovala, jestli mě manžel nepotřebuje. Snad je tam venku na terase spokojený.“

Rozhlédla se po spoluhráčkách.

„Jestli vám to nevadí, já bych se tam radši zaběhla podívat.“

Jako bych tam byla něco zaslechla. Možná, že mu upadla kniha.“

Odcupitala k velkým skleněným dveřím. Pentlička si z hloubi srdce povzdechla.

„Měl by ji mít uvázanou na špagátku kolem zápěstí,“ řekla, „aby mohl zatáhnout pokaždé, když něco potřebuje.“

„Taková oddanost,“ poznamenala slečna Mintonová, „skýtá utěšený pohled, vidíte?“

„Myslíte?“ řekla Pentlička, která dnes vůbec nebyla v náladě. Tři ženy seděly chvíli mlčky.

„Kdepak je dnes večer Sheila?“ zeptala se slečna Mintonová.

„Šla do kina,“ odvětila paní Sprootová.

„A kde je paní Perennová?“ zeptala se Pentlička.

„Řekla, že si sedne ve svém pokoji a dá si do pořádku účetnictví,“ pravila slečna Mintonová. „Chudinka, účetnictví je tak únavné.“

„Nevěnovala tomu ale celý večer,“ řekla paní Sprootová, „protože právě přišla zvenčí, jak jsem telefonovala v hale.“

„To by mě zajímalo, kde byla,“ řekla slečna Mintonová, neboť podobné důležitosti tvořily náplň jejího života. „V biografu ne, protože ten ještě neskončil.“

„Však také neměla ani klobouk ani kabát,“ řekla paní Sprootová. „Byla celá rozčuchaná a vypadala, jako by odněkud přiběhla nebo co. Sotva dechu popadala. Beze slova utíkala do schodů a loupala po mně očima – koukala jako bubák – a já si vůbec nejsem vědoma, že bych jí byla něco udělala.“

Paní Cayleyová se objevila ve skleněných dveřích.

„Představte si, dámy,“ oznámila, „že manžel obešel sám celou zahradu. Povídá, že se mu to docela líbilo. Je taková teplá noc.“

Opět se posadila.

„Tak počkat – neměly byste nic proti tomu, kdybychom si licitaci ještě jednou zopakovaly?“

Pentlička potlačila zoufalý povzdech. Probraly tedy licitaci znovu a pak mohla zahrát tři piky.

Paní Perennová vstoupila do místnosti, právě když rozdávaly karty pro další manš.

„Prošla jste se hezky?“ zeptala se slečna Mintonová.

Paní Perennová ji probodla očima. Byl to zlostný a nepřívětivý pohled. Řekla:

„Nikde jsem nebyla.“

„Ne? Ale já myslela – paní Sprootová povídala, že jste se právě vrátila.“

Paní Perennová se ohradila: „Vyšla jsem jen před dveře, abych se podívala, co dělá počasí.

Znělo to velmi nepříjemně. Vrhla zlostný pohled na bojácnou paní Sprootovou, která se zarděla a zatvářila se vyděšeně.

„Považte,“ přispěla paní Cayleyová se svou troškou do mlýna, „že manžel obešel celou zahradu.“

Paní Perennová se na ni obořila:

„Co ho to napadlo?“

Paní Cayleyová se bránila:

„Je taková teplá noc. Nevzal si ani druhou šálu a pořád ještě se mu nechce dovnitř. Doufám, že se nenachladne.“

Paní Perennová řekla:

„Nachlazení není to nejhorší, co může člověka potkat. Každou chvíli může spadnout bomba a rozmaširovat nás na cimpr campri!“

„Proboha, to snad ne!“

„Proč? Mně by to přišlo docela vhod.“

Paní Perennová vyšla na terasu. Čtyři hráčky bridže za ní zůstaly koukat.

„Chová se dnes večer velmi podivně,“ podotkla paní Sprootová.

Slečna Mintonová se naklonila kupředu.

„Nemáte ten dojem, vidíte –“ Rozhlédla se kolem. Všechny, sklonily hlavy k sobě. Slečna Mintonová šeptem zasyčela:

„Nezdá se vám, že něco pila?“

„I propáníčka,“ křičovala se paní Cayleyová. „To jste mi nasadila brouka do hlavy. Leccos by to vysvětlovalo. Je skutečně někdy tak – nevypočitatelná. Co o tom soudíte, paní Blenkinsopová?“

„Nechce se mi tomu věřit. Spíš si myslím, že má nějaké starosti. Hm – jste teď na řadě, paní Sprootová.“

„Božíčku, co mám ale říct?“ dumala paní Sprootová nad svými kartami.

Nikdo jí nepřispěchal na pomoc, třebaže slečna Mintonová, která se jí s neskrývaným zájmem dívala do karet, k tomu měla všechny předpoklady.

„To není Betty, či ano?“ zeptala se paní Sprootová a zvedla hlavu.

„Ne, není,“ prohlásila Pentlička s určitostí.

Měla pocit, že začne křičet, jestli se už konečně nerozehrajou.

Paní Sprootová zírala lhostejně do karet a v mysli dlela zřejmě ještě u svých mateřských povinností.

Konečně řekla:

„Ale co, jedny káry.“

Dolicitovaly. Paní Cayleyová měla nejvyšší hlášku.

„Nejlepší obrana je útok,“ zašvitořila a položila na stůl károvou devítku.

Hluboký hlas přívětivě zaduněl:

„Propadly jste karbanu!“

Ve dveřích na terasu stála paní O'Rocková. Zhluboka oddychovala a oči jí jiskřily. Tvářila se mazaně a zlomyslně. Vešla do místnosti.

„Trávíte pokojné chvíle u bridže?“

„Copak to držíte v ruce?“ dotazovala se se zájmem paní Sprootová.

„Kladivo,“ oznámila jim paní O'Rocková mile. „Našla jsem je na cestě před domem. Patrně je tam někdo pohodil.“

„Kdo by je tam mohl nechat, to je zvláštní,“ řekla paní Sprootová pochybovačně.

„Máte pravdu,“ souhlasila paní O'Rocková.

Byla zřejmě ve výborné náladě. Pohazovala si kladivem za držátko a odcházela do haly.

„Teď nevím,“ řekla slečna Mintonová, „co jsou trumfy.“

Hra pokračovala bez přerušení dobrých pět minut a pak vešel major Bletchley. Byl v kině a jal se jim podrobně líčit zápletku Potulného trubadúra, odehrávající se za vlády Richarda Prvního. Jako voják kritizoval major podrobně křížácké bitevní scény.

Rubber nedokončily, protože se paní Cayleyová podívala na hodinky, zjistila, že je hrozně pozdě, a s výkřikem zděšení se rozběhla za manželem. Pan Cayley, jemuž se úloha zanedbaného pacienta zřejmě velice zamlouvala, pokašlával jako blízek hrobu, dramaticky se chvěl a několikrát opakoval:

„Ale to vůbec nevadí, milá Elizabeth. Doufám, že jsi se při bridži dobře pobavila. Na mně přece nezáleží. I když jsem se vážně nachladí, co na tom sejde? Je válka!“

Nazítří při snídani měla Pentlička pocit, jako by ovzduší bylo prostoupeno zvláštním napětím. Paní Perennová svírala pevně rty a spokojila se s několika málo štiplavými poznámkami. Její odchod se dal sotva popsat jinak než jako majestátní odplutí.

Major Bletchley nanášel spoustu marmelády na topinku a přitom nemohl potlačit šibalské pousmání.

„Cítím závan mrazivého chladu,“ poznamenal. „Inu, nic jiného se nedá očekávat.“

„Proč, co se přihodilo?“ chtěla vědět slečna Mintonová, dychtivě se k němu naklonila a hubený krk jí pošukával příjemným vzrušením.

„Nevím, jestli mám šířit zkazky starého zbrojnoše,“ popichoval je major.

„Ale, pane majore!“

„Povězte nám to přece,“ řekla Pentlička.

Major Bletchley přelétl zkoumavým pohledem své posluchačky: slečnu Mintonovou, paní Blenkinsopovou, paní Cayleyovou a paní O'Rockovou. Paní Sprootová s Betty právě odešly. Dospěl k závěru, že může mluvit.

„Týká se to Meadowese,“ řekl. „Byl na flámu, který se hezky protáhl. Ještě není doma.“

„Cože?“ zvolala Pentlička.

Major Bletchley na ni vrhl radostně zlomyslný pohled. Měl legraci z nelibosti roztoužené vdovy.

„Meadowes je šibal,“ cvrlikal. „Perennka má zlost. Pochopitelně.“

„I jděte, vy jeden,“ řekla slečna Mintonová a do krvavě se zarděla. Paní Cayleyová se zatvářila pohoršené. Paní O'Rocková se pouze pousmála.

„Paní Perennová mi to už oznámila,“ pravila. „Co chcete, žádný mužský není svatý.“

Slečna Mintonová řekla se zájmem:

„No dobrá – ale co když pana Meadowese potkala nějaká nehoda? Při zatemnění se může ledacos stát.“

„To může,“ souhlasil major Bletchley. „Při zatemnění je k tomu krásná příležitost. Věřte mi, že jsem si jako hlídka civilní protiletectvé obrany na leccos posvítil. Kontrola aut a tak. Tolik manželek, doprovázejících své muže na stanoviště. A na legitimacích různá jména! A manžel nebo manželka se za pár hodin vracejí domů sami. Haha!“ Zachechtal se a pak rychle nasadil vážnou tvář pod přímým zásahem pohoršeného Pohledu paní Blenkinsopové.

„Člověk už má takovou povahu – potrpí si na legraci,“ dodal smířlivě.

„Ale pan Meadowes je solidní pán,“ mekotala slečna Mintonová. „Mohlo se mu skutečně něco zlého přihodit. Třeba ho porazilo auto.“

„Tak nějak to patrně vysvětlí,“ řekl major. „Porazilo ho auto a on se z toho probрал až ráno.“

„Možná že ho odvezli do nemocnice.“

„Podali by nám zprávu. Má u sebe přece legitimaci, ne?“

„Božíňku, co jen tomu řekne manžel?“ poznamenala paní Cayleyová.

Tato řečnická otázka zůstala bez odpovědi. Pentlička vstala a jako zosobněná uražená důstojnost odešla z pokoje.

Major Bletchley se zachichotal, když za ní zapadly dveře.

„Chudáček Meadowes,“ řekl. „Krásná vdova se na něho zlobí. Počítala, že už ho má omotaného kolem prstu.“

„Ale, pane majore!“ pohrozila mu slečna Mintonová.

Major Bletchley na ni zamrkal.

„Vzpomeňte si na Sama z Dickense. Střez se vdoviček, Sammy.“

Pentlička byla trochu zneklidněna nečekanou Tommyho nepřítomností, ale snažila se zachovat rozvahu. Je docela dobře možné, že narazil na nějakou slibnou stopu a že ji sleduje. Předvídali, že by v takovém případě těžko mohli podat druhému zprávu, a proto se předem dohodli, že si nebudou dělat starosti, když někdo z nich zmizí bez předchozího upozornění. Domluvili si pro takové případy jisté postupy.

Podle svědectví paní Sprootové byla paní Perennová včera večer venku. Jelikož to tak rázně popřela, zdála se její nepřítomnost zajímavá a hodná pozornosti.

Je docela pravděpodobné, že ji Tommy na její tajné pochůzce sledoval a že narazil na něco, co stálo za probádání.

Jistě se s Pentličkou dohodnutým způsobem spojí anebo se tu velmi brzy ukáže.

Přesto nedokázala Pentlička potlačit jisté znepokojení. Usoudila, že si jako paní Blenkinsopová může dovolit mírnou zvědavost nebo i obavy. Bez průtahů šla vyhledat paní Perennovou.

Paní Perennová zřejmě neměla chuť moc se s ní o této záležitosti bavit. Dala najevo, že takové chování u svých hostů neomlouvá ani nepřikrašluje.

Pentlička jí přiškrceně dokazovala:

„Mohlo se mu přece stát neštěstí. Jsem přesvědčena, že to tak“ muselo být. Není to přece žádný fanfarón – nemá divoké nápady ani tak podobně. Jistě ho porazilo auto nebo něco takového.“

„Pravděpodobně brzy dostaneme takovou či onakou zprávu,“ řekla paní Perennová.

Ale den ubíhal a po panu Meadowsovi ani stopy.

K večeru podlehla paní Perennová naléhání svých hostů a nesmírně zdráhavě se uvolila zatelefonovat na policii.

Dostavil se policejní seržant s notesem a zapsal si podrobnosti. Vyšly najevo některé skutečnosti. Pan Meadows opustil vilu velitele Haydocka v půl jedenácté. Odtamtud došel ve společnosti jistého pana Walterse a doktora Curtise až k vrátkům Sans souci, kde se s nimi rozloučil a zabočil do vjezdu.

Od této chvíle jako by se pan Meadows vypařil.

Pentlička z toho vyvodila dvě možná řešení.

Na cestě k penziónu zahlédl Tommy přicházet paní Perennovou, schoval se za křoví a pak ji stopoval. Byl svědkem její schůzky s nějakou neznámou osobou a tu se pak jal sledovat, zatímco se paní Perennová vrátila do Sans souci. V tom případě je pravděpodobně dokonale živý a zaneprázdněný a dobře míněný zájem policie o jeho osobu by mu mohl přijít velmi nevhod.

Druhá možnost nebyla tak povzbudivá. Vycházela ze dvou představ – v jedné vystupovala paní Perennová, vracející se zvenčí „s vlasy rozcuchanými a sotva dechu popadajíc“ – a v druhé, kterou Pentlička ne a ne zapudit z hlavy, stála usmívající se paní O'Rocková ve skleněných dveřích s těžkým kladivem v ruce.

To kladivo mohlo mít strašlivou souvislost.

Co se má kladivo co povalovat venku?

Kdo je upotřebil, to byla těžká otázka. Hodně záleželo na tom, kdy přesně se paní Perennová vrátila domů. Bylo to určitě někdy kolem půl jedenácté, ale žádná z hráček bridže si nepovšimla, kolik bylo přesně hodin. Paní Perennová rozhodně popřela, že by byla venku, a tvrdila, že se jen vyběhla podívat, jaké je počasí. Jenže člověk se nezadýchá, když se vyjde podívat na počasí. Zřejmě ji velmi mrzelo, že ji paní Sprootová zahlédla. S trochou štěstí mohla předpokládat, že všechny čtyři ženy jsou bezpečně zaneprázdněny u bridže. Kdy se to vlastně odehrálo? Pentlička shledala, že o tom nemá nikdo přesnou představu.

Jestli to souhlasí časově, je paní Perennová jasně nejpodezřelejší. Ale není jediná. V době Tommyho návratu nebyli tři obyvatelé Sans souci doma. Major Bletchley byl v biografu – ale sám, a z toho, jak jim podrobně a pečlivě vylíčil všechny podrobnosti filmu, mohl podezřavý člověk usoudit, že se namáhá získat alibi.

Za druhé pan Cayley, ten hypochondr, obešel celou zahradu. Kdyby náhodou neměl tak starostlivou ženu, nemuselo se o jeho procházce vůbec vědět a všichni se mohli domnívat, že zůstal celou tu dobu pěkně sedět zabalený v plédech na terase. (V jeho případě je to vůbec dost zvláštní, že se vystavil neblahému působení nočního vzduchu na tak dlouho.)

A za třetí tu máme paní O'Rockovou, která mává kladivem a usmívá se přitom...

„Co je ti, Debinko? Vypadáš celá usouzená, dušinko zlatá.“

Deborah Beresfordová sebou trhla, ale když pohlédla do upřímných a chápavých hnědých očí Tonyho Marsdona, usmála se. Tony se jí zamlouval. Byl chytrý – jeden z nejslibnějších začátečníků v šifrovacím oddělení – a říkalo se o něm, že to někam dotáhne.

Deboře se tahle práce líbila, i když někdy měla pocit, že klade příliš velké nároky na její schopnost se soustředit. Unavovala ji, ale stála za to a přinášela s sebou příjemný pocit vlastní důležitosti. Tohle bylo to pravé – ne jako když se člověk fláká v nemocnici a čeká, až bude chtít některý pacient posloužit.

Řekla:

„To nic! Rodinné starosti. Však to znáš.“

„Rodina jde člověku někdy dost na nervy. Copak se děje u vás?“

„Něco s mámou. Abych ti pravdu řekla, dělá mi trochu starosti.“

„Proč? Co je s ní?“

„Ale – rozjela se do Cornwallu k jedné staré tetě. Osmasedmdesát a docela senilní.“

„To si chudinka užije,“ poznamenal soucitně mládenec.

„Ano, máma se vlastně zachovala ušlechtilě. Ale ona tu byla stejně dost otrávená, protože by se byla ráda nějak uplatnila ve válečném úsilí a nikdo ji nechtěl. V minulé válce ovšem ošetřovala raněné a dělala ještě jiné věci, ale dneska o starší osoby nikdo dvakrát nestojí. Jsou potřeba lidé mladí a průbojní. Jak říkám, máma z toho ze všeho byla otrávená, a tak se vypravila do Cornwallu k tetě Grácii a pomáhá jí tam trochu na zahrádce, pěstovat zeleninu a tak.“

„To udělala rozumnou věc,“ podotkl Tony.

„Ano, nic lepšího si ani nemohla vymyslet. Ona je pořád ještě plná elánu, víš?“ řekla Deborah laskavě.

„Pak je tedy všechno v pořádku, ne?“

„Jenže o tohle nejde. Byla jsem docela ráda, že tam je – předevčírem jsem od ní dostala optimistický dopis.“

„A co se tedy vlastně stalo?“

„Stalo se to, že jsem poprosila Charlese, když jel tam někam navštívit rodiče, aby se za ní podíval. A ona tam není.“

„Není?“

„Ne. Není tam a zřejmě tam vůbec ani nedorazila!“

Tony se zatvářil trochu rozpačitě.

„To je zvláštní,“ zamumlal. „A kde je tedy – myslím jako tvůj otec?“

„Zrzavá palička? Ten je někde ve Skotsku. V jedné z těch příšerných institucí, kde od rána do večera zakládají trojmo různé dokumenty.“

„Třeba se tam paní matka vydala za ním.“

„To nemohla. Táta je v takové té uzavřené oblasti, kam manželky neberou.“

„Hm – no – víš – patrně se prostě někam rozjela.“

Tony byl čím dál tím rozpačitější – už proto, že na něho Deborah žalostně upírala velké ustarané oči.

„No dobrá, ale proč? Neumím si to vysvětlit. Vždyť mi pořád psala – o tetě Grácii a o zahrádce a tak.“

„Ano, ano, já vím,“ drmolil Tony překotně. „Zřejmě chce, aby sis myslela – tedy – dneska se přece stává, že se člověk tu a tam někam rozjede, aby se tak řeklo.“

Debořin pohled ztratil žalostný výraz a místo toho zhněvivěl.

„Jestli si myslíš, že máma zmizela s chlapem, tak jsi teda vedle. Ale dokonale vedle. Naši mají krásné manželství – lpějí na sobě tak, že si z toho všichni děláme legraci. Máma by nikdy –“

Tony se překotně omlouval:

„Ovšemže ne. Nezlob se, já to tak nemyslel –“

Deborah potlačila hněv a svařila čelo.

„Představ si, tuhle mi někdo vykládal, že prý zahlédl mámu docela až v Leahamptonu, a já jsem samosebou řekla, že to nemohla být ona, protože je v Cornwallu, ale teď mi to vrtá hlavou –“

Tony, který si právě zapaloval cigaretu, náhle znehybněl a sirka dohořela naprázdno.

„V Leahamptonu?“ zeptal se ostře.

„Ano. Jak mámu znám, je to poslední místo na světě, kam by se jí chtělo. Nic se tam neděje a všude samý plukovník na penzi nebo staré panny.“

„Zní to jistě dost nepravděpodobně,“ řekl Tony.

Zapálil si a zeptal se nedbale:

„Co dělala paní matka za poslední války?“

Deborah mechanicky odpověděla:

„Ale – vypomáhala v lazaretu a šoférovala – jezdila s nějakým generálem, ne se sanitkou. Jako každá druhá.“

„Myslel jsem, jestli nejste obě od fochu – jestli taky nedělala v kontrašpionáži.“

„Kdepak, na to máma neměla hlavu. Ačkoli po válce si s tátou myslím jednou trochu zahráli na detektivy. Tajné dokumenty a nějaká ta Mata Hari jako obvykle. Naši to samozřejmě děsně nadsazují a vykládají o tom, jako by s nimi byl stál a padal osud Anglie. Snažíme se je v tom nepodporovat, protože víš, jak to s takovými rodinnými anály bývá – člověk je musí vyslechnout tisíckrát.“

„Máš pravdu,“ řekl Tony Mardson srdečně. „Úplně s tebou souhlasím.“

Když se nazítří Deborah vrátila do penziónu, kde bydlela, připadalo jí, že se její pokoj nějak změnil. Teprve po chvíli přišla na to, co ji zarazilo. Zazvonila na paní domácí a rozzlobeně se zeptala, co se stalo s tou velkou fotografií, která stávala nahoře na prádelníku.

Paní Rowleyová vyslovila politování nad zmizením fotografie, ale ohradila se proti obvinění.

Ona o tom namouduši nic neví. Možná že Gladys –

Gladys však také popřela, že by ji byla vzala. Ale byl tu ten člověk od plynu, dodala ochotně.

Deborah odmítla uvěřit, že by se zaměstnanci z plynárny na první pohled tak zalíbila dáma středních let, že by ukradl její fotografii.

Zdálo se jí daleko pravděpodobnější, že Gladys rozbila rámeček a odnesla rychle stopy zlého činu do popelnice.

Deborah z té příhody nevyvozovala žádné důsledky. Příležitostně napíše mámě, aby jí poslala jinou fotografii.

Říkala si v duchu dost rozmrzele:

„Co jen může mít ta duše drahá za lubem? Taky mi o tom mohla říct. Tony je samosebou cvok, když se mi tu snaží naznačit, že se někde s někým spouští, ale stejně mi to připadá přinejmenším podivné...“

11

Tentokrát se za rybářem na Staré molo vypravila Pentlička.

Přes to, co jí rozum říkal, chovala malou naději, že pro ni snad pan Grant bude mít nějakou uklidňující zprávu. Ale tato naděje brzy pohasla.

Prohlásil s konečnou platností, že Tommy o sobě vůbec nedal slyšet.

Pentlička vynaložila veškeré úsilí, aby její hlas zněl pevně a věcně:

„Nemáme přece důvod se domnívat, že – že se mu něco stalo?“

„Ovšemže nemáme. Ale předpokládejme, že ano.“

„Jakže?“

„Řekl jsem – předpokládejme, že se mu něco stalo. Co uděláte vy v tom případě?“

„Co já – chápu – já budu samozřejmě pokračovat v práci.“

„Výborně. Na nářky je čas po bitvě. Jsme teď přímo v palbě. Času je namálo. Jedna vaše informace je ověřena. Zaslechla jste, že čtvrtý zůstává v platnosti. Jde o čtvrtého příštího měsíce. To je datum velkého útoku na naši zemi.“

„Jste si tím jist?“

„Dost jist. Naši nepřátelé pracují metodicky. Mají své plány pečlivě připravené a propracované. Kéž by se to dalo říct i o nás! U nás není plánování na výši. Ano, čtvrtého je ono životně důležité datum. Dosavadní nálety mají zatím přípravnou funkci – ohledávají terén – zkoušejí naši obranyschopnost a naši reakci na letecký útok. Čtvrtého se to má spustit doopravdy.“

„Ale když to víte –“

„Víme, že bylo stanoveno datum. Víme, anebo aspoň doufám, že víme, kde to bude... (Jenže v tomhle se můžeme mýlit.) Učinili jsme všechna protipatření, která byla v našich silách. Ale je to ten starý případ s obléháním Tróje. Trójane znali vojenský potenciál nepřítele, právě tak jako jej známe my. Potřebujeme však znát jeho tajné spojení! Muže v dřevěném koni. Ti mohou předat nepříteli klíče od bran města. Tucet vysoce postavených lidí na důležitých velitelských místech vydá protichůdné rozkazy a dokáže tím uvrhnout zemi do takového zmatku, že se Němcům jejich plány zdaří. Musíme tyto tajné informace získat včas.“

Pentličky se zmocnilo zoufalství:

„Jak bych to mohla dokázat – cítím, že na to svou zkušeností nestačím.“

„Nebojte se. Pracují na tom zkušené lidi – nasadili jsme všechny zkušené a talentované lidi, které máme k dispozici – ale pokud jsou mezi námi zrádci, nevíme, komu se dá důvěřovat. Vy a váš muž nepatříte mezi naše stálé spolupracovníky. Nikdo o vás neví. Proto byste mohli uspět – proto jste už do jisté míry uspěli.“

„Nemůžete někoho ze svých lidí pověřit, aby se podíval na paní Perennovou? Přece snad můžete aspoň někomu naprosto důvěřovat.“

„Už se stalo. Pod záminkou, že »jsme byli informováni, že paní Perennová je členkou Irské republikánské armády a zastává protibritské názory«. To je mimochodem pravda, ale nic jiného jsme nezjistili. Aspoň ne ta životně důležitá fakta, o která nám jde. Proto musíte vytrvat, paní Beresfordová. Dejte do toho všechno, čeho jste schopna.“

„Čtvrtého je ani ne za týden, že?“ řekla Pentlička.

„Přesně ode dneška za týden.“

Pentlička sepjala ruce.

„Musíme na něco přijít! Říkám musíme, jelikož věřím, že Tommy na něco přišel, a proto se nevrátil. Sleduje nějakou stopu. Jen kdybych se měla čeho chytit! Počkat! Co kdybych –“

Svrážila čelo a zadumala se nad novým útočným plánem.

„Podívejte se, Alberte, ta možnost tady je.“

„Je mi jasné, jak to myslíte, milostpaní. Ale řeknu vám rovnou, že se mi ten nápad moc nezamlouvá.“

„Možná, že by se to povedlo.“

„Ano, milostpaní, ale vystavujete se tím nebezpečí – a proto se mi to nezamlouvá – a určitě by se to nezamlouvalo ani pánovi.“

„Zkusili jsme všechny obvyklé způsoby. Tím chci říct, že jsme tajně udělali, co se dalo. Zdá se mi, že teď zbývá jediná možnost: vystoupit otevřeně.“

„Uvědomujete si, že tím třeba obětujete určitou výhodu?“

„Užíváte dnes odpoledne takové obraty, jako byste mluvil do rádia, Alberte,“ řekla Pentlička netrpělivě.

Albert se zatvářil trochu provinile a přešel k přirozenějšímu vyjadřovacímu způsobu.

„Vyslechl jsem včera večer vysoce zajímavou přednášku o rybách našich vod,“ vysvětloval.

„Teď nemáme čas myslet na ryby našich vod,“ řekla Pentlička.

„Jenom by mě zajímalo, kam se poděl kapitán Beresford.“

„Mě taky,“ řekla Pentlička a srdce se jí sevřelo.

„Zdá se mi to divné, že zmizel tak beze slova. Do teďka by už byl měl o sobě dát vědět. Proto si myslím –“

„Ano, Alberte?“

„Myslím si, že jestli on vystoupil otevřeně, vy byste to třeba udělat neměla.“

„Nevím, jak se rozhodnout,“ povzdechla si Pentlička.

„A jak byste to chtěla navlíknout, milostpaní?“

Pentlička zamumlala soustředěně:

„Myslela jsem si, že bych třeba mohla ztratit dopis, který jsem napsala – spustila bych kvůli tomu velký rámus, vypadala bych celá rozčilená. Pak by se našel v hale a Beatrice by jej tam asi dala na stůl.“

Dotyčná osoba by si jej přečetla.“

„A co by v tom dopise stálo?“

„No, přibližně asi to, že se mi podařilo odhalit totožnost osoby, o kterou jde, a že zítra podám osobně podrobné hlášení. Chápejte, Alberte, pak by N nebo M museli zasáhnout a pokusit se mě odstranit.“

„Ano, a dost možná, že by se jim to povedlo.“

„Nepovedlo, kdybych byla ve střehu. Počítám, že by se pokusili mě někam vylákat – na nějaké odlehlé místo. Pak byste přišel na řadu vy – protože o vás nevědí.“

„Já bych vás sledoval a chytil je takřkajíc při činu?“

Pentlička přitakala.

„O to jde. Musím si to ještě důkladně promyslet – sejdem se zítra.“

Pentlička právě vycházela z veřejné knihovny s knihou, která jí byla doporučena jako „moc krásné čtení“ pod paží, když ji zarazil něčí hlas:

„Paní Beresfordová!“

Prudce se otočila a spatřila vysokého tmavovlasého mládence, který se na ni přívětivě a trochu rozpačitě usmíval.

Řekl:

„Ehm – bojím se, že mě nepoznáváte?“

Tahle věta byla Pentličce velice běžná. Byla by mohla přesně předpovědět, jaká slova budou následovat.

„Já jsem – Deborah mě jednou pozvala k vám.“

Debořini přátelé! Měla jich tolik a všichni, pokud to Pentlička mohla posoudit, vypadali pozoruhodně stejně. Někteří byli černovlasí, jako tenhle mládenec, jiní blondáci, sem tam nějaký zrzavý – ale všichni stříženi podle jednoho vzoru – příjemné způsoby a podle Pentliččina mínění trochu moc dlouhé vlasy. (Ale když se o tom jednou zmínila, pravila Deborah: „Prosím tě, maminko, nepíše se rok 1916. Já krátké vlasy nesnáším.“)

To je mrzuté, že se musela s jedním z Debořiných ctitelů srazit právě teď. Ale jistě se ho brzy zbaví.

„Jmenuji se Antony Marsdon,“ vysvětloval mladík.

Pentlička zalhala: „Ano, už si vzpomínám,“ a podala mu ruku.

Tony Marsdon pokračoval:

„Jsem děsně rád, že jsem vás našel, paní Beresfordová. Víte, dělám s Deborahou, a abych pravdu řekl, stalo se něco nemilého.“

„Ano?“ zeptala se Petlička. „A copak?“

„Víte, Deborah objevila, že nejste v Cornwallu, jak si myslela, a to vám bude asi nemilé, že?“

„Safraporté,“ rozmrzela se Pentlička. „Jak na to přišla?“

Tony Marsdon jí to pověděl. Potom dodal trochu nesměle:

„Deborah ovšem nemá ani potuchy, co ve skutečnosti děláte.“

Taktně se odmlčel a pokračoval:

„Zřejmě je nutné, aby o tom nevěděla. Já sám dělám vlastně něco podobného. Zdánlivě jsem jenom začátečník v šifrovacím oddělení. Ve skutečnosti mám za úkol projevovat mírně fašistické názory – obdivovat jako německé zřízení, dokazovat, že účinné spojení s Hitlerem by nemuselo být špatné, a tak podobně – a sledovat různé reakce. Dějí se často špatné věci a my chceme zjistit, kdo za tím stojí.“

„Všude tomu tak není,“ pomyslela si Pentlička.

„Jakmile mi to Debinka o vás řekla,“ pokračoval mládenec, „rozhodl jsem se, že radši za vámi zajedu a povím vám to, abyste si mohla připravit nějaké pravděpodobné vysvětlení. Já totiž náhodou vím, co děláte, a že je to hrozně důležité. Za žádnou cenu se nesmí rozkřiknout, kdo jste. Myslel jsem, jestli byste třeba nemohla předstírat, že jste odjela za panem kapitánem do Skotska nebo kde je. Mohla byste říct, že vám tam také dali práci.“

„To bych mohla, proč ne,“ řekla Pentlička zamyšleně.

Tony Marsdon se úzkostně zeptal:

„Nezlobíte se na mne, že jsem se do toho vložil?“

„Ne, ne, jsem vám velmi zavázána.“

Tony prohlásil zcela nesouvisle:

„Já – abyste mi rozuměla – mně se Deborah moc líbí.“

Pentlička na něho krátce vrhla pobavený pohled.

Jak daleko se teď zdál svět Deborahiných ctitelů, které zřejmě vůbec neodrazoval její chladný nezájem!

Tenhle mládenec, usoudila, patří rozhodně mezi lepší ukázky svého druhu.

Zapudila to, čemu říkala „mírové úvahy“, a soustředila se na stávající situaci.

Po krátké úvaze řekla pomalu:

„Můj muž není ve Skotsku.“

„Ne?“

„Ne, je tady se mnou. Aspoň byl. Ted – zmizel.“

„I propána, to je zlé – nebo snad ne? Šel za něčím?“

Pentlička přikývla.

„Mám ten dojem. Proto si nemyslím, že se mu něco zlého stalo, když zmizel. Počítám, že dříve nebo později o sobě dá vědět – svým způsobem.“ Slabě se usmála.

Tony podotkl trochu rozpačitě:

„Vy se jistě moc dobře vyznáte. Ale měla byste si dát velký pozor.“

Pentlička přitakala:

„Chápu, jak to myslíte. V románech sednou krásné hrdinky na lep jedna dvě. Ale Tommy a já máme svou metodu. Určili jsme si heslo.“ Usmála se. „Bílé pentle, červené fábory.“

„Prosím?“ Mladý muž na ni vykulil oči, jako by se byla zbláznila.

„Musíte vědět, že mi naši doma říkají Pentlička.“

„Aha.“ Mladíkova tvář se rozjasnila. „To je důmyslné, že?“

„Doufám.“

„Nechci se vám vnucovat – ale nemohl bych vám nějak pomoci?“

„Ano,“ řekla Pentlička přemítavě. „Možná že by to šlo.“

12

V propasti bezvědomí začal Tommy rozpoznávat ohnivou kouli, plující v prostoru. Ohnivá koule měla ve svém středu ložisko bolesti, vesmír se scvrkl, ohnivá koule zpomalila svůj let – až náhle objevil, že jádrem všeho je jeho vlastní bolavá hlava.

Pomalou si uvědomoval i jiné věci – prochladlé, strnulé údy, hlad, nehybné rty.

Ohnivá koule se pomalu zastavovala... Už z ní byla hlava Thomase Beresforda, spočívající na pevném podkladě. Na velmi pevném podkladě. Vlastně na něčem velmi podezřele podobném kameni.

Ano, leží na tvrdých kamenech, celé tělo ho bolí, nemůže se pohnout a pociťuje velký hlad, zimu a

nepohodlí.

Postele u paní Perennové se sice nevyznačují přehnanou měkkostí, ale tohle přece –

Nu ovšem – Haydock! Vysílačka! Německý číšník! Vešel do vrátek Sans souci...

Někdo se připlížil zezadu a srazil ho k zemi. Proto ho tak bolí hlava.

A on si už myslel, že z toho bezpečně vyvázl! Haydock tedy přece jen není takový blázen.

Haydock? Haydock se vrátil do Pašeráckého doupěte a zavřel za sebou dveře. Jak jen dokázal seběhnout s kopce a počítat si na Tommyho v zahradě Sans souci?

To je vyloučeno. Tommy by ho byl musel zahlédnout.

Byl to tedy sluha? Poslal ho napřed, aby v úkrytu vyčkával? Ale jak Tommy krácel halou, zahlédl ho přece pootevřenými dveřmi v kuchyni. Anebo se mu to jenom zdálo? Snad se to tím dá vysvětlit.

Na tom ostatně nezáleží. Hlavně musí zjistit, kde teď je.

Jeho oči, přivyklé temnotě, utkvěly na trochu světlejším malém obdélníku. Okénko nebo malý zamřížovaný otvor. Vzduch páchl chladem a zatuchlinou. Napadlo ho, že leží ve sklepe. Byl svázaný na rukou i na nohou a roubík v ústech měl utažený obvazem.

„Tak se mi všechno zdá, že jsem v pěkné kaši,“ pomyslel si.

Opatrně se pokusil pohnout údy nebo tělem, ale nezdařilo se mu to.

V té chvíli se ozvalo slabé zavrání a někde za ním se otevřely dveře. Vstoupil člověk se svíčkou v ruce.

Postavil svícen na zem. Tommy poznal Appledora. Ten opět zmizel a vrátil se s podnosem, na němž byl džbán vody, sklenice a chléb se sýrem. Sklonil se a nejprve prohlédl provazy na zajatcových rukou a nohou. Pak se dotkl roubíku.

Řekl tichým a nevzrušeným hlasem:

„Tohle vám teď sundám. Potom budete moci pojit a napít se. Jakmile byste se však pokusil vykřiknout, okamžitě vám zase nasadím roubík.“

Tommy se pokusil přikývnout, což nešlo, a tak místo toho několikrát otevřel a zavřel oči.

Appledore to pokládal za projev souhlasu a opatrně rozvázal obvaz.

Jakmile měl Tommy ústa volná, jal se rozhýbat čelisti. Appledore mu podržel u rtů sklenku s vodou.

Zprvu se mu polykalo obtížně, po chvíli to šlo lépe. Voda mu udělala moc dobře.

Zamumlal těžce:

„To by šlo. Člověk už přece jen není žádný mladík. A co jídlo, Fritzi – nebo vám mám říkat Franzi?“

Muž řekl tiše:

„Tady se jmenuji Appledore.“

Podržel mu krajíc chleba se sýrem a Tommy se do něho hladově zakousl.

Spláchl jídlo ještě vodou a pak se zeptal:

„A co máme teď na programu?“

Místo odpovědi zvedl Appledore opět roubík,

Tommy řekl rychle:

„Chci mluvit s velitelem Haydockem.“

Appledore zavrtěl hlavou. Obratně mu opět nasadil roubík a odešel.

Zůstavil Tommyho temnotě a úvahám. Z neklidného spánku ho probudil zvuk otvíraných dveří. Tentokrát se objevili oba, Haydock i Appledore. Sundali mu roubík a povolili šňůry na rukou, takže se mohl posadit a protáhnout si paže.

Haydock měl s sebou automatickou pistoli.

Tommy začal hrát svou roli, třebaže v ni neskládal velké naděje.

Řekl rozhořčeně:

„Poslyšte, Haydocku, co to má všechno znamenat? Byl jsem přepaden – unesen –“

Velitel mírně zavrtěl hlavou.

Řekl:

„Neunavujte se. Nemá to cenu.“

„Tak vy si myslíte, že vám jako pracovníkovi naší tajné služby tohle projde –“

Oslovený opět zavrtěl hlavou.

„Kdepak, Meadowsi. Přece jste mi nenaletěl na tu povídačku. Nebudeme si nic předstírat.“

Ale Tommy se nechtěl smířit s porážkou. Říkal si v duchu, že Haydock nemůže mít jistotu. Dokáže-li vytrvat ve své roli –

„No dovolte, co je tohle za velikášství?“ zeptal se. „Ať už zaujímáte jakkoli význačné postavení, nemáte právo takhle si počínat. Jsem dokonale schopen nevyžvanit žádné důvěrné informace!“

Haydock odpověděl chladně:

„Jste výtečný herec, ale mohu vám sdělit, že je to pro mne úplně nepodstatné, jestli jste agent britské kontrašpionáže, nebo jen zvědavý amatér –“

„Takovou drzost jsem –“

„Nechtě toho, Meadowesi.“

„Říkám vám přece –“

Haydock se k němu naklonil se zuřivým výrazem.

„Zatraceně, držte už hubu! Dřív by mě bylo zajímalo, kdo jste a kdo vás poslal. Teď už na tom nesejde. Nemáme už čas, chápejte. Zabránili jsme vám podat někomu zprávu, co jste tu objevil.“

„Bude se po mně shánět policie, jakmile mě začnou pohřešovat.“

Hydockovi zableskly zuby v náhlém úsměvu.

„Měl jsem tu policii dnes večer. Milí chlapíci – oba jsou to mí kamarádi. Vyptávali se mě dlouze a široce na pana Meadowese. Jeho zmizení jim dělá těžkou hlavu. Jaký se mi ten večer zdál – co říkal. Ani ve snu je nenapadlo – a jak by také mohlo – že by člověka, o němž je řeč, našli přímo pod tím místem, kde sedí. Je jasně prokázáno, že jste tento dům opustil živ a zdrav, víme? V životě by neuhádli, že vás mají shánět tady.“

„Nemůžete si mě tu nechat věčně,“ zdůraznil Tommy.

Haydock opět přešel k velmi britským způsobům:

„To nebude třeba, můj milý. Pouze do zítřka do večera. Očekávám, že do mé zátoky zavítá jistá loď – a zamýšlíme vás poslat na zdravotní projížďku – třebaže patrně nebudete už mezi živými, ba ani na palubě, až dorazí na místo určení.“

„Udivuje mě, že jste mě nevyřídili hned.“

„Je teď přece takové horko, můj milý. Občas se spojení po moři zdrží a v takovém případě – mrtvola v domě na sebe dokáže jistým způsobem upozornit.“

„Rozumím,“ řekl Tommy.

A rozuměl. Celá věc byla naprosto jasná. Zůstane naživu, dokud loď nepřijede. Pak ho zabijou – nebo omámí – a vyvezou na moře. Najde-li se někdy jeho tělo, nevystane žádná spojitost s Pašeráckým doupětem.

„Přišel jsem se vás pouze zeptat,“ řekl Haydock, jako by to byla nejpřirozenější věc pod sluncem, „jestli bychom – ehm – vám nemohli splnit nějaké přání – dodatečně.“

Tommy zauvažoval. Potom řekl:

„Děkuji vám – ale nepožádám vás, abyste doručili mou kadeř milované bytosti nebo podobně. Bude postrádat mou výplatní pásku – ale hádám, že ji někdo utěší.“

Musím v nich za každou cenu utvrdit přesvědčení, že jsem pracoval sám, říkal si. Dokud neupadne Pentlička do podezření, máme pořád ještě naději rozhodnout tu hru v náš prospěch, i když já už ji nedohraju.

„Jak si přejete,“ řekl Haydock. „Ale kdybyste chtěl něco vzkázat – své přítelkyni – postarali bychom se, aby se to dozvěděla.“

Tedy by přece jen rád zjistil něco bližšího o tom neznámém panu Meadowesovi? No dobrá, Tommy ho nechá hádat.

Zavrtěl hlavou.

„Nic z toho nebude,“ řekl.

„Jak je líbo.“ S výrazem naprostého nezájmu pokynul Haydock Appledorovi. Ten upevnil znovu pouta a roubík. Oba muži odešli a zamkli za sebou dveře.

Tommy, ponechaný svým úvahám, byl v té chvíli všechno jiné než optimista. Nejenže mu bezprostředně hrozil kvapem se blížící konec, ale nadto neměl nejmenší možnost někomu sdělit, co zjistil.

Tělo měl úplně bezmocné, v mozku cítil zvláštní otupělost. Uvažoval dodatečně, jestli nemohl nějak využít Haydockovy nabídky ohledně vzkazu. Snad kdyby se byl víc soustředil... Ale nic kloudného ho nenapadlo.

Je tu ovšem ještě Pentlička. Co si však může Pentlička počít? Haydock měl pravdu, že ho nikdo nebude podezírat v souvislosti s Tommyho zmizením. Tommy odešel z Pašeráckého doupěte živ a zdrav. Potvrdí mu to dva nezáživní svědci. Haydocka Pentlička rozhodně podezírat nebude. A možná že vůbec nic nevytuší. Třeba bude předpokládat, že prostě sleduje nějakou stopu.

Krucifix – kdyby jen byl dával lepší pozor –

Zamřížovaným otvorem vysoko v rohu dopadalo do sklepa trochu světla. Kdyby si jen dokázal uvolnit ústa, mohl by volat o pomoc. Někdo by ho třeba zaslechl, i když by to byla velká náhoda.

Dobrou půlhodinu se usilovně snažil vyprostit z utažených pout a prokousnout roubík. Namáhal se však

marně. Jeho věznitelé rozuměli svému řemeslu.

Usoudil, že musí být už k večeru. Haydock zřejmě není doma, seshora sem nedoléhaly žádné zvuky.

Hrom do něj uhoď, ten jistě hraje golf a rozpřádá v klubu dlouhé úvahy, co se mohlo stát Meadowesovi!

„Předevčirem u mne večerel – vypadal docela normálně. Zničehonic se prostě vypaří.“

Tommy se zachvěl zlostí. Ty jeho bodré anglické způsoby! Cožpak nikdo nemá oči, aby prohlédl tu

prušáckou drzost? I on sám se dal oklamat. To je neuvěřitelné, co prvotřídnímu herci projde.

Teď tu trčí bezmocně jak kuře na pekáči – všecho zpackal – dokonale zpackal – a živá duše netuší, kde je.

Kéž by Pentličku něco osvítilo! Mohla by vytušit, jak se věci mají. Projevuje někdy takovou zvláštní intuici... Co je to?

Zbystřil pozornost a snažil se rozpoznat vzdálené zvuky.

To si jen někdo píská písničku.

A on tu leží a nemůže na sebe upozornit ani hláskem.

Pískání se přibližovalo. Bylo velmi nemelodické.

Přes falešné tóny však dokázal melodii rozpoznat. Vznikla za minulé války – a tahle válka ji znovu vzkřísila.

„Kdybychom zbyli na světě jen ty a já...“

Jak často si to pískal v sedmnáctém roce!

Zatracený chlap. Cožpak nemá vůbec sluch?

Náhle Tommy napětím znehybněl. Falešné tóny mu připadaly nějak známé. Nikdo druhý se nemůže plést právě na tom místě a právě tímhle způsobem!

„Hrome, Albert!“ pomyslel si Tommy.

Albert ohledává terén kolem Pašeráckého doupěte. Má ho tak blízko a leží tu svázaný, nemůže pohnout rukama ani nohama, nemůže ze sebe vydat hlásku...

Počkat! Nebo snad přece?

Má jednu možnost, jak se ozvat – není to sice tak snadné se zavřenými ústy jako s otevřenými, ale dokázat se to dá.

Tommy začal zoufale chrápat. Zavřel oči, aby mohl předstírat hluboký spánek, kdyby se objevil Appledore, a chrápal a chrápal...

Krátce zachrápat, krátce zachrápat, krátce zachrápat – pauza – dlouze zachrápat, dlouze zachrápat, dlouze zachrápat – pauza – krátce zachrápat, krátce zachrápat, krátce zachrápat...

Když se Albert rozloučil s Pentličkou, zmocnilo se ho hluboké znepokojení.

S přibývajícím věkem mu myšlenky přicházely trochu pomaleji, ale neztratily nic na své zdravé houževnatosti.

Celková situace se mu vůbec nezamlouvala.

Především se mu nezamlouval ten fakt, že je válka.

„Zatracení Němci!“ pomyslel si Albert smutně, ale téměř vyrovnaně. „Hajlujou Hitlerovi, dělají parádemarshe, cpou se do světa, házejí bomby, střílejí z kulometů a otravují lidi, až to hezké není.

Musejí dostat za vyučenou, o tom není sporu – ale zatím je na ně zřejmě každý krátký.“

Teď se ještě ke všemu paní Beresfordová, taková milá dáma, dostala do maléru, a nedá si říct, dokud se do toho nenamočí ještě víc, a jak jí v tom on může zabránit? Už to tak vypadá, že se mu to nepovede.

Začne si něco s pátou kolonou a to jsou pěkní prevíti. Jsou mezi nimi i rodilí Angličané! Taková hanba!

A pán, který vždycky krotil paniny střelené nápady, tu teď není.

Albertovi se to docela nic nezamlouvalo. Budou za tím vším vězet Němci, a to mu nikdo nevymluví!

Ano, vypadá to špatně. Vypadá to, že se pán dostal do pěkné kaše.

Albert neměl ve zvyku spřádat dlouhé logické úvahy. Jako většina Angličanů jednal i on na základě silného citového popudu a držel se tvrdohlavě svého, dokud celou záležitost tak či onak neobjasnil.

Rozhodl se, že se pán musí najít, a jako věrný pes se ho tedy vydal hledat.

Nevypracoval si předem žádný plán, ale postupoval stejným způsobem, jakým byl zvyklý pátrat po manželčině kabelce nebo po svých brýlích, když se tyto nezbytnosti někam založily. To znamená, že se odebral k místu, kde byl postrádaný předmět naposled spatřen, a odtud postupoval dál.

V tomto případě věděl, že Tommy večerel u velitele Haydocka v Pašeráckém doupěti, pak se vrátil do Sans souci a byl naposled spatřen, jak vchází do vrátek.

V rámci těchto informací vyšplhal Albert do kopce až k Sans souci a dobrých pět minut zíral nadějně na vrátka. Jelikož se mu nedostalo žádného osvětlení a nic ho nenapadlo, povzdychl si a ubíral se zvolna dál

k Pašeráckému doupěti.

I Albert navštívil tento týden kino Ornate a hluboce tam prožíval příběh Potulného trubadúra. Bylo to tak romantické! Nemohl zůstat lhostejný ke skutečnosti, jak velice připomínal film jeho vlastní trampoty. Vždyť on je právě takový věrný Blondel jako hrdina stříbrného plátna Gary Cooper a hledá svého zajatého pána. Stejně jako Blondel bojoval kdysi i on po boku tohoto pána. A teď upadl pán do osidel zrádců a nikdo než věrný Blondel ho nemůže najít a navrátit ho do náruče milující královny Berengarie.

Albert si z hloubi srdce povzdychl, když si vzpomněl, jak sladce se linula píseň Richard, o mon roi, kterou věrný trubadúr s takovým citem zpíval pod každou věží.

Škoda, že on sám neumí lépe zpívat. Trvá mu to vždycky dost dlouho, než si zapamatuje nějakou melodii. Sešpulil rty a zkusmo zapískal. V poslední době začínají zase hrát staré písničky.

„Kdybychom zbyli na světě jen ty a já –“

Albert se odmlčel, aby mohl soustředit pozornost na čerstvě natřená bílá vrata Pašeráckého doupěte.

Sem tedy pán přišel na večeri.

Vyšel ještě kousek do kopce, až se octl mezi dunami.

Nikde nic, jen tráva a pár ovcí.

V Pašeráckém doupěti se otevřela vrata a vyjelo z nich auto. Za volantem seděl statný chlapík v pumpkách, na sedadle měl golfové hole a zamířil vůz s kopce dolů.

„To bude, hádám, velitel Haydock,“ usoudil Albert. Sešel opět k Pašeráckému doupěti a zůstal na ně civět. Pěkně udržovaná vilka. Hezká zahrada. Krásný rozhled.

Prohlížel si to tu s uznáním.

„Šeptal bych ti znova ta kouzelná slova,“ pobrukoval si.

Postranními dveřmi vyšel z domu člověk s motykou a malými vrátky zmizel z dohledu.

V Albertovi, jenž doma za stavením pěstoval řeřichy a salát, okamžitě vzplanul zájem.

Došoural se k Pašeráckému doupěti a otevřenými vraty vešel do zahrady. Ano, hezká vila to je.

Pomaloučku ji obešel. Kousek pod vilou vedly schody k rovnému pozemku, kde rostla zelenina. Člověk, který vyšel z domu, se tam pustil do práce.

Albert mu chvíli se zájmem přihlížel. Pak obrátil rozvážně pozornost opět k stavení.

Pěkná vila, řekl si potřetí. Přesně taková, jaká se hodí pro pány od námořnictva na penzi. Sem tedy pán ten večer přišel na návštěvu.

Albert zvolna obcházel dům. Upíral na něj stejný pohled jako předtím na vrata Sans souci – pohled plný naděje, jako by čekal, že mu stavení něco poví.

A při své obchůzce si tento Blondel dvacátého století, pátrající po svém pánovi, tiše pohvizdoval.

„Buď jen má jediná,“ bzučel si Albert. „Šeptal bych ti znova ta kouzelná slova: Buď jen má jediná –“

Nepopletl to nějak? Vždyť tohle už zpíval předtím.

Počkat! Co to? Že by tu velitel choval vepře? Dolehlo k němu táhlé zachrochtání. To je zvláštní – jako by vycházelo přímo z podzemí. Že by tam měl někdo chlívek?

Ne, tohle nebudou vepři. Spíš si někdo zchrupl. Zřejmě si zchrupl ve sklepě...

Což o to, den je jak stvořený k tomu, aby si člověk hodil šlofíka, ale proč by si k tomu vybral zrovna sklep?

Albert si bzučel jako čmelák a šoural se blíž.

Odtud to vychází – z toho malého zamřížovaného otvoru. Chrup, chrup, chrup. Chrááp, chráááp, chrááp – chrup, chrup, chrup. To je divné chrápání – něco mu to připomíná...

„Páni!“ pomyslel si Albert. „A jsme doma. Vždyť je to SOS – tečka, tečka, tečka, čárka, čárka, čárka, tečka, tečka, tečka.“

Bleskově se rozhlédl.

Pak si klekl a vyklepal tiše zprávu na železné mřížové sklepního okénka.

13

Třebaže Pentlička uléhala v optimistickém rozpoložení, protřpěla si prudkou reakcí v oněch hodinách k ránu, kdy člověk už nemůže spát a jeho morálka klesá na nejnižší bod.

Rozveselila se však, když sešla dolů k snídani a spatřila u svého talíře dopis adresovaný pracně doleva nakláněným rukopisem.

Nebyla to zpráva od Douglase, Raymonda ani Cyrila, ani jiná krycí korespondence, která jí přesně docházela a která tentokrát pozůstávala jen z barvotiskové pohlednice s pejskem a několika načmáranými řádky: „Nezlob se, že jsem se neozvala dřív. Mám se dobře. Tvá Maudie.“

Pentlička odsunula pohlednici stranou a roztrhla psaní.

Drahá Patricie, tetinka Grácie je na tom bohužel velmi špatně. Lékaři sice přímo neřekli, že je to beznadějně, ale obávám se, že se blíží konec. Chceš-li se s ní rozloučit, myslím, že bys měla okamžitě přijet. Kdybys stihla vlak v 10.20 do Yarrowu, čekal by na Tebe jeden známý s červeným autem. Těším se, že Tě zase uvidím, i když to bude při tak smutné příležitosti.

Tvá

Běla Pentleyová

Pentlička div že hlasitě nezajásala. Zlaté bílé pentle!

S jistými nesnázemi nasadila truchlivý výraz – zhluboka si povzdechla, když dopis odkládala.

Sdělila jeho obsah dvěma účastným posluchačkám, které měla právě při ruce, paní O'Rockové a slečně Mintonové, přičemž se výmluvně rozpovídala o charakteru tetičky Grácie, jakou měla nezlomnou chuť do života, jak se vůbec nebála náletů a nebezpečí, až nemoc podlomila její síly. Slečna Mintonová projevila zvědavost, čím tetička Grácie vlastně trpěla, a poutavě porovnávala její neduhy s nemocemi své sestřenice Seliny. Pentlička zaváhala mezi vodnatelností a cukrovkou, trochu se zapletla v podrobnostech, až nakonec našla východisko v ledvinových komplikacích. Paní O'Rockovou živě zajímalo, přinese-li smrt staré dámy Pentličce nějaké peněžité dědictví, a dozvěděla se, že Cyrila mívala tetička odjakživa ze všech pravnuků nejraději a nadto byla jeho kmotrou.

Po snídani zatelefonovala Pentlička ke krejčímu a oznámila mu, že dnes odpoledne nemůže přijít na zkoušku sukně a kabátu, načež vyhledala paní Perennovou a sdělila jí, že se musí na den či dva vzdálit.

Paní Perennová jí konvenčně projevila soustrast. Zdála se dnes ráno unavená a vypadala ustarané a usouzené.

„Pořád jsme se ještě nic nedozvěděli o panu Meadowesovi,“ pravila. „To je ale podivné, vidíte?“

„Jsem přesvědčená, že ho potkalo nějaké neštěstí,“ povzdychla si paní Blenkinsopová. „Však jsem to hned povídala.“

„O nějakém neštěstí by nás už přece byli touhle dobou zpravili, paní Blenkinsopová.“

„A jak si to tedy vysvětlujete?“ zeptala se Pentlička.

Paní Perennová potřásla hlavou.

„Opravdu nevím, co si o tom mám myslet. Jistě nikam neodešel z vlastní svobodné vůle. Přece by nám už byl vzkázal.“

„Tomu říkám poťouchlé klepy,“ prohlásila Pentlička procítěně. „Divím se majorovi Bletchleymu, že je může šířit. Ne, jestli se nestalo nějaké neštěstí, pak musel ztratit paměť. Myslím, že se takové případy stávají častěji, než se obecně předpokládá, a zvláště v těžkých dobách, jaké na nás teď dolehly.“

Paní Perennová přitakala. Stiskla rty a zatvářila se pochybovačně. Vrhla na Pentličku rychlý pohled.

„Uvažte ale, paní Blenkinsopová,“ řekla, „že vlastně pana Meadowese ani pořádně neznáme.“

Pentlička se na ni utrhla: „Jak to myslíte?“

„Prosím vás, nemějte mi to za zlé. Já sama tomu vůbec nevěřím.“

„A čemu nevěříte?“

„Těm řečem, co kolují.“

„Jakým řečem? Já nic neslyšela.“

„No – víte – možná že se o tom před vámi nikdo nezmínil. Nevím vlastně, jak to vzniklo. Mám dojem, že s tím přišel pan Cayley. Byl to ovšem dost podezřelý člověk, nemyslíte?“

S vynaložením velké trpělivosti se Pentlička ovládla.

„Povězte mi to, prosím vás,“ řekla.

„Zaslechla jsem jen takovou narážku, více, něco v tom smyslu, že by snad pan Meadowes mohl být nepřátelský agent – ve spojení s tou strašlivou pátou kolonou.“

Pentlička vložila veškeré pobouření, jakého by paní Blenkinsopová byla schopna, do rozhořčeného:

„V životě jsem neslyšela větší nesmysl!“

„Vidíte. Já tomu také nevěřím. Pan Meadowes se ovšem dost často ukazoval s tím mladým Němcem – a pokud vím, vyptával se ho podrobně na chemické procesy v továrně – a tak si lidé myslí, že třeba spolupracovali.“

Pentlička řekla:

„A co vy, paní Perennová – vy jste také přesvědčená, že Carl je špión?“

Viděla, že po tváři druhé ženy přeběhl křečovitý záchvěv.

„Byla bych moc ráda, kdybych o tom mohla pochybovat.“

Pentlička řekla soucitně:

„Chudinka Sheila...“

Paní Perennové se zaleskly oči.

„Může jí to srdce utrhnout. Má děvečka zlatá, proč to muselo takhle dopadnout? Proč se nemohla zamilovat do někoho jiného?“

Pentlička potřásla hlavou.

„To už se stává.“

„Máte pravdu.“ Její slova zazněla temně a hořce. „Vždycky se stane něco, co vás zdrtí... Nevyhnete se smutku a hořkosti a prachu a popelu. Mám už dost té krutosti, té nespravedlnosti, která vládne světem. Chtěla bych ho rozbít a zničit – abychom všichni začali znovu a při zemi, bez nařízení a zákonů a nadvlády jednoho národa nad druhým. Chtěla bych –“

Přerušilo ji odkašlání. Hluboké hrdelní odkašlání. Paní O'Rocková stanula ve dveřích, jejichž rám svou mohutnou postavou zcela vyplnila.

„Neruším?“ zeptala se.

Jako když se houba mihne po tabuli, tak zmizely všechny stopy rozčileného výbuchu z tváře paní Perennové a zanechaly za sebou jen mírný, ustaraný obličej majitelky penzionu, která má trápení se svými hosty.

„Ale vůbec ne, paní O'ocková,“ pravila. „Právě jsme hovořily o tom, co se asi stalo s panem Meadowesem. Není to zvláštní, že po něm policie nenašla sebemenší stopu?“

„Kdepak policie!“ ušklíbla se paní O'Rocková s pohotovým opovržením. „Copak ti někdy něco svedou? Vůbec nic, ale vůbec nic. Nanejvýš tak ještě najdou ztracené auto nebo sekýrujou lidi, že si včas nezaplatili daň ze psa.“

„Co o tom případu soudíte vy, paní O'Rocková?“ zeptala se Pentlička.

„Už jste slyšela, co se tu šíří za řeči?“

„Ze to byl fašista a nepřátelský agent – ano, slyšela,“ odpověděla Pentlička chladně.

„Dost možná, že to nejsou jenom plané dohady,“ podotkla paní O'Rocková přemítavě, „protože mě ten člověk od začátku zajímal. Často jsem ho pozorovala, víte?“ Usmála se přímo na Pentličku a jako vždy měl v sobě její úsměv cosi temného a hrozivého – jako když se usměje obryně z pohádky. „Nevypadal jako penzista, který nemá co dělat. Mám-li vyjádřit svůj dojem, pak bych řekla, že vypadal jako člověk, který sem přijel za určitým cílem.“

„A když na policii něco vytyšili, zmizel, je to tak?“ zeptala se Pentlička.

„Vyloučené to není,“ pravila paní O'Rocková. „Jak se na to díváte vy, paní Perennová?“

„Já nevím,“ povzdechla si paní Perennová. „Je to hrozně nepříjemná věc. Těch řečí, co kolem toho bude!“

„Ale jděte! Řeči vám neuškodí. Všichni sedí spokojeně na terase a dumají a kombinují. Nakonec usoudí, že ten tichý, nevybojný člověk nás hodlal jednou v noci, až budeme spát, vyhodit do povětří.“

„Neřekla jste nám, co si o tom doopravdy myslíte.“

Paní O'Rocková se usmála stejně výhružným úsměvem.

„Myslím si, že ten člověk je někde v bezpečí – docela v bezpečí...“

Pentlička si pomyslela:

„Říká to, jako by znala pravdu... Ale on není vůbec tam, kde si myslí.“

Odešla do svého pokoje, aby se připravila na cestu. Betty Sprootová vyběhla z ložnice manželů Cayleyových s šibalským úsměvem a rošťáckou radostí v očích.

„Copak jsi to provedla, lištičko?“ zeptala se Pentlička.

Betty se zakuckala smíchem.

„Kohoutek a slepička...“

Pentlička zarecitovala:

„Leží tam v oboře, nožky má nahoře...“ Popadla Betty a vyzdvihla ji vysoko nad hlavu. „Bojím se, bojím, že mi umře!“ A položila ji na koberec.

V tom okamžiku se objevila paní Sprootová a odvedla si Betty, aby ji ustrojila na procházku.

„Hledej?“ řekla Betty nadějně. „Hledej?“

„Teď si nemůžeš hrát na schovávanou,“ řekla paní Sprootová.

Pentlička se vrátila do pokoje a narazila si klobouk. (Taková otrava, že musí nosit klobouk – Pentlička Beresfordová chodila prostovlasá, ale Patricia Blenkinsopová by určitě klobouky nosila, usoudila Pentlička.)

Všimla si, že někdo srovnal klobouky na policii jiným způsobem. Prohlížel snad někdo její pokoj? Bůh s ním. Nemohl najít nic, co by se dalo paní Blenkinsopové vytknout.

Narafičila dopis od Běly Pentleyové nápadně na toaletní stolek, sestoupila se schodů a vyšla z domu.

Bylo právě deset hodin, když otevírala vrátka. Má spoustu času. Zahleděla se na oblohu a přitom stoupla

do tmavé kaluže u plotu, ale zřejmě to nepostřehla a vykročila.
Srdce jí v těle tlouklo jako zběsilé. Zvítězí – zvítězí – teď už zvítězí.

Yarrow byla malá zastávka v polích; vesnice ležela kus cesty dál.
Za staniční budovou čekalo auto. Řídil je hezký mladík. Dotkl se štítku čepice Pentličky na pozdrav, ale nezdálo se, že je to pro něho běžné gesto.
Pentlička kopl nedůvěřivě do zadní pneumatiky.

„Není podhuštěná?“

„Nemáme to daleko, milostivá.“

Přikývla a nasedla.

Nezamířili k vesnici, ale k dunám. Auto vyšplhalo do kopce a pak zabočilo na polní cestu, která se příkře svažovala do hluboké rozsedliny. Ze stinného lesního podrostu jim vyšla vstříc mužská postava. Auto zastavilo, Pentlička vystoupila a setkala se s Antonym Marsdonem.

„Pan Beresford je živ a zdrav,“ vychrlil ze sebe. „Včera jsme ho objevili. Naši protivníci ho zajali a z vážných důvodů zůstane, kde je, asi ještě dvanáct hodin. Cekáme totiž na jistém místě malou loď a moc rádi bychom ji dostali. Proto se tam pan Beresford zdrží – nechceme se prozradit.“

Pohlédl na ni úzkostlivě. „Jistě to chápete, vidíte?“

„Samozřejmě!“ Pentlička zírala na plachtovinu, zvláštním způsobem smotanou a zpola skrytou mezi stromy.

„Nic se mu nemůže stát,“ pokračoval mladík s důrazem. „Ovšemže se Tommymu nic nestane,“ řekla Pentlička netrpělivě. „Nemusíte se mnou mluvit, jako bych byla dvouletá. Jsme oba hotovi něco riskovat. Copak je to támhle?“

„To je –“ mladík zaváhal, „právě to, oč jde. Mám rozkaz učinit vám jistý návrh. Ale – tedy, upřímně řečeno, moc se mi do toho nechce. Přece jen –“

Pentlička ho zpražila chladným pohledem.

„Pročpak se vám do toho nechce?“

„Kristepane – jste přece Debořina matka. Nevím, co by mi Debinka řekla, kdyby – kdyby –“

„Kdybych přišla o kejhák?“ zeptala se Pentlička. „Na vašem místě bych o tom před ní pomlčela. Pravdu měl ten, kdo první řekl, že vysvětlovat je velká chyba.“ Pak se na něho laskavě usmála.

„Vím přesně, jak se na to díváte, chlapče milá. Když vy nebo Deborah a vůbec mladí lidé něco riskují, je to v pořádku, ale starší lidi je třeba chránit. To je velký nesmysl, protože má-li se něco stát, ať se to raději stane těm starším, kteří už prožili nejlepší léta svého života. Každopádně na mě přestaňte hledět jako na tu posvátnou osobu, Debořinu matku, a povězte mi, jaká nebezpečná a nepříjemná práce mě čeká.“

„Poslyšte,“ prohlásil mládenec nadšeně, „řeknu vám, že jste ohromná, prostě ohromná.“

„Nechtě si komplementy,“ řekla Pentlička. „Mám o sobě dost vysoké mínění, takže mě v tom nemusíte podporovat. Oč vlastně přesně jde?“

Tony se rozmáchl a ukázal na hromadu zmačkané látky. „Tohle jsou zbytky padáku,“ pravil. „Aha,“ řekla Pentlička. Oči jí zajiskřily. „Měli jsme tu ojedinělý seskok,“ pokračoval Marsdon. „Naštěstí jsou v místní protiletectvé ochraně šikovní lidé. Zjistili seskok a chytili ji.“

„Ji?“

„Ano, ji. Ženu v ošetřovatelské uniformě.“

„Škoda, že nebyla přestrojena za jeptišku,“ podotkla Pentlička. „Existuje přece tolik vtipů o tom, jak jeptišky platí jízdné v autobuse svalnatou, zarostlou rukou.“

„Tohle ale nebyla jeptiška a nebyl to přestrojený muž. Byla žena středních let, nevysoké postavy, tmavovlasá, štíhlá.“

„Krátké a dobře,“ pravila Pentlička, „tak trochu můj typ?“

„Uhodila jste hřebík na hlavičku,“ řekl Tony.

„A dál?“

Marsdon řekl zvolna:

„Dál to záleží na vás.“

Pentlička se usmála. Prohlásila:

„Já jsem pro. Kam půjdu a co tam udělám?“

„Poslyšte, paní Beresfordová, vy jste ale doopravdy jedna z tisíce. To nemáte vůbec nervy?“

„Kam půjdu a co tam udělám?“ opakovala Pentlička netrpělivě.

„Můžu vám předat bohužel jen kusé instrukce. V kapse u té ženy se našel kousek papíru a na něm stálo německy: ‚Pěšky do Leatherbarrowu – na východ od kamenného kříže. Ulice Svátého Asalpha č. 14. Dr.

Binion.“

Pentlička vzhledla. Na vrcholu nedalekého kopce stál kamenný kříž.

„To je on,“ pravil Tony. „Ukazatele byly ovšem odstraněny. Ale Leatherbarrow je dost velké město, a půjdete-li na východ od kříže, nemůžete je minout.“

„Jak je to daleko?“

„Nejméně pět mil.“

Pentlička se lehce ušklíbala.

„Malá zdravotní procházka před obědem neuškodí. Doufám, že mě doktor Binion pozve na oběd, až se dostavím.“

„Umíte německy, paní Beresfordová?“

„Jen tak, co člověk potřebuje v hotelu. Budu muset trvat na angličtině – řeknu, že mám přísně zakázáno promluvit německy.“

„Je to strašně riskantní,“ řekl Marsdon.

„Nesmysl. Kdo by mohl vytušit, že došlo k záměně osob? Anebo ví každá bába široko daleko, že tu někdo seskočil?“

„Ti dva z civilní protiletectvé obrany, kteří přinesli hlášení, jsou ještě u policejního náčelníka. Nechceme riskovat, že by se holedbali svými zásluhami před kamarády.“

„A že by to byl viděl někdo jiný – nebo o tom slyšel?“

Tony se usmál.

„Drahá paní Beresfordová, nemine den, aby se někde nevykládalo, že někdo viděl parašutistu nebo dva, tři, čtyři až sto seskoků!“

„To máte asi pravdu,“ přitakala Pentlička. „Pusťme se tedy do díla!“

Tony řekl:

„Máme tu pro vás věci – a vzali jsme s sebou jednu policistku, která je dobrá maskérka. Pojdte se mnou.“

Kousek dál stála mezi stromy polozbořená chata. Ve dveřích na ně čekala cílevědomá žena středních let. Prohlédla si Pentličku a přikývla na souhlas.

V chatě usedla Pentlička na bednu a podrobila se odbornému zásahu. Konečně pracovnice poodstoupila, spokojeně pokývla hlavou a poznamenala:

„Prosím, řekla bych, že se nám to docela povedlo. Co o tom soudíte, pane Marsdone?“

„Báječné,“ pochválil ji Tony.

Pentlička vztáhla ruku po zrcadle, které jí žena podávala. Prohlédla se pozorně a div že údivem nevykřikla.

Její obočí dostalo jiný tvar a tím se změnil celý výraz obličeje. Kousky leukoplastu, skryté pod kadeřemi sčesanými přes uši, jí napjaly pleť a pozměnily rysy. Kousíček tělové hmoty, přilepený na nose, dodal Pentličce nečekaně orlí profil. Po obratném nalíčení vypadala o několik let starší, okolo úst jí naskočily hluboké vrásky. Vypadala samolibě a trochu přihloupě.

„Jste ohromně šikovná,“ prohlásila Pentlička s obdivem. Nesměle se dotkla svého nosu.

„Musíte opatrně,“ poučila ji policistka. Vytáhla dva tenké gumové plátky. „Myslíte, že byste to vydržela, kdybych vám tím vycpala tváře?“

„Co mám dělat,“ poznamenala Pentlička chmurně.

Vložila si je do úst a opatrně zahýbala čelistmi.

„Není to ani tak protivné,“ musela uznat.

Tony taktně opustil chatrč, zatímco se převlékla ze svých šatů do ošetřovatelské uniformy. Padla jí docela obstojně, jen v ramenou jí byla trochu těsná. Nakonec korunoval její novou podobu tmavomodrý čepec.

Hranaté, důkladné boty však odmítla.

„Když už musím ujít pět mil, nechám si na to vlastní boty.“

Oba uznali, že to bude rozumnější – zvláště když Pentlička přišla v tmavomodrých polobotkách, které se k sesterské uniformě dobře hodily.

Nahlédla zvědavě do tmavomodré kabelky – pudr – žádná rtěnka – dvě libry a čtrnáct a půl šilinku v anglické měně, kapesník a legitimace na jméno Freda Eltonová, Manchesterská ul. 4, Sheffield.

Pentlička si přendala vlastní pudr a rtěnku a povstala, připravena vyrazit.

Tony Marsdon odvrátil hlavu. Řekl zastřeným hlasem:

„Připadám si jako gauner, že vás do toho pouštím.“

„Chápu vaše pocity.“

„Když je to ale tak strašně důležité, abychom měli aspoň trochu představu, kam má být útok zaměřen a jak bude veden!“

Pentlička ho poplácala po paži.

„Nedělejte si starosti, chlapče. Věřte tomu nebo ne, ale mě to náramně baví.“

Tony Marsdon zopakoval své předchozí prohlášení:

„Vy jste prostě ohromná!“

Pentlička stanula poněkud unavená před číslem 14 v ulici Svatého Asalpha a zjistila, že doktor Binion je zubař a nikoli lékař.

Pohlédla poočku na Tonyho Marsdona. Seděl v elegantním automobilu před jedním domem kousek dál v ulici.

Usoudili, že bude nezbytné, aby Pentlička došla do Leather-barrowu pěšky přesně podle instrukcí, jelikož to někdo mohl postřehnout, kdyby ji tam byli odvezli autem.

Nad pobřežím skutečně také přelétla dvě nepřátelská letadla, zakroužila v nízkém letu, než se vzdálila, a mohla docela dobře zahlédnout osamělou postavu v ošetřovatelské uniformě, kráčející krajinou.

Tony s policejní asistentkou odjeli opačným směrem a dostali se do Leatherbarrowu velikou oklikou, než zaujali své stanoviště v ulici Svatého Asalpha.

Scéna byla připravena.

„Dveře do arény se otvírají,“ zašeptala si Pentlička. „Vchází jedna křesťanka do jámy lvové. Nu, aspoň mi nikdo nemůže předhazovat, že vedu nudný život.“

Když přecházela ulici a tiskla zvonek, uvažovala, jak dalece se asi Deboře tenhle mládenec líbí.

Otevřela jí starší žena s pasivním venkovským obličejem – nevypadala na Angličanku.

„Je pan doktor Binion doma?“ zeptala se Pentlička.

Žena si ji pomalu prohlédla od hlavy až k patě.

„Vy Jste asi ošetřovatelka Eltonová, že?“

„Ano.“

„Půjdeme do ordinace k panu doktorovi.“

Ustoupila a za Pentličkou zapadly dveře. Shledala, že se octla v úzké chodbě s linoleem na podlaze.

Služebná ji vedla do schodů a v prvním patře jí otevřela jedny dveře.

„Prosím čekejte. Pan doktor přijde k vám.“

Odešla a zavřela za sebou dveře.

Byla to docela obyčejná zubařská ordinace – chorobopisy vypadaly staré a zaprášené.

Pentlička se podívala na zubařské křeslo a usmála se při pomýšlení, že tentokrát v ní nevzbuzuje obvyklý děs. Prožívala sice do značné míry podobný pocit, jaký člověk mívá u zubaře, ale tentokrát z docela jiných příčin.

Každou chvíli se otevrou dveře a vejde „doktor Binion“. Kdo bude doktor Binion? Cizí člověk? Nebo někdo, koho už viděla? Bude-li to ten, o němž tuší, že –

Dveře se otevřely.

Nevešel člověk, jehož Pentlička podezírala, ale někdo, o kom by ji to bylo v životě nenapadlo.

Vešel velitel Haydock.

14

Pentličce zavířila hlavou změt' divokých dohadů, jakou roli hrál asi velitel Haydock v Tommyho zmizení, ale rázně je zapudila. V této chvíli se potřebovala naprosto soustředit.

Pozná ji velitel nebo ne? To byla zajímavá otázka.

Obrnila se předem, aby na sobě nedala znát žádné překvapení nebo poznání, ať už před ní stane kdokoli, a mohla si tedy být poměrně jista, že přijala situaci zcela vyrovnaně.

Povstala ze židle a uctivě ustoupila stranou, jak se slušelo na prostou Němku v přítomnosti pána všehomíra.

„Tak jste tu,“ řekl velitel.

Mluvil anglicky a choval se stejně jako jindy.

„Ano,“ řekla Pentlička a dodala, jako by mu předkládala ověření: „Sestra Eltonová.“

Haydock se usmál, jako by byla udělala vtip.

„Sestra Eltonová! Výborně!“

Uznale si ji prohlédl.

„Vypadáte naprosto věrohodně,“ řekl laskavě.

Pentlička se nepatrně uklonila, ale neodpověděla. Hodlala přenechat veškerou iniciativu jemu.

„Svůj úkol patrně znáte?“ pokračoval Haydock. „Posaďte se, prosím.“

Pentlička si poslušně sedla. Odvětila:

„Mám dostat podrobné instrukce od vás.“

„Velmi případné,“ řekl Haydock. V jeho hlase jako by slabě zazníval posměch.

Zeptal se:

„Znáte termín?“

Pentlička se bleskově rozhodla:

„Čtvrtého!“

Haydock se zatvářil překvapeně. Jeho tvář se hrozivě zachmuřila.

„To je vám tedy známo,“ zahučel.

Chvilí mlčeli a pak se Pentlička zeptala:

„Povíte mi, prosím, co budu dělat?“

Haydock odvětil:

„Však se k tomu dostaneme, milá paní Eltonová.“

Zauvažoval a pak se otázel:

„Slyšela jste už o Sans souci, ne?“

„Neslyšela,“ řekla Pentlička.

„Že ne?“

„Ne,“ trvala na svém Pentlička.

Vyber si z toho, co chceš, pomyslela si.

Na velitelově tváři se objevil podivný úsměv. Řekl:

„Tak vy jste neslyšela o Sans souci? To mě velice udivuje – měl jsem totiž ten dojem, víte, že jste tam už měsíc žila...“ Zavládlo hrobové ticho. Velitel je přerušil:

„Copak mi na to řeknete, paní Blenkinsopová?“

„Nerozumím vám, pane doktore. Seskočila jsem dnes ráno padákem.“

Haydock se znovu usmál – až člověku přeběhl mráz po zádech.

Prohlásil:

„Pár metrů plachtoviny v křoví stačí vytvořit věrohodnou iluzi. Nejsem ostatně doktor Binion, vážená dámo. Doktor Binion je oficiálně můj zubař – tu a tam mi laskavě dá k dispozici svou ordinaci.“

„Vskutku?“

„Vskutku, paní Blenkinsopová. Anebo si přejete, abych vás oslovoval vaším pravým jménem, paní Beresfordová?“

Znovu se rozhostilo výmluvné ticho. Pentlička si zhluboka povzdechla.

Haydock přitakal.

„Dohrála jste, jak vidíte. Vstoupila jste do mého salónu,“ řekl pavouk mouše.“

Ozvalo se slabé cvaknutí a v ruce se mu zablyskla modrá ocel. V jeho hlase se teď ozýval hrozivý tón:

„A neradil bych vám, abyste se pokusila udělat randál nebo přivolat sousedy! Byla byste mrtvá, než byste ze sebe dokázala slůvko vypravit, a i kdyby se vám podařilo vykřiknout, nevzbudilo by to pozornost.

Pacienti v narkóze přece často hlasitě záúpějí.“

Pentlička řekla klidně:

„Zdá se, že jste na nic nezapomněl. Ale napadlo vás, že mohu mít přátele, kteří vědí, kde jsem?“

„Aha – pořád ještě věříte tomu chlapci s modrýma očima – vlastně s hnědýma. Mladému Marsdonovi. Je mi líto, paní Beresfordová, ale ten mládenec je náhodou jedním z našich nejoddanějších stoupenců v téhle zemi. Jak už jsem prve podotkl, pár metrů bílého hadru dokáže divy. Spolkla jste ten nápad s padákem docela hladce.“

„Nechápu, co má ta komedie za smysl.“

„Ne? Nemůžeme potřebovat, aby vás vaši přátelé snadno vypátrali. Jestliže se jim podaří vysledovat vaši stopu, dovede je do Yarrowu a k muži s autem. Nikoho nenapadne spojovat vaše zmizení se skutečností, že mezi jednou a druhou hodinou došla do Leahamptonu ošetřovatelka, která se vám vůbec nepodobala.

„Strašně komplikované,“ řekla Pentlička.

Haydock podotkl:

„Obdivuji vaši chladnokrevnost. Přiznávám, že ji skutečně obdivuji. Je mi líto, že musím sáhnout k donucovacím prostředkům, ale je pro nás velmi důležité, abychom přesně věděli, co se vám podařilo v Sans souci zjistit.“

Pentlička neodpověděla.

Haydock řekl tiše:

„Radil bych vám, abyste šla s barvou ven. Zubařská ordinace skýtá jisté možnosti – všimněte si toho

křesla a příslušných nástrojů.“

Pentlička na něho pouze vrhla opovržlivý pohled.

Haydock se opřel na židli dozadu. Říkal zvolna:

„Ano – uznávám, že máte velkou dávku odvahy – u lidí jako vy to bývá pravidlem. Ale co druhá stránka věci?“

„Jak to myslíte?“

„Myslím na Thomase Beresforda, vašeho manžela, který donedávna bydlel v Sans souci pod jménem Meadows a který je nyní velmi příhodně svázán ve sklepě mé vily.“

Pentlička se ostře ohradila:

„Tomu nevěřím.“

„Spoléháte se na ten dopis od Běly Pentleyové? Cožpak si neuvědomujete, že je dílem toho šikovného mladíka Antonyho? Ohromně jste mu pomohla, když jste mu prozradila kód.“

Pentličce se zachvěl hlas.

„Tommy je tedy – Tommy je –“

„Tommy,“ řekl velitel Haydock, „je tam, kde byl po celou tu dobu – v mých rukou! Teď záleží na vás.

Odpovíte-li uspokojivým způsobem na mé otázky, má jistou šanci. Odmítnete-li, pak zůstane dosavadní rozhodnutí v platnosti. Omráčíme ho, vyvezeme na moře a hodíme přes palubu.“

Pentlička chvíli mlčela a pak se zeptala:

„Co chcete vědět?“

„Chci vědět, pro koho pracujete, jakým způsobem jste ve spojení s tou osobou nebo osobami, co jste dosud hlásili a co přesně víte.“

Pentlička pokrčila rameny.

„Mohla bych vám napovídat, co se mi zlíbí,“ zdůraznila.

„To byste nemohla, protože si prověřím všechno, co řeknete.“ Přitáhl si židli trochu blíž. Přešel teď k přímo vemlouvavému tónu. „Drahá paní – dovedu se vcítit do vašeho stanoviska, ale věřte, že mluvím upřímně, když tvrdím, že se vám i vašemu manželovi nesmírně obdivuji. Máte elán i kuráž. Lidi, jako jste vy, bude nový stát potřebovat – ten stát, který se vytvoří v této zemi, až svrhneme současnou vládu idiotů. Chceme některé své nepřátele získat za přátele – ty, kteří za to stojí. Budu-li nucen vydat rozkaz, jenž ukončí život vašeho manžela, nezaváhám – je to moje povinnost – ale budu toho současně upřímně litovat. Je to výborný člověk – tichý, skromný a chytrý. Nechte si vysvětlit to, co zřejmě tak málo vašich krajanů chápe. Vůdce nezamýšlí dobýt této země v tom smyslu, jak se všichni domnívají. Jeho cílem je vytvořit novou Británii – Británii silnou a mocnou – kde povelnou nikoli Němci, ale Angličané. A to nejlepší Angličané – Angličané schopní, rasově čistí a stateční. Odvážný nový svět, jak to vyjádřil Shakespeare.“

Naklonil se kupředu.

„Chceme odstranit liknavost a neefektivnost. Úplatkářství a korupci. Sobeckost a honbu za penězi – a v tomto novém státě budeme potřebovat lidi, jako jste vy a váš manžel – lidi odvážné a vynalézavé – bývalé nepřátele, budoucí přátele. Překvapilo by vás, kdybyste věděla, kolik zdejších lidí, právě tak jako v jiných zemích, s námi sympatizuje a věří v naše ideály. Společně vytvoříme novou Evropu a zajistíme v ní mír a pokrok. Snažte se to posuzovat z této stránky, protože je to jediná správná cesta...“

Jeho hlas zněl přesvědčivě a podmanivě. Jak se tak nakláněl kupředu, vypadal jako typický přímočarý britský námořník.

Pentlička se na něho zadívala a pátrala v duchu po případné odpovědi. Nenapadla ji než jedna, která byla dětinská a ne právě zdvořilá.

„Jako v pohádce o kohoutkovi a slepičce!“ řekla Pentlička.

Její slova měla takový účinek, že jí to úplně vzalo dech.

Haydock vyskočil, v tváři temně zrudl hněvem a ve vteřině zmizelo všechno, co připomínalo srdečného britského námořníka. Viděla, co už předtím viděl jednou Tommy – zuřícího Prušáka.

Nadával jí plynouou němčinou. Pak přešel k angličtině a zařval:

„Prokletá huso pitomá! Cožpak nechápete, že jste se touhle odpovědí úplně prozradila? Jste vyřízená – a váš drahý manžilek s vámi.“

Vykřikl hlasitěji:

„Anno!“

Do místnosti vešla žena, která Pentličce otevřela. Haydock jí vrazil pistoli do ruky.

„Hlídejte ji. Střílejte, bude-li potřeba.“

Vyrazil z místnosti.

Pentlička se zadívala prosebně na Annu, která před ní stála s nepohnutým výrazem na tváři.

„Dokázala byste mě zastřelit?“ zeptala se Pentlička.

Anna odpověděla tiše:

„Nepokoušejte se mě přemlouvat. V poslední válce mi zabili syna, mého Ottu. Bylo mi tenkrát osmatřicet – teď je mi dvaasedesát – ale nezapomněla jsem.“

Pentlička se zadívala do širokého, bezvýrazného obličeje. Připomínal jí Polku Vandu Polonskou.

Vyzařovala z něho stejná děsivá zášť a odhodlanost. Mateřství – které nezná milosrdenství. Takové pocity zná bezpochyby mnohá tichá paní Jonesová nebo Smithová kdekoli v Anglii. Žádné argumenty neplatí na samičku lidského druhu – na matku, které vezmou mládě.

Pentlička něco matně problesklo hlavou – nějaká neodbytná vzpomínka – něco, co v podvědomí už dávno věděla, ale co si dosud nedokázala jasně vybavit. Šalomoun – nějak to souviselo se Šalomounem...

Dveře se rozlétly. Velitel Haydock opět vešel.

Zařval na ni zuřivě:

„Kde je to? Kam jste to schovala?“

Pentlička na něho vytřeštila oči. Byla dokonale vyvedena z míry. Vůbec nechápala, o čem to mluví.

Nic nevzala ani neschovala.

Haydock rozkázal Anně:

„Odchod!“

Žena mu vrátila pistoli a okamžitě se vzdálila.

Haydock klesl na židli a zřejmě se opět snažil najít ztracenou sebevládu. Prohlásil:

„Jistě víte, že vám tohle neprojde. Mám vás ve své moci – a znám řadu způsobů, jak rozvázat lidem jazyk – velmi nepříjemných způsobů. Nakonec budete muset s pravdou ven. Tak tedy: co jste s tím udělala?“

Pentlička rychle pochopila, že se jí tu otvírá aspoň malá možnost hodit nějaký trumf do hry. Kéž by jí jen naznačil, čeho se to měla zmocnit!

Řekla opatrně:

„Jak víte, že to mám?“

„Podle toho, co jste sama řekla, huso pitomá. U sebe to nemáte – to víme jistě, protože jste se úplně převlékla.“

„Co když jsem to někomu poslala poštou?“

„Nekecejte! Od včerejška je veškerá vaše pošta kontrolovaná. Neodeslala jste to nikam. Ne, prakticky jste s tím mohla udělat jen jedno: schovat to někde v Sans souci, než jste ráno odešla. Dávám vám přesně tři minuty, abyste mi řekla, kde to je.“

Položil své hodinky na stůl.

„Tři minuty, paní Beresfordová.“

Hodiny na římse u krbu zatíkaly.

Pentlička seděla jako socha a na její tváři se nepohnul ani sval.

Nikdo by byl nevytušil, jaké myšlenky se jí divoce honí hlavou.

Náhle měla všechno před očima jako v oslepujícím bleskovém světle – viděla celou tu záležitost s pronikavou jasnoživostí a konečně pochopila, kdo je ten sloup, kolem něhož je soustředěna celá organizace.

Otřásl jí, když velitel Haydock promluvil:

„Ještě deset vteřin...“

Pozorovala ho jako ve snu, viděla, jak zvedá ruku s pistolí, slyšela ho počítat:

„Jedna, dvě, tři, čtyři, pět –“

Byl u osmi, když třeskla rána a on se s výrazem úžasu na širokém brunátném obličeji zhroutil kupředu.

Pozoroval svou oběť tak soustředěně, že mu docela uniklo, jak někdo za ním opatrně otvírá dveře.

Pentlička bleskově vyskočila. Mihla se kolem uniformovaných postav ve dveřích a sevřela tvídový rukáv.

„Pane Grante!“

„Ano, ano, už je to v pořádku, drahá paní Beresfordová – byla jste báječná –“

Pentlička přerušila jeho chlácholení.

„Rychle! Nesmíme ztratit ani minutu. Máte tu vůz?“

„Mám.“ Hleděl na ni pln údivu.

„Kolik dokáže? Musíme okamžitě do Sans souci. Jen abychom dojeli včas! Než sem zatelefonují a nedovolají se.“

Za dvě minuty už seděli ve voze a proplétali se ulicemi Leatherbarrowu. Pak byli za městem a ručička na tachometru stoupala.

Pan Grant se na nic nevyptával. Spokojil se s tím, že tiše seděl, zatímco Pentlička v hrozných obavách

sledovala tachometr. Šofér dostal příslušný rozkaz a mačkal z auta, co se dalo.

Pentlička promluvila jen jednou.

„Tommy?“

„Živ a zdráv. Před půlhodinou jsme ho vysvobodili.“

Přikývla.

Konečně se přiblížili k Leahamptonu. Vjeli mezi domy, proklíčkovali ulicemi a hnali se do kopce.

Pentlička vyskočila a oba se s panem Grantem rozběhli k domu. Dveře do haly byly jako obvykle

otevřené. Nikde nikdo. Pentlička utíkala lehce do schodů.

Vrhla jediný pohled do svého pokoje a zjistila spoušť vytahanych zásuvek a rozházené postele. Přikývla a běžela dál po chodbě k pokoji manželů Cayleyových.

Místnost byla prázdná. Vypadala pokojně a byla lehce cítit léky.

Pentlička přiskočila k posteli a strhla pokrývky.

Hodila je na zem a zašmátrala pod matracemi. Vítězoslavně se obrátila k panu Grantovi s roztrhanou dětskou obrázkovou knížkou v ruce.

„Prosím. Tam to všechno máte –“

„Co je to tu –“

Obrátili se. Ode dveří na ně zírala paní Sprootová.

„A nyní mi dovolu,“ řekla Pentlička, „abych vás seznámila s M! Ano, paní Sprootová! Měla jsem to vědět už dávno!“

Zůstalo na paní Cayleyové, která se objevila ve dveřích za okamžik nato, aby věcem dodala náležitou protiváhu.

„I propána!“ zvolala paní Cayleyová při pohledu na zneuctěné lože svého chotě. „Co tomu řekne manžel?“

15

„Měla jsem to vědět už dávno,“ tvrdila znovu Pentlička.

Uklidňovala si otřesené nervy velkorysým douškem starého koňaku a dívala se rozzářeně chvíli na Tommyho a chvíli na pana Granta – a také na Alberta, který seděl se sklenicí piva v ruce a zubil se od ucha k uchu.

„Pověz nám, jak to bylo, Pentličko,“ vyzval ji Tommy.

„Nejdřív povídej ty,“ řekla Pentlička.

„Mně to dlouho nepotrvá,“ podotkl Tommy. „Odhalil jsem čirou náhodou tajemství bezdrátové vysílačky.

Myslel jsem, že mi to projde, ale Haydock nebyl tak hloupý.“

Pentlička přikývla a řekla:

„Zatelefonoval ihned paní Sprootové. Ta popadla kladivo, vyběhla ze stavení a čekala na tebe u vchodu.

Hrály jsme bridž, a jestli byla pryč tři minuty, tak je to všechno. Povšimla jsem si, že je trochu udýchaná – ale vůbec jsem ji nepodezírala.“

„Pak už je to všechno Alberta zásluha. Obcházel a čmúchal jako věrný pes. Já jsem mu s velkou vervou zachrápal morseovku a on ji zachytil. Běžel tu novinu oznámit panu Grantovi a pozdě v noci se tam s ním vrátil. Zachrápal jsem znovu! Zkrátka a dobře jsme se dohodli, že ještě zůstanu na místě, abychom dostali tu očekávanou námořní spojk.“

Pan Grant přispěl se svou troškou do mlýna.

„Jakmile dnes ráno Haydock odešel z domu, obsadili naši lidé Pašerácké doupě. Večer jsme se zmocnili té lodi.“

„A teď je řada na tobě, Pentličko,“ vyzval ji Tommy.

„Ze všeho nejdřív tady prohlašuju, že jsem byla celou tu dobu děsně pitomá. Podezírala jsem všechny krom paní Sprootové. Zažila jsem skutečně jednou pocit, že mi hrozí nebezpečí – těsně potom, co jsem vyslechla telefonickou zmínku o čtvrtém. V té chvíli byli v domě tři lidé – a já jsem připsala svůj strach na účet paní Perennové nebo paní O'Rockové. Což byl kolosální omyl – tím nebezpečným nepřítelem byla ve skutečnosti bezbarvá paní Sprootová.“

Motala jsem to dál a dál, jak Tommy ví, dokud on nezmizel. Právě jsme dávali s Albertem dohromady nový válečný plán, když tu se zčistajasna objevil Antony Marsdon. Zpočátku mi na tom nepřipadalo nic divného – typický mládenec, jací se táhnou za Deborahou. Ale dvě věci mě trochu zarazily. Předně jsem si při rozhovoru s ním čím dál tím jasněji uvědomovala, že ho vidím poprvé v životě a že ho Deborah nikdy nepřivedla domů. Zadruhé se zdál informován o tom, co dělám v Leahamptonu, ale o Tommym předpokládal, že je ve Skotsku. To mi připadalo velmi nelogické. Jestli byl do věci zasvěcen, měl spíš vědět o Tommym, protože já dělám s sebou více méně neoficiálně. Zdálo se mi, že tady něco nesouhlasí.

Pan Grant říkal, že pátá kolona má prsty všude – i tam, kde je to docela nepravděpodobné. Proč by nemohli mít agenta na Debořině pracovišti? Nebyla jsem si tím jista, ale pojala jsem podezření, a tak jsem mu nastavila léčku. Pověděla jsem mu, že máme s Tommym tajný způsob, jak se dorozumět. Ve skutečnosti to byla pohlednice s pejskem, ale já jsem Antonymu nabulíkovala heslo o bílých pentlích a červených fáborech.

Stalo se, več jsem doufala: milý Antony to spolkl jako malinu. Dnes ráno jsem dostala dopis, jímž se nakrásně prozradil.

Dohodli jsme si předem další postup. Dnes ráno už jen stačilo zatelefonovat krejčímu a odříct zkoušku. Tím jsem vám potvrdila, že ryba zabrala.“

„Krucí, já byl z toho celý tumpachový,“ řekl Albert. „Přihasím si to dnes ráno s pekařskou dodávkou a nasypali jsme to do louže u vrátek. Vypadalo to jako anýz – aspoň to tak bylo cítit.“

„A pak jsem vyšla ven,“ pokračovala ve vyprávění Pentlička, „a namočila jsem si v tom boty. Pekařská dodávka mě sledovala k nádraží a někdo stál za mnou u pokladny a slyšel, že si kupuji lístek do Yarrowu. Pak už to bylo těžší.“

„Psi šli bezpečně po stopě. Zachytili ji na zastávce v Yarrowu a pak sledovali stopu pneumatiky, o kterou jste si otřela botu. Dovedli nás k chatrči v proláclině, pak nahoru do kopce ke kamennému kříži a po té cestě, kterou jste se ubírala přes duny. Nepřátelská rozvědka vás viděla odcházet a odjeli, aniž tušili, že vás můžeme tak lehce sledovat.“

„Stejně jsem měl ale nahnáno,“ řekl Albert. „Jen to vědomí, že jste v tom baráku a nikdo neví, co se tam může dít. Dostali jsme se tam oknem zezadu a čapli jsme tu cizí ženskou, když scházela se schodů. Objevíli jsme se doopravdy v hodině dvanácté.“

„Věděla jsem, že přijdete,“ řekla Pentlička. „Nemohla jsem dělat nic jiného než protahovat celou věc co nejdéle. Byla bych mu jako všechno prozradila, kdybych nebyla postřehla, že se dveře otvírají. Největší vzrušení jsem ovšem zažila, když jsem náhle všechno prohlédla a pochopila, jak jsem byla hloupá.“

„Ale jak jsi to prohlédla?“ zeptal se Tommy. „Díky pohádce o kohoutkovi a o slepičce,“ opáčila Pentlička hbitě. „Vyletělo mi to z huby a Haydock se chytil stropu. A nejen proto, že to ode mne bylo hloupé a nezpůsobné. Viděla jsem okamžitě, že to pro něho moc znamená. A pak ta ženská – ta Anna – měla na tváři takový výraz jako předtím ta Polka a já si vzpomněla na Šalomouna a všechno mi bylo jasné.“

Tommy zoufale vzdychal.

„Jestli tohle řekneš ještě jednou, Pentličko, tak tě vlastnoručně zastřelím. Co ti bylo jasné? A co s tím má, prokristapána, co dělat Šalomoun?“

„Nevzpomínáš si, jak k Šalomounovi přišly dvě ženy s dítětem a obě tvrdily, že je to jejich dítě, a Šalomoun řekl: ‚Rozsekněte dítě vedví a dejte každé matce jednu polovinu.‘ A falešná matka řekla: ‚Dobrá.‘ Ale pravá matka řekla: ‚Ne, ať si je vezme ta druhá žena.‘ Nemohla připustit, aby dítě zabili, chápeš? No a když ten večer zastřelila paní Sprootová tu druhou ženu, říkali jste všichni, jaký je to zázrak, a že mohla lehce zasáhnout dítě. V té chvíli se nám mělo rozbřesknout! Kdyby to bývalo její dítě, nebyla by se přiměla vzít na sebe takové riziko. Znamenalo to, že Betty není její dítě. A proto neměla na vybranou a musela tu druhou ženu zastřelit.“

„Jak to?“

„Protože ta druhá byla samosebou Bettyina pravá matka,“ řekla Pentlička a hlas se jí zachvěl.

„Chudinka ubohá – uštvaná chudinka ubohá! Přijela sem bez groše jako emigrantka a vděčně přijala nabídku paní Sprootové, že její dítě adoptuje.“

„Nač chtěla paní Sprootová adoptovat dítě?“

„Potřebovala zástěrku a tohle byl psychologicky dokonalý tah. Nikoho ani nenapadne, že by si nebezpečná špiónka brala do akce své dítě! To byl také hlavní důvod, proč jsem o paní Sprootové nikdy vážně neuvažovala. Prostě kvůli dítěti. Ale Bettyiny pravé matky se zmocnily hrozné obavy o dceruščin osud, zjistila si nějak adresu paní Sprootové a přijela sem. Potloukala se tu, čekala na příhodnou chvíli, a když se nakonec naskytla, sebrala dítě a utekla.“

Paní Sprootová byla samosebou bez sebe. Za žádnou cenu nemohla připustit, aby se do toho vložila policie. Napsala si tedy ten lístek, předstírala, že ho našla ve svém pokoji, a přivolala na pomoc velitele Haydocka. A když jsme tu ubohou ženu vysledovali, bez dlouhých cavyků ji oddělala... Mysleli jsme si, že neumí zacházet se střelnými zbraněmi, ale ona naopak střelila dokonale! Ano, zavraždila tu ubožáčku – a proto ji ani trochu nelituju. Je zlá až do morku kostí.“

Pentlička se odmlčela a pak pokračovala:

„Ještě jedné věci jsem si měla všimnout, a to podoby mezi Vandou Polonskou a Betty. Pořád mi někoho připomínala, ale neuvědomila jsem si, že Betty. A pak ta nesmyslná hra s mými tkaničkami do bot. Bylo

přece mnohem pravděpodobnější, že to viděla u své tak zvané matky – než u Carla von Deinima! Jakmile paní Sprootová zjistila, co dítě provedlo, nastrčila Carlovi do pokoje spoustu kompromitujících věcí a jako vrchol všeho tam přidala tkaničky do bot, namočené v neviditelném inkoustu.“

„Jsem rád, že v tom Carl není,“ řekl Tommy, „takový sympatický mládenec.“

„Nezastřelili ho ještě, vidíte?“ zeptala se Pentlička úzkostlivě a uvědomila si, že použila minulý čas.

Pan Grant zavrtěl hlavou.

„Je živ a zdrav,“ pravil. „Ostatně, co se jeho týká, mám pro vás malé překvapení.“

Pentlička se rozzářila:

„To jsem ráda – kvůli Sheile! A my se pořád jako troubové honili za paní Perennovou.“

„Má nějaké techtle mechtle s Irskou republikánskou armádou, jinak nic,“ řekl pan Grant.

„Podezírala jsem trochu paní O’Rockovou – a někdy Cayleyovy –“

„A já podezíral Bletchleyho,“ vpadl do toho Tommy.

„A ona to zatím byla ta nanicovatá osůbka, kterou jsme pokládali prostě za – Bettyinu maminku,“ řekla Pentlička.

„Pěkně nanicovatá,“ ohradil se pan Grant. „Je to velmi nebezpečná žena a skvělá herečka. Bohužel rodilá Angličanka.“

„Pak ji tedy vůbec nelituji, ani ji neobdivuji – nedělala to pro svou vlast.“

Pohlédla zvědavě na pana Granta. „Našli jste, co jste hledali?“

Pan Grant přikývl.

„Bylo to všechno v tom potrhaném paralelním souboru pohádkových knížek.“

„Co jim Betty říkala bekané,“ vzpomněla si Pentlička.

„Taky že byly bekané,“ poznamenal pan Grant suše. „Hloupý Honza obsahoval velmi podrobné údaje o rozmístění našich námořních sil. V Červené Karkulce bylo totéž o letectvu. Armádním záležitostem sloužila Neposlušná kůzlátka.“

„A co Pohádka o kohoutkovi a slepičce?“ zeptala se Pentlička.

Pan Grant odvětil:

„V té knížce odhalila příslušná reagentie neviditelným inkoustem psaný seznam významných osobností, které se zavázaly napomáhat při obsazování naší země. Jsou mezi nimi dva policejní náčelníci, jeden vicemarsál od letectva, dva generálové, ředitel jedné zbrojovky, jeden ministr, řada policejních inspektorů, velitelé místních sborů domobrany a různí řadoví armádní a námořní činitelé jakož i pracovníci naší vlastní kontrašpionáže.“ Tommy s Pentličkou se zděsili. „To bych nikdy nevěřil!“ zvolal Tommy. Grant potřásl hlavou.

„Neumíte si představit, jak účinná je německá propaganda. Vyvolává v člověku zvláštní reakci – zaslepené přání nebo touhu po moci. Tihle lidé nezrazují svou vlast pro peníze, ale pod dojmem jakési velikášské vidiny, co oni sami pro ni dokáží, čím jí prospějí. Děje se to ve všech zemích. Je to kult Lucifera – Lucifera jako knížete jitra. Pýcha a touha po osobní slávě!“ Dodal:

„Uvědomujete si, co by to znamenalo, kdyby tito lidé vydávali protichůdné rozkazy a bojkotovali akce? Invaze, která nám hrozí, by měla velkou naději na úspěch.“

„A teď?“ zeptala se Pentlička.

Pan Grant se usmál. „Teď ať si přijdou!“ řekl. „Připravíme jim náležité uvítání!“

16

„Jestlipak víš, zlatíčko,“ řekla Deborah, „že jsem si o tobě už div nemyslela něco strašného?“

„Vážně?“ zeptala se Pentlička. „A kdy?“

Hleděla se zalíbením na dceřinu tmavou hlavu.

„Jak jsi tenkrát tajně odjela za tatínkem do Skotska a já si myslela, že jsi u tety Grácie. Docela mě napadlo, jestli nakonec nemáš s někým poměr.“

„Ale jdi, Debinko!“

„Samosebou, že jsem to hned zase pustila z hlavy. Máš přece už svoje léta. A kromě toho vím, jak s tátou na sobě visíte. Přived mě na to vlastně jeden pitomec, nějaký Tony Marsdon. A víš, maminko – myslím, že ti to můžu říct – nakonec se ukázalo, že je příslušníkem páté kolony. On už předtím často plácal takové nesmysly – že by se poměry nezměnily anebo spíš zlepšily, kdyby Hitler vyhrál.“

„A tobě se předtím líbil?“

„Kdo – Tony? Ale ne – byla s ním vždycky otrava. Musím si tenhle kousek zatančit.“

Usmála se sladce na světlovlasého mládence a odplula v jeho náručí. Pentlička chvíli sledovala křivky, které opisovali, a pak zabloudila očima k vysokému mládenci v letecké uniformě, který tančil se štíhlou

blondýnkou.

„Podívej se, Tommy,“ řekla Pentlička, „jak to těm našim dětem sluší.“

„A – Sheila jde,“ řekl Tommy.

Povstal, když se Sheila přiblížila k jejich stolu.

Měla na sobě smaragdově zelené večerní šaty, v kterých vynikala její snědá krása. Byla to dnes večer ale zamračená krása a hostitel s hostitelkou se nedočkali právě přívětivého pozdravení.

„Přišla jsem, když už jsem to slíbila,“ řekla Sheila, „ale nedovedu si představit, proč jste mě pozvali.“

„Protože se nám líbíte,“ usmál se Tommy.

„Neříkejte!“ konstatovala Sheila. „To bych se divila, vždyť jsem se k vám oběma chovala prostě příšerně.“

Odmlčela se a pak zahučela:

„Ale stejně vám děkuju.“

Pentlička řekla:

„Musíme vám najít nějakého sympatického partnera, abyste si zatančila.“

„Nechci tančit. Nenávidím tanec. Přijela jsem jen kvůli vám dvěma.“

„Ten partner, kterého vám chceme představit, se vám bude určitě zamlouvat,“ prohlásila Pentlička s úsměvem.

„Nemám chuť –“ začala Sheila, ale uprostřed slova se zarazila, protože k nim přes taneční parket kráčel Carl von Deinim.

Sheila na něho koukala, jako by nevěděla, zda bdí či sní. Zašeptala:

„Ty –“

„Já osobně,“ řekl Carl.

Carl von Deinim se zdál dnes večer nějak jiný. Sheila na něho zírала trochu zmateně. Z rozrušení dostaly její tváře zářivý rudý nádech.

Řekla trochu sevřeným hlasem:

„Věděla jsem, že už ti nehrozí nebezpečí – ale myslela jsem, že tě z internačního tábora nepustí.“

Carl zavrtěl hlavou.

„Nemám proč být v internačním táboře.“

Pokračoval:

„Musíš mi odpustit, Sheilo, ale neřekl jsem ti celou pravdu. Nejsem totiž vůbec Carl von Deinim, víš? Přijal jsem jeho jméno z vážných důvodů.“

Zadíval se tázavě na Pentličku a ta řekla:

„Jen jí to všechno pěkně povězte.“

„Carl von Deinim byl můj přítel. Seznámili jsme se před časem v Anglii a těsně před válkou jsme se opět setkali v Německu. Byl jsem tam odsud vyslán se zvláštním úkolem.“

„Pracoval jsi pro tajnou službu?“ zeptala se Sheila.

„Ano. A když jsem tam přijel, začaly se dít zvláštní věci. Párkrát jsem jen tak tak vyvázl se zdravou kůží. Vědělo se o mých plánech, když se o nich vědět nemělo. Pochopil jsem, že je něco hrozně v nepořádku a že to ‚svinstvo‘, abych použil jejich výrazu, je třeba hledat v našich vlastních řadách. Zrazovali mě lidé, kteří mě poslali. Carl byl člověk trochu podobného typu jako já (moje babička byla Němka, proto jsem byl také určen pro práci v Německu). Carl nebyl nacist. Zajímala ho jen jeho práce – což byl i můj obor – chemický výzkum. Krátce před válkou se rozhodl utéct do Anglie. Jeho bratry pozavírali do koncentračních táborů. Předpokládal, že bude mít s emigrací velké těžkosti, ale jako zázrakem se všechny nesnáze vyřešily. Když se mi o tom zmínil, připadalo mi to dost podezřelé. Proč umožňují úřady Carlovi opustit Německo, když jeho bratři a jiní příbuzní jsou v koncentráku a jeho samého podezírají, že nesouhlasí s režimem? Vypadalo to, jako by někdo z jistých důvodů potřeboval, aby se dostal do Anglie. Moje vlastní situace byla čím dál tím nesnadnější. Bydleli jsme oba ve stejném domě a jednoho dne jsem s hrůzou zjistil, že můj přítel leží v posteli mrtev. Podlehl zoufalství a spáchal sebevraždu. Zanechal po sobě dopis, který jsem si přečetl a schoval.

Nato jsem se rozhodl k záměně totožnosti. Chtěl jsem se dostat z Německa – a chtěl jsem vědět, proč byla Carlovi umožněna emigrace. Převlékl jsem jeho tělo do svých šatů a položil je na svou postel. Kulka, kterou si vpálil do hlavy, mu znetvořila tvář. Naše bytná byla poloslepá.

Odcestoval jsem s jeho doklady do Anglie a odebral jsem se na adresu, která mu byla doporučena. Byla to adresa Sans souci.

Od té chvíle jsem soustředěně hrál roli Carla von Deinima. Zjistil jsem, že mám zajištěné místo ve zdejší chemické továrně. Nejprve jsem si myslel, že jim jde o to, aby ho přinutili pracovat pro nacisty. Pak jsem pochopil, že mému ubohému příteli byla přisouzena role obětního beránka.

Když mě na základě fingovaných důkazů zatkli, mlčel jsem. Hodlal jsem zatajit svou totožnost co nejdéle. Chtěl jsem vědět, co se bude dít.

Před několika dny mě jeden z našich poznal a pravda vyšla najevo.“

Sheila řekla vyčítavě:

„Měl jsi mi to říct.“

Odpověděl jemně:

„Jestli se na to díváš takhle – pak mě to upřímně mrzí.“

Zahleděl se jí do očí. Vyzařoval z nich hněv i hrdost – a pak hněv roztál. Řekla:

„Jistě ti nezbývalo nic jiného...“

„Miláčku –“

Vzpamatoval se.

„Pojď si zatančit...“

Odcházeli spolu.

Pentlička si povzdechla.

„Copak je?“ zeptal se Tommy.

„Doufám, že ho Sheila nepřestane mít ráda, když už není německý vyvrhel a sám proti celému světu.“

„Nevypadá, že by na to pomýšlela.“

„Ano, ale Irové jsou naprosto nevypočitatelní. A Sheila je rozený rebelant.“

„Proč jen tenkrát prohledával tvůj pokoj? To nás tak hrozně zmátlo.“

Pentlička se zasmála.

„Petrně se mu postava paní Blenkinsopové nezdála dost přesvědčivá. Zatímco my podezírali jeho, on vlastně podezíral nás.“

„Copak vy tady?“ zavolal na ně Derek Beresford, když s partnerkou dotančili ke stolu, kde seděli rodiče.

„Neskočíte si taky?“

Povzbudivě se na ně usmál.

„Jsou na nás tak hodní, milánkové,“ řekla Pentlička.

Po chvíli se dvojčata i se svými partnery vrátila ke stolu a všichni se usadili.

Derek řekl otci:

„Jsem rád, že ti dali nějakou práci. Není to asi moc zajímavé, vid’?“

„Běžná agenda,“ řekl Tommy.

„Nic si z toho nedělej, hlavně že jsi se někde upíchl.“

„Jsem ráda, že tam pustili i maminku a že jí něco sehnali,“ řekla Deborah. „Vypadáš hned jako znovuzrozená. Nenudíš se při tom moc, maminko?“

„Vůbec mi to nepřipadalo nudné,“ řekla Pentlička.

„To je fajn,“ řekla Deborah a dodala: „Až skončí válka, budu ti moci povědět něco o své práci. Je strašně zajímavá, ale přísně tajná.“

„Jak vzrušující,“ podotkla Pentlička.

„To je, na mou duši. Není to ovšem tak vzrušující jako létat –“

Pohlédla závistivě na Dereka.

Řekla: „Je navržen na –“

Derek jí do toho rychle vpadl:

„Mlč, Deboro!“

Tommy se zeptal:

„I to se podívejme, a copak jsi to provedl, Dereku?“

„Ale – vlastně nic, byl to jen takový fór, jako děláme všichni. Nevím, proč si vybrali zrovna mě,“ soukal ze sebe mladý letec celý rudý. Tvářil se tak rozpačitě, jako by ho obvinili z nejsmrtečnějšího ze smrtelných hříchů.

Vstal a křehká blondýnka povstala s ním.

Derek řekl:

„Musím toho využít – poslední večer na dovolence.“

„Pojď, Charley,“ vybídla mládence Deborah.

Oba páry zavířily na parketu.

Pentlička se v duchu modlila:

„Ať se jim nic nestane – jen aby se mi v pořádku vrátili..“

Zadívala se Tommymu do očí. Ten řekl: „A co s tím dítětem – uděláme to?“

„S Betty? Ach, Tommy, jsem tak ráda, žeš na to také pomyslel! Nevěděla jsem, jestli to u mne není jen

mateřský instinkt. Myslíš to vážně?”

„Že bychom ji měli adoptovat? Proč ne? Stihl ji krutý osud a nám bude veselo, když u nás bude vyrůstat takový tvoreček.“

„Ach, Tommy!”

Chytla ho za ruku a stiskla mu ji. Zahleděli se na sebe.

„Chceme vždycky oba totéž,” prohlásila Pentlička šťastně.

Deborah, míjející právě Dereka na parketě, mu zašeptala:

„Podívej se naši – vždyť oni se doopravdy drží za ruce! Jsou k pomilování, vid? Musíme se snažit, abychom jim to nějak vynahradili, že si v téhle válce nic neužijou...”

edice Svazu protifašistických bojovníků svazek 68

Redaktor edice Vladimír Konopka

Agatha

Christieová

N či M?

Z anglického originálu N or M?, vydaného nakladatelstvím Dell Publishing Co., Inc., přeložila

Eva Kondrysová. Obálku a protititul navrhl Leo Novotný.

vydání I., Praha 1967

Vydal Svaz protifašistických bojovníků v Našem vojsku, nakladatelství a distribuci knih, n. p. v Praze jako

3398. publikaci, stran 164. Odpovědná redaktorka Libuše Burianová

Výtvarný redaktor Ota Karlas

Technický redaktor Václav Vlach

Vytiskla tiskárna Naše vojsko, n. p. v Praze

AA 10,45 (z toho protititul 0,06). VA 10,91 D-09-70211.

Náklad 70.000 výtisků

28/52-080-67. 13/34 – brož. 12,50

602/22/862

– 2 –